

Proseška cerkev sv. Martina se ponaša z »novim« zvonikom

6

Pokrajina Trst nudi pomoč malim kmetijskim podjetjem

7

Predsednik Giorgio Napolitano priznal 80-letni Vilmi Brajnik naslov viteza italijanske republike

12

Primorski dnevnik

PETEK, 1. AVGUSTA 2008

št. 182 (19.272) leto LXIV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zavrž nad Cerknimi, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasujenem Evropi.

TRST - Ul. Montevecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it> e-mail: redakcija@primorski.it

POŠTNINA PLĀCANA V GOTOVINI Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

CENA V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 SIT)

CENA V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 SIT)

9 777124 666007

Ko ekonomkska politika zataji

VLASTA BERNARD

Italija v tem času doživlja enega najbolj nevarnih trenutkov, ki lahko zajamejo neko gospodarstvo. Zdržuje se namreč učinka skoraj ustavljene gospodarske rasti in strmega vzpona inflacije, kar ustvarja posebno neugoden začaran krog. Ta krog je težko prekiniti, pa čeprav nekaj receptov obstaja, a so vezani na specifične razmere in niso za splošno rabo.

Ekonomisti so za tak pat položaj izumili neologizem stagflacija (stagnacija + inflacija). Pojav sicer ni nov, nekaj podobnega se je dogajalo tudi v letih, ko smo morali varčevati z bencinom, a je tokrat vendarle drugače, že zaradi tega, ker se je gospodarstvo med tem globaliziralo. Za stagflacijo najbolj trpijo države, ki so velike uvoznice surovin, predvsem nafte. To je klasični primer Italije, ki ima povrh še tretji največji javni dolg na svetu. (Drugega ima Japonska, a je njeno tudi drugo najmočnejše gospodarstvo na svetu.)

Doslej se italijanska ekonomkska politika v boju s stagflacijo ni ravno izkazala, ne glede na barvo trenutne politične garniture. Ovisnost od uvoza surovin, v prvi vrsti energetskih, namreč ni neodpravljivo prekletstvo, ampak je pojav, ki ga je mogoče krotiti s tehnologijo. Monetarna politika sama po sebi ne zadostuje, treba je vlagati v obnovljive vire, spodbujati raziskovanje novih virov in vzporedno odpravljati togost trgov dobrin, storitev in dela. Konkurenca je sovražnica divjanja cen, znanje pa je motor napredka. In tudi na tem zadnjem področju je Italija, z izjemo nekaterih primerov odličnosti, v veliki zamudi.

ITALIJA - Po senatu jo je včeraj dokončno potrdila poslanska zbornica

Lizbonska pogodba soglasno ratificirana

Pomisleke so imeli le predstavniki SL, ki so sicer glasovali za ratifikacijo

HAAG - Pred Mednarodnim sodiščem za vojne zločine

Karadžić se sklicuje na dogovor z odsposlancem ZDA Holbrookom

HAAG - Bivši predsednik Republike srbske Radovan Karadžić se na svojem prvem nastopu pred haškim sodiščem včeraj ni želel izreči o krividi gle-

de 11 točk obtožnice, ki ga bremeni za genocid, zločine proti človečnosti in vojne zločine med vojno v BiH. Sklical pa se je na domnevni dogovor z ameriškim

posrednikom Holbrookom, na osnovi katerega naj bi ga ZDA v zameno za umik iz javnega življenga ne izročile Haagu.

Na 15. strani

POLITIKA - Proračunski rebalans

V deželi ne pomnijo takšnega razkola

TRST - V 45-letni zgodovini Avtonomne dežele Furlanije-Julijanske krajine ne pomnimo takšnega političnega razkola, kot ga doživljamo v teh dneh. Besede bivšega predsednika deželnega sveta Alessandra Tesinija odražajo ostro polemico vzdušje, ki je vseskozi spremljalo obravnavo proračunskih sprememb. Ne gre toliko za številke, kot za usmeritev vlade predsednika Renza Tonda, da ukine nekatere pomembne zakone iz obdobja Riccarda Illyja.

Največ polemik in tudi ogorčnosti je sprožila odprava zakona za

priseljence, ki je bil tudi po mnenju evropskih forumov zelo napreden in inovativen. Roberto Antonaz, predlagatelj tega zakona, je včeraj skupaj s predstavniki organizacij priseljencev protestiral pred deželnim parlamentom.

Igor Gabroveč (Slovenska skupnost) je medtem pozval Tonda, naj vendarle podpiše odlok o t.i. vidni dvojezičnosti na osnovi zaščitnega zakona za Slovence, predlogov občin in paritetnega odbora. Predsednik Dežele se je za to obvezal na nedavnom uradnem obisku v Sloveniji.

Na 3. strani

SENAT

Vlada hoče zaupnico

RIM - Senatorji bodo danes glasovali o zaupnici, ki jo je vlada zahtevala v zvezi s finančno-proračunskim dekretom. S tem so iz obravnave odpadli vsi popravki, vključno s tistimi, ki jih je o usodi Primorskega dnevnika in manjšinskega šolstva predložila slovenska senatorka Tamara Blažina.

Predstavnica Demokratske stranke je predlagala, da bi dnevnike narodnih manjin izločili iz ukrepa, s katerim hoče vlada klesteti državne prispevke dnevnemu tisku.

Na 3. strani

KATERO SRCE JE TVOJE?

Radenski
♥ ♥

Na 12. strani

Občina Dolina

pristopila k Lokalni

akcijski skupini

Na 6. strani

Odobrena varianta za gradnjo parkirišča na Proseku

Na 6. strani

Goriška pokrajina bo usposabljala tujce za večjo varnost na delu

Na 12. strani

Črpalkarji iz Gorice grozijo s stavko in blokado avtoceste

Na 12. strani

ŽARIŠČE

Gorski utrinki

ADRIJAN PAHOR

Med počitnikovanjem na Južnem Tirolskem so lokalni mediji (ti še bolj kot najbolj znani italijanski časopisi) poleg običajnih novic državnega pomena in obsega poseben poudarek namenjeni predvsem reševanju ponesrečenih oziroma preživelih na himalajski gori Nanga Parbat. Kot je že vsem splošno znano, je na odpravi na to preko osem tisoč metrov visoko goro izgubil življenje znani tirolski alpinist in vodja odprave Karl Unterkircher (ki je padel v ledeniško razpoko), medtem ko sta se njegova dva sodelzalca Walter Nones in Simon Kehrer znašla v velikih težavah (predvsem zaradi vremena), zaradi katerih jima je bil (skoraj) onemogočen povratek v dolino oziroma v bazni tabor. Medtem ko pišem te vrstice, sta sicer oba preživeli alpinista že na varnem doma v objemu najdražjih, vendar so se med samim reševanjem alpinistov ali bolje rečeno, ko je bilo že vsem znano, da bo reševalna akcija uspela, razplamtele polemike, še posebno tu na Tirolskem, o tem, ali je bila ta res potrebna ali ne. Znani alpinisti in gorski reševalci na Tirolskem so se razdelili na dva tabora: nekateri (Da Polenza, ki je bil koordinator reševalne akcije) so bili mnenja, da je bila pomoč nujna, drugi (De Stefani, predsednik združenja Mountain Wilderness) pa so prepričani, da preživel alpinista nista potrebovala pomoč, ker sta se v bistvu rešila sama, del poti navzdol do baznega tabora sta nameravala (in to tudi delno uresničila) opraviti s smučmi. (Prav v zvezi s tem njunim namenom je bilo slišati največ pripomb: zakaj pomagati dvema alpinistoma pri sestopu v dolino, če to nameravata rediti sama na smučeh?) Oglasila sta se tudi najbolj znana južnotirolska alpinista Reinhold Messner in Hans Kammerlander, ki sta bila mnenja,

da je bila reševalna akcija upravičena samo delno, in sicer do trenutka, ko je alpinistoma, ki sta se nahajala skoraj na višini sedem tisoč metrov, pakistanski helikopter odvrgel vrečo z najnujnejšimi stvarmi.

Mislim, da je resnica bolj na strani tistih, ki pravijo, da pomoč ni bila potrebna, ča pa je že bila, potem je bilo dovolj, da so preživelima gornikoma pomagali z najnujnejšim materialom, s pomočjo katerega bi ob ugodnih vremenskih pogojih samnašla pot v dolino. Očitek tistih, ki se še vedno zavzemajo za pristno gorništvo, je predvsem ta, da se ob podobnih podvigih (alpinisti so nasakovali goro po še nepreplezani steni Rakhiot) skuša iz vse odprave ustvariti veliki medijski spektakel, ki bi za nekaj časa polnil časopisne strani, predvsem pa prilepil ljudi pred televizijske ekrane, kjer bi z zadržanim dihom spremljali usodo alpinistov in upali v njihovo srečno vrnitev. Messner je tako javno polemiziral z organizacijo Everest K2 Cnr, ki naj bi si ob vsem tem ustvarjala veliko popularnost in reklamo. Po drugi strani se ta branji z dejstvom, da so organizatorji in pokrovitelji odprave sami zahtevali reševalno akcijo, nenazadnje naj bi tudi Nones in Kehrer dala avtorizacijo za uporabo helikopterja. Taki očitki niso iz trte izviti, spomnimo se samo dogodkov, povezanih s slovenskim alpinistom Tomažem Humarjem, ki se je dvakrat zaplezel v himalajskih gorah: obe reševalni akciji, ki sta takoj nato stekli, sta dvignili ogromno medijskega prahu glede umestnosti in končno tudi o ceni tovrstnega reševanja s (pakistanskim) helikopterjem, ki zaradi redkega zraka na takih višinah težko opravlja take posege. Za (drugo) reševanje Humarja se je angažiralo med drugimi tudi slovensko zunanje mini-

strstvo z ministrom Ruplom na čelu, ki je, če se ne motim, krilo stroške za najem pakistanskega vojaškega helikoptera; minister Rupel je takrat celo govoril, da lahko taka akcija občutno prispeva pri promociji Slovenije v svetu. Kronicni sumljivci in dvomljivci so takrat zlobno namignili, da je šlo za zrežirano predstavo, ki naj bi promovirala vse udeležence, tudi če ni bil dosežen začrtani cilj, saj se je protagonist vrnil v domovino sicer cel in - lahko bi rekli - kot junak, tudi če ni dosegel vrha, kar danes edino nekaj velja. Tako se zgodilo tudi s preživelima Tirolcem, ki so ju pričakali na Malpensi s šampanjem, katerega simbolno namembnost ni smela skaliniti smrt vodje odprave Unterkirchnerja.

Ob tem že nepreglednem številu ekstremnih reševanj v gorah (ta mesec skoraj ni bilo dneva, da ne bi poročali o kaki nesreči v gorah) se človeku hočeš nočeš poraja dvom, če je to še pravi pristop k alpinizmu oziroma gorništvu nasploh. Mislim, da se vsi resni gorniki zavedajo, čemu gredo naproti, ko se podajajo na izjemno zahtevne preizkušnje in da jim mora biti skrajno nelagodno, ko jih morajo v primeru samoprečevanja ali pa objektivnih razlogov reševati iz kočljivih situacij. Dejstvo je, da že vrsto let tudi gorništvo vpreženo v sodobno pridobitniško miselnost in da je v vsakem primeru, v dobrem in slabem, lahko tržno zanimivo, pa tudi občutljiva in hvalevredna medijska tema. Naj zaključim s Kugyjem, ki mi je bil od malih nog vzornik za hojo v gore: »toda popolnoma varnega občutka nimaš, zakaj vsak pogled v višave ali vstran ti odkrije nevarnost. To je hoja skozi negotov in nepreračunaljiv svet. Sreča mora biti z navezo in kot vselej nas je tudi tedaj zvesto vodila.«

SLOVENIJA Lani izdali več knjig in brošur

LJUBLJANA - Leta 2007 je bilo v Sloveniji izdanih 5129 naslovov knjig in brošur, med temi 1038 s področja leposlovja, izhaja iz nedavno objavljenih podatkov Statističnega urada Republike Slovenije.

Število izdanih naslovov knjig in brošur narašča, izpostavljojo statistiki, ki so analizirali stanje založništva v Sloveniji. Leta 2006 je bilo namreč izdanih 4684 naslovov knjig in brošur, leta 2007 pa torej 5129 - od tega 3631 naslovov knjig in 1498 naslovov brošur, kar je za 9,5-ostriki porast. Med lani izdanimi naslovovi je bilo glede na izvor več kot štiri petine oziroma 85,4 odstotka izvirnih del, ostalo so bili prevodi. Po vrsti izdaje je bilo prvih izdaj 77,9 odstotka, ostalo so bili ponatisi.

Med leposlovnimi deli je največ romanov. Lani je bilo izdanih 1038 leposlovnih knjig, dve več kot leto poprej, od tega je bilo 523 knjig slovenskih in 515 knjig tujih avtorjev. Glede na zvrst je bilo največ romanov - skoraj dve četrtni (39,1 odstotka), eno četrtnino (25,6 odstotka) je bilo knjig kratke proze, pesništvo je bilo zastopano petinsko (19,8 odstotka naslovov), na druge zvrsti leposlovja je odpadel 13,7 odstotka naslovov. Delež naslovov izdanih dramskih del je obsegal 1,8 odstotka vseh leposlovnih del. (STA)

NEBESNI POJAVI - Danes

Delni Sončev mrk

Največja stopnja prekritosti Sonca bo nastopila okoli 11.45

Zemlji opazovali ob vsakem mlaju, torej vsakih 29,5 dni. Ker pa je Lunina orbita glede na Zemljino nagnjena za okoli pet stopinj, je za nastop Sončevega mrka potreben še en pogoj: Luna se mora nahajati v ravnini Zemljine orbite. To močno zmanjšuje verjetnost nastopa Sončevih mrkov. Ti sedaj nastopajo običajno dvakrat letno: trenutno v času od februarja do aprila ter med avgustom in oktobrom. Lunina senca je na Zemlji lahko široka do 250 kilometrov, kar je odvisno od razdalje Lune od Zemlje. V času letošnjega mrka bo sirina Lunine sence okoli 206 kilometrov. Kot je dejal Žiberna, bo Lunina senca po površju Zemlje potovala s hitrostjo dobrih devet kilometrov na sekundo.

Kot je pojasnil Žiberna, se bo popolni Sončev mrk na Zemlji začel na skrajnem severu Kanade, južno od Otoka kraljice Viktorije, kjer bo Sonce ravno vzhaljalo. Pot popolne faze mrka bo nato potekala čez skrajni sever Grenlandije, južno od Zemlje Franca Jožefa čez Novo zemljo, po severnih obronkih Urala in vzdol Zahodnosibirskega nižavja.

Pot popolne faze mrka se bo nato nadaljevala po zahodnem robu Mongolije in na Kitajsko, kjer bodo popolni Sončev mrk lahko opazovali popoldne vse do zahoda. Najdlje bodo lahko v popolnem Sončevem mrku uživali južno od Obskega zaliva na severu Zahodnosibirskega nižavja, in sicer dve minuti in 27 sekund.

Po besedah Žiberna je Sončev mrk astronomski pojav, pri katerem se Luna znajde med Zemljo in Soncem oziroma v fazi, ki jo imenujemo mlaj. Če bi bili orbiti Lune in Zemlje okoli Sonca v popolnoma isti ravnini, bi lahko Sončev mrk na

Zemlji opazovali ob vsakem mlaju, torej vsakih 29,5 dni. Ker pa je Lunina orbita glede na Zemljino nagnjena za okoli pet stopinj, je za nastop Sončevega mrka potreben še en pogoj: Luna se mora nahajati v ravnini Zemljine orbite. To močno zmanjšuje verjetnost nastopa Sončevih mrkov. Ti sedaj nastopajo običajno dvakrat letno: trenutno v času od februarja do aprila ter med avgustom in oktobrom. Lunina senca je na Zemlji lahko široka do 250 kilometrov, kar je odvisno od razdalje Lune od Zemlje. V času letošnjega mrka bo sirina Lunine sence okoli 206 kilometrov. Kot je dejal Žiberna, bo Lunina senca po površju Zemlje potovala s hitrostjo dobrih devet kilometrov na sekundo.

Običajno 14 dni pred Sončevim mrkom ali po njem nastopi tudi Lunin mrk. Letos bomo v Sloveniji imeli enkratno priložnost, da bomo opazovali tak par Sončevega in Luninega mrka. Delni Lunin mrk bo pri nas viden 16. avgusta v večernem času, je še dodal Žiberna. (STA)

KULINARIČNI KOTIČEK

Kosovska juha

*Mili Bože, čuda velikoga!
Kad se sleže na Kosovo vojska,
U toj vojski devet Jugovića,
I deseti stari Jug Bogdane.*

bitko na Kosovem polju (Srbi so menda edini narod, ki praznuje svoj poraz in izgubo lastne neodvisnosti), naj podam recept ene od številnih okusnih čorb, juh, s katerimi je bogata srbska kuhinja – te so dali ime kosovska čorba, za katere boste potrebovali enega piščanca, pol gomolja zelene, 3-4 korenje, peteršilj, 1 dl kisle smetane, 3 jajca, lovorov list, poper v zrnu, sol, 1 limon.

Dobro očiščenega piščanca zrežite na kose in ga dajte v lonec z mrzlo vodo. Ko zavre, dodajte korenje, zeleno, 5-6 zrn popra, lovor in sol. Pustite da se kuha, dokler se meso ne omehča. Juho odcedite, meso in zelenjavno zrežite na drobne koščke, nakar jih spet vrnite v juho in pustite, da se nekoliko ohladijo. Zmešajte 3 rumenjake, kislo smetano in limonin sok ter vse skupaj ob stalnem mešanju prelijte v juho. Ob koncu potresite s sesekljanim peteršiljem. Zagotavljam, da je ta kosovska (če sploh je kosovska) juha, zelo okusna.

Dober tek!

Ivan Fischer

NADIŠKE DOLINE - Lutkovni festival

Zlata lutka 2008 za skupino G. Gabriellija

Predstava Legno, diavoli e vecciette... storie di marionette - Les, hudiči in starke... zgodbe marionet je leta 2008 zlata predstava Lutkovnega festivala v Nadiških dolinah. Izvedela jo je skupina Giorgia Gabriellija iz Quistella (Mantova), nagrada pa so jo jo izročili v sredo zvečer ob zaključku letošnjega festivala Marionet&lutk. Ta festival, ki ga prireja CTA - goriški Center za animirano gledališče, je potekal nekako vzporedno z Mittelfestom, glavna prizorišča pa so bila praviloma v Nadiških dolinah. Ob nagraji so organizatorji razkrili tudi letošnje ključne podatke: tako je bilo predstav okoli trideset, nastopajočih skupin, in sicer Aprisogni iz Trevisa in Oltreiponte iz Turina.

SENAT - Založništvo v dekretu o stabilizaciji javnih izdatkov

Poziv rimske vladi, naj upošteva posebnost Primorskega dnevnika

Zahteva po zaupnici izničila popravek senatorke Blažinove - Prizadevanja se nadaljujejo

RIM - Senat bo danes odobril zaupnico, ki jo je vlada zahtevala v zvezi z odlokom za stabilizacijo javnih izdatkov in gospodarske dejavnosti. Gre v bistvu za neke vrste finančno-proračunski zakon, ki v členu številka 44 dolga tudi krčenje javnih podpor založniškemu sektorju, vključno s t.i. ne-profitnimi časopisi in tistimi, ki jih izdajajo politične stranke in zadruge. Mednje sodi tudi Primorski dnevnik. Dekret ne pojasnjuje višine krčenja državnih prispevkov (vladni podtajnik Paolo Bonaiuti je ob neki priložnosti govoril o možnosti 19-odstotnega klesanja), o katerem bo odločala vlada na osnovi razpoložljivega denarja. In tega je žal vedno manj.

Zahteva po zaupnici v skladu s parlamentarnim pravilnikom iznica vse popravke, tako da bodo na koncu senatorji ob zaupnici glasovali le za t.i. maksi amandma, katerega vsebina bo znana danes. V vodo je tako padel tudi popravek senatorke Demokratske stranke Tamare Blažine, ki je predlagala, da bi iz člena 44 vladnega dekreta izločili časopise narodnih manjšin. Popravek je podpisal tudi Vincenzo Vitta, ki v sklopu DS odgovarja za vprašanja založništva. O višini klestenj, novem pravilniku in morebitnih izjemah pri izvajanjiju dekreta bo vlada odločala po poletnem premoru, razen če ne bo zadeve rešila z zgoraj omenjenim maksi amandmajem, kar pa je malo verjetno.

Naj vlada dobro razmisli, preden krči prispevke za časopise, ki ne ustvarjajo dobičkov, je Bonaiutija že pozval novinarski sindikat FNSI. Vladnemu podtajniku so pisali tudi državni predstavniki CGIL, CISL in UIL, ki so prepričani, da bi birokratsko izvajanje člena 44 vladnega odloka hudo prizadelo časopise, ki se pravzaprav stalno borijo za svoj obstanek. Zakon o založništvu je treba spremeniti in preprečiti znane zlorabe pri dodeljevanju prispevkov, ohraniti pa je treba temeljne cilje zakona, to se pravi ohranitev medijskega pluralizma v Italiji, pravijo sindikati.

Na osnovi vladnega dekreta bi do sedanje javne prispevke ohranila le radijska postaja Radio radicale in to na osnovi konvencije, ki jo je svojčas sklenila za neposredno prenašanja zasedanja senata in poslanske zbornice. Klestenje

pa v bistvu ne bi prizadelo velikih časopisov, ki sicer prejemajo državno pomoč.

Zaupnica izničila tudi popravke o manjšini

Zahteva po vladni zaupnici je izničila tudi dva popravka senatorke Blažinove v zvezi z manjšinskim šolstvom. Prvi popravek se je nanašal na razmerje med učitelji-profesorji in številom dijakov-učencev. Iz dekreta naj bi bile izvzete šole v zemljepisno odmaknjeneh krajih in tiste na narodno mšanem ozemlju.

Drugi popravek (podpisala sta ga tudi senatorja Pertoldi in Pegorer) pa je obvezoval šolsko ministrstvo, da bi pri reformah šolskega sistema in drugih zakonih izrecno upoštevali zaščitni zakon za slovensko manjšino. Propadli so tudi vsi popravki senatorjev Blažinove in Pegorerja glede obrambe upravne avtonomije FJK.

Senatorka Tamara Blažina je stopila v bran Primorskemu dnevniku in drugih manjšinskih časopisov

KROMA

DEŽELNI SVET - Proračunske spremembe v znamenju ostrih polemik

Opozicija kritična do Tonda in Ballamana Desna sredina ne popušča pri svoji politiki

Deželni odbornik Riccardi v pogovoru s kolegico Segantijevi

TRST - Deželna uprava postaja vse bolj talec skrajnih stališč Severne lige, predsednik sveta Edouard Ballaman pa s svojimi odločitvami ščiti desno sredino. Levosredinska opozicija meni, da v deželnem svetu ni pogojev za politični in institucionalni dialog med večino in manjšino. Takšnih ostrih stališč že dolgo nismo slišali v deželnem svetu, odjeknila pa so med včerajšnjo obravnavo proračunskih sprememb (rebalansa) za tekoče leto. Predmet kritik ni toliko finančno-proračunski manever kot dejstvo, da je desna sredina v rebalansu vključila odpravo cele vrste pomembnih zakonov iz Illyjevega obdobja.

»V 45-letni zgodovini deželnega parlamenta se ni nikoli zgodilo, da bi neka večina odpravila oziroma izničila zakone v sklopu proračunskih ukrepov. To je obsodbe vredno in čudi, da je predsednik Ballaman to lahko dopustil,« je zadevo polemično komentiral njegov predhodnik Alessandro Tessini. Da Renzo Tondo in njegovi sploh nimajo nobenih razvojnih načrtov je prepričan Gianfranco Moretton, po katerem se Severna liga obnaša kot sodobni Atila, ki vse poteka za seboj.

»V pristojni komisiji smo dobili zagotovila, da deželni svet ne bo kar tako brisal zakonov in da se bo pri tem držal vseh formalno-pravnih postopkov. Večina se je z Ballamanovo pomočjo izneverila svojim obvezam,« je podčrtal Igor Kocjančič, vodja svetniške skupine Mavrične levice. Vsa opozicija mora sedaj vzeti na znanje, da s Tondom ni mogič noben dialog.

Kako na te ostre kritike odgovarja desna sredina? Tondo se ne razburja preveč ter očita levi sredini, da je pravzaprav izgubila stik z realnostjo in da se ne zaveda, da si ljudje želijo konkretnih dejanih in so naveličani proglašov ali visokodonečih izjav. Predsednik je prepričan, da je npr. varuhinja državljanovih pravic Caterina Dolcher "producirala" predvsem mnogo pisanih dokumentov, kar velja tudi za varuhu mladoletnikov. Njegove funkcije bo po novem opravljal predsednik Ballaman, kar se Tondo zdi dobra rešitev. Predsednik tudi brani sklep, da bo Dežela 114 milijonov evrov iz rebalansa namenila kriju dolgov.

Na Tondovi "valovni dolžini" so vse koalične stranke, morda z izjemo Sredinske zveze-UDC, ki je v deželi v večini, na državni ravni pa v opoziciji. To nedvomno šibi njen doželno vlo-

Shengenska meja

DOL PRI VOGLJAH- V gostilni Dol pri Vogljah, kjer odličen in evropsko priznani kuhar Peter Patajac, sicer član kraške kuhrske tekmovalne ekipe Terra carus, nudi izvrstno hrano, bodo danes ob 17. uri odprtli fotografsko razstavo dveh avtorjev, in sicer Bogdana Macarola iz Dutovelj in Borisa Prinčiča s Prosek. Avtorja sta se že ob praznini vina v občini Zgonik predstavila s skupinsko razstavo o shengenski meji - zgodovinskem decembru 2007, ki je bila dobro obiskana. Razstava, s katero sta avtorja potrdila idejo trajnega medkulturnega dialoga in sožitja ob slovensko-italijanski meji v skupini zvez evropskih držav, se tako seli na sežanski konec, kjer bo v gostilni Ruj na ogled do začetka septembra.

Od zabave do lepote

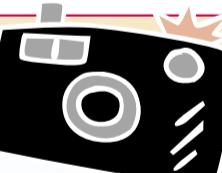
SKOCJANSKE JAME - Danes bodo v Jurjevem skedenju v Škocjanu odprli razstavo članov likovne skupine Od zabave do lepote. Predstavile se bodo Almira Benassi, Tamara Grgić, Ana Hanzel, Mirjam Kocjan in Mira Kramar iz Sežane, Sonja Peroci iz Koprive, Ljubomira Škrlič iz Dan pri Sežani in Iviča Žerjal iz Križa, ki kot skupina delujejo tudi kot likovna sekcijs KD Jožeta Pahorja iz Sežane. Odprtje razstave bo s kulturnim programom popestrila ženska skupina Rgada. Likovnice, ki delujejo pod vodstvom akad. slikarja Petra Mignozzija, bodo s svojimi deli obogatile obiskovalce znamenitih Škocjanskih jam. (O. K.)

FOTOUTRIP POLETJA '08

fotoutrip@primorski.it

Nataša Perič iz Križa nam je poslala gornji posnetek z naslovom: »Delo v poletni vročini«. Saj, poletje ni samo čas počitnic.

MANJŠINA Dvojezičnost: kdaj dekret Renza Tonda?

TRST - Deželni svetnik Slovenske skupnosti Igor Gabrovec je včeraj popoldne posegel pri predsedniku deželnega odbora Renzu Tondu v zvezi z odlokom, ki bi ga moral slednji na osnovi zaščitnega zakona za slovensko manjšino že zdavnai podpisati. Gre za sklep za dolocitev občin, delov občin, krajev in ustanov, v katerih je ob italijanskem predvidena raba slovenskega jezika na napisih javnih uradov, na uradnih papirjih in na splošno na vseh javnih napisih kot tudi na praporih. Ista določila se nato uveljavljajo tudi pri toponomastičnih napisih in pri cestnih oznakah.

Deželni svetnik Gabrovec je Tonda opozoril, da je paritetni odbor za slovensko manjšino že pred meseci posredoval prejnjemu predsedniku Dežele Riccardu Illyju prvi seznam, tako da je vsako zavlačevanje nerazumljivo. Na osnovi pričakovanega odgovora bo mogoče nastaviti nadaljnje korake, ki naj zagotovijo uveljavljanje vidne dvojezičnosti na teritoriju. Seznam paritetnega odbora, tako Gabrovec, gre vsekakor čimprej dopolniti oz. razširiti še na nova območja v treh pokrajinalah Trsta, Gorice in Vidima.

Tondo je med uradnim obiskom v Ljubljani slovenskemu zunanjemu ministru Dimitriju Ruplu obljudil čimprejšnji podpis tega ukrepa.

SINDIKATI - Srečanje o stanju cen in tarif v tržaški pokrajini

Za delovno omizje in enotno opazovalnico cen

Zaščititi kupno moč plač in pokojnin - Acegas naj bi del prihodkov povrnil državljanom

Občutno se je podražila tudi hrana

KROMA

Kupna moč plač in pokojnin italijanskih državljanov nenehno pada, cene živilskih izdelkov in goriva pa stalno rastajo. »Cene in tarife so danes izven nadzora ter vse več je delavcev oziroma upokojencev, ki se le s težavo prebijejo do konca meseca. Zaskrbljujoče je tudi dejstvo, da ima tržaško prebivalstvo nadpovprečno

starost, italijanske pokojnine pa so po podatkih med najnižjimi.« Glas tržaških predstavnikov pokrajinskih zveznih sindikatov Cgil, Cisl in Uil ter združenj potrošnikov Adoc, Adiconsum in Federconsumatori se je na včerajšnji tiskovni konferenci pridružil podobnemu glasu, ki žal odmeva tudi na državni ravni. Da so

takošnji ukrepi živiljenjsko potrebni, so si bili edini vsi govorniki, ki so novinarjem predstavili serijo akcij in predlogov, s katerimi želijo izboljšati dohodinske pogoje prebivalcev, hkrati pa spodbuditi razvoj in rast.

Prvi je prav gotovo uresničitev skupne opazovalnice, ki bi tako ustavom kot

prebivalcem nudila dejanski pregled nad cenami proizvodov široke porabe. Danes sicer lahko že računamo na občinsko in pokrajinsko opazovalnico cen, združeni pa bi bili nedvomno bolj učinkoviti, menijo sindikati. Enotna opazovalnica bi takoj postregla z realno sliko cen, o kateri bi nato beseda tekla na delovnem omiziju. Pa smo že pri drugem predlogu, se pravi pri zahtevi po soočanju med različnimi institucijami, t.j. med sindikati, združenji potrošnikov, trgovcev in proizvajalcev, distributerji, krajevnimi ustanovami kot so Pokrajina Trst oziroma njene občine. Govorniki naj bi si prizadevali za poenotenje cen in tarif, upravne inštitucije pa naj bi nato uvedle ukrepe v podporo trgovski mreži (in ne v škodo dohodkov delavcev in upokojencev) in pa šibkejšim slojem prebivalstva. Med prioritetami bi bilo tudi skrajšanje verige od proizvajalca do konsumenta in pa ovrednotenje tipičnih krajinskih proizvodov. V sklopu delovnega omizija bi beseda tekla tudi o tržaški delniški družbi z javnim kapitalom Acegas, ki podpira košarkarsko ekipo in bi lahko del svojih milijonskih letnih prihodkov namenil tudi svojim 110 tisočim strankam.« Po mnenju sindikatov bi to lahko storila z razdelitvijo vsaj četrtrine svojega dobička.

Sindikati napovedujejo daljšo mobilizacijo že septembra: začeli bodo zbirati podpise med prebivalci tržaške pokrajine. Medtem pa so že sklicali srečanje s tržaškim oziroma milijskim županom. (sas)

GIBANJA

V Trstu inflacija nižja kot v državi

Čeprav je bil Trst po tradiciji eno najdražjih italijanskih mest, to v zadnjih letih ne drži več, vsaj če verjamemo inflacijskim podatkom statističnega zavoda Istat. Statistični urad Občine Trst je namreč Istatu posredoval podatke o gibanju živiljenjskih stroškov v juliju, po katerih je bila letna stopnja inflacije v mestu 3,5-odstotna, mesečna pa 0,3-odstotna. (V državnem povprečju je bila letna inflacija 4,1-, mesečna pa 0,5-odstotna.)

Glede na enak lanski mesec so se v Trstu julija najbolj zvišali stroški za stanovanje, vodo, električno in gorivo (+10,7%), na drugem mestu najdemo zdravstvene storitve (+4,4%), sledijo stroški za prevoz (+5,4%), izobraževanje (+2,9%), gostinstvo (+2,4%) in cene alkoholnih pičaj in tobačnih izdelkov (+4,5%). Kot ponavadi se v nasprotju smer giblje stroški oziroma cene na področju komunikacij, ki so se v enem letu znižale za 4,7%.

V mesečni primerjavi so se najbolj zvišale cene alkoholnih pičaj in tobačnih izdelkov, stroški za stanovanje in cene v gostinstvu, nespremenjene pa so ostale cene oblačil in stroški za izobraževanje.

POLITIKA - SKP

Kocijančič ostaja še naprej tajnik

Igor Kocijančič bo do začetka prihodnjega leta vodil pokrajinsko federacijo Stranke komunistične prenove. V skladu z novim strankarskim statutom bo namreč takrat stopila v veljavno nekompatibilnost med politično-strankarskimi in institucionalnimi funkcijami. Kocijančič je, kot znano, deželni svetnik in se bo torej takrat odpovedal tajniškemu mandatu.

Tajnika so potrdili na seji pokrajinskega političnega odbora. Zanj je glasovalo 21 članov, šest jih je bilo vzdržanih, šest članov pa je bilo upravičeno odsotnih. Kocijančič pripada na državnem kongresu zmagovalni komponenti Ferrero-Grassi, vsi v stranki pa mu priznavajo, da si je na lokalni ravni vedno prizadeval za njeno enotnost. To bo še naprej moje glavno vodilo, je poudaril Kocijančič takoj po izvolitvi.

Na seji pokrajinskega vodstva SKP so ocenili potek državnega kongresa, ki se je - kot znano - končal v znamenju hudega notranjega razkola. Za tajnika je bil izvoljen minister v Prodijevi vladi Paolo Ferrero, njegov notranji tekmeč Nichi Vendola, predsednik Apulije, pa je dobil 47 odst. glasov. Kljub temu, da je njegova komponenta najmočnejša, Vendoli ni uspela izvolitev za državnega tajnika. Med njegovimi pravljenci je tudi Giulio Lauri, ki je prav zradi notranjih potresov in pretresov pred nekaj meseci izgubil mesto deželnega tajnika SKP.

Člani pokrajinskega vodstva so bili precej kritični do strankarskega glasila Liberazione in zlasti do njegovega glavnega urednika Piera Sansonettija, ki se je odkrito opredelil za Vendolo. Komunistična prenova je v celoti podprt boj delavcev tovarne Stock, ki nasprotuje premestitvi v Milan in se zavzemajo za ohranitev proizvodnje na našem mestu.

Od srede cenejši deželnih bencin

V sredo, 6. avgusta se bo v Furlaniji-Julijskih krajini nekoliko pocenil t.i. deželni bencin. Tako je odločila deželna vlada sprito dejstva, da se je v torek pocenil bencin v Sloveniji, ki predstavlja merilo za cene deželnih naftnih derivatov. V tržaški in goriški pokrajini in v mejnih občinah videmske pokrajine se bo bencin pocenil za 4,4 centa na liter, kar pomeni, da bo liter deželnega bencina stal 0,325 evra manj kot drugod po Italiji.

INPS - Protest

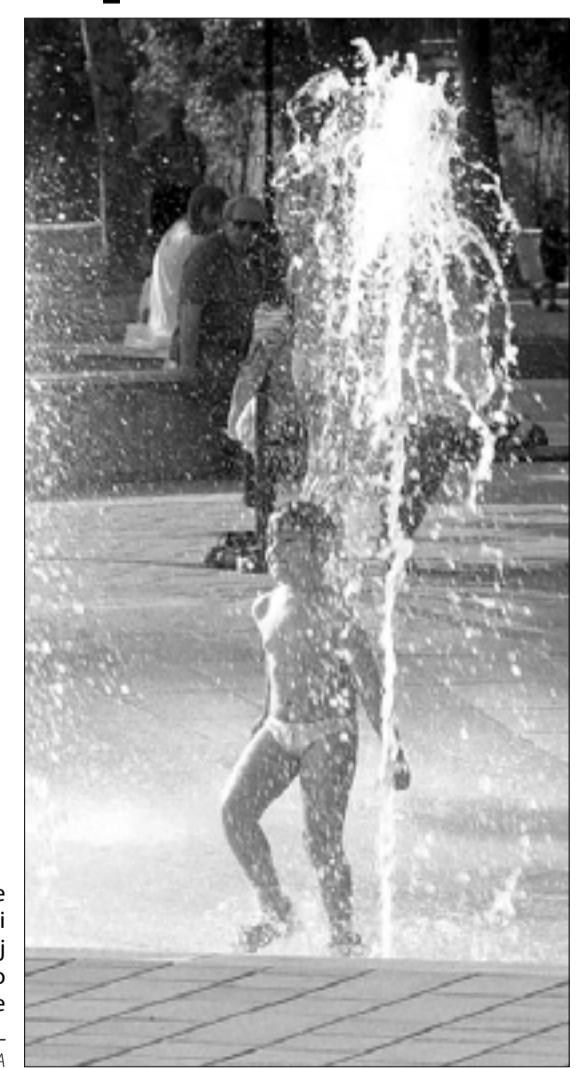
Sindikat uslužbencev ostro proti ukrepom glede javnega sektorja

Tudi uslužbenci tržaškega sedeža skrbstvenega zavoda INPS so včeraj protestirali v okviru vsedržavne pobude sindikata javnih uslužbencev CUB. V posebnem sporočilu sindikalna organizacija ostro očenuje ukrepe Berlusconijeve vlade in ministra Brunette. Ukrepi, povzeti v zakonskem dekretu 112/2008, ne krčijo samo osebnih dohodkov javnih uslužbencev, temveč so tudi povod za izredno negativno medijsko kampanjo. Celotno kategorijo, pravi omenjeni sindikat, prikazuje v izredno negativni luči. Protest, še piše v sporočilu, seveda povzroča težave uporabnikom, vendar so stavke, protestni shodi in podobno edina sredstva, s katerimi lahko javnosti posredujejo lastne poglede.

VREME - Visoke temperature

Pasja vročina je spet pred nami

Otroci, starejše osebe in kronični bolniki naj upoštevajo zdravniške nasvete

KROMA

Spet bo poletje pokazalo zobe in iz rokava bo potegnilo svoj najobčutnejši adut: visoke temperature. Po podatkih, ki jih je posredovala civilna zaščita, bo v našem mestu od danes živovsrebrni stolpec dosegel celo 36 stopinj Celzija. Vročinski val pa bo poleg

Trsta zajel še mesta Perugia, Firence in Civitavecchia.

Na vročino so seveda še posebej občutljivi otroci, starejše osebe in kronični bolniki, katerim zdravnik svetuje, naj piše veliko vode ter naj se zadržujejo v zaprtih in hladnih prostorih.

DOLINSKI OBČINSKI SVET - Soglasna odločitev skupščine

Dolina pristopila k Lokalni akcijski skupini

Pomislek Mahniča (SSk) o zapostavljanju slovenščine - Obračun 2007: pribitek 340 tisoč evrov

Poslovanje dolinske uprave v letu 2007 se je zaključilo z upravnim pribitkom v višini 340.125,31 evra. Obračun poslovanja je na včerajšnji seji dolinskega občinskega sveta podal odbornik za finančne Igor Tul; skupščina je računovodski dokument odobrila z glasovi levosredinske večine.

Davčni prihodki so se v primerjavi z letom prej zvišali za 3,4 odstotka. Davček na nepremičnine ICI je občinski blagajni navrgel nekaj več kot milijon 800 tisoč evrov, k čemu gre prišteti še izterjani prihodek za isti davek (nekaj manj kot 60 tisoč evrov). Prihodek za dodatek na davček Irpef je znašal 213 tisoč evrov, prihodek za deželnih davek na proizvodne dejavnosti je nanesel 177 tisoč evrov, dodatak na porabo električne energije pa 84 tisoč evrov.

Prenosi so se - v primerjavi z letom 2006 - povečali za skoraj 10 odstotkov. Največ je pri tem prispevala dežela (milijon 892 tisoč evrov); prenosi iz občin Trst in Milje za socialni sektor so znašali 227 tisoč evrov, državni prenosi 69 tisoč evrov, prav toliko pa tudi prenosi od skupnosti in mednarodnih organizacij.

Tretjina stroškov je odpadla na

IGOR TUL

SERGIJ MAHNIČ

osebje. Delovanje otroških jasli je bilo skoraj 123 tisoč evrov, športni objekti 70 tisoč evrov, šolske kuhinje skoraj 250 tisoč evrov, gledališče 23 tisoč evrov, poletni center skoraj 40 tisoč evrov.

Dolinski občinski svet je na včerajšnji seji tudi soglasno odobril pristop občine k Lokalni akcijski skupini Kras. V razpravi je posegel edinole svetnik Slovenske skupnosti Sergij Mahnič, ki je obžaloval dejstvo, da v osnutku statuta nove konzorskih družbe z omejeno odgovornostjo ni omenjen slovenski jezik, prav tako pa ni omenjeno dvojezično poslovanje konzorcija. Člani konzorcija so tudi okoliške občine, ki so dvojezične, in spadajo v območje izvajanja zaščitnega zakona. Po

tem zakonu je dvojezičnost v teh občinah obvezna, je spomnil Mahnič. Zato bi moral biti tudi poslovanje novega konzorcija dvojezično. »Pristojni bi morali izkazati več pozornosti do tega vprašanja,« je ocenil svetnik Slovenske skupnosti, ki pa je ob koncu svojega posega najavil, da bo kljub tem tehnim in upravičenim pomislikom podprt odlok o pristopu dolinske občine k Lokalni akcijski skupini Kras.

Dolinska občinska skupščina je nadalje izdala soglasno negativno mnenje »okoljevarstvene skladnosti projekta za izgradnjo metanovoda Trst-Gradež-Vilenšče za povezavo z uplinjevalnikom družbe Gas Natural pri Žavljah. Županja Fulvia Premolin je spomnila, da se je občin-

ski svet z resolucijo že negativno izrekel o gradnji podmorskega plinovoda. Z včerajšnjim glasovanjem je še enkrat potrdil svoj »Ne« novemu poseganju v naravo.

Gradnja spornega uplinjevalnika pri Žavljah je bila tudi tema resolucije, ki jo je predstavil svetnik Pola za Dolino Giorgio Jercog. Potem ko so se načelniki svetniških skupin sestali na kratki seji in vključili nekaj dopolnil, je bila resolucija soglasno odobrena. Dokument poziva županjo in občinsko upravo, naj skupaj z drugimi občinami, ki so izrazili nasprotovanje uplinjevalniku, in skupaj z navoravarsvenimi organizacijami preveri možnost za pritožbo pri vseh pristojnih oblasteh proti gradnji novega industrijskega obrata v Žavljah.

Občinski svetniki so soglasno odobrili tudi drugo Jercogovo resolucijo, ki je bila posredno povezana z junijskim incidentom v slovenski jedrske centrali v Krškem. Resolucija obvezuje županjo, da od tržaškega prefekta zahteva, naj čimprej sproži postopek za sestavo načrtov o izrednem stanju v primeru jedrske nevarnosti in postopek za čimprejšnje informiranje prebivalstva ob takih primerih.

M.K.

DOLINA - Solidarnostna resolucija

Ohraniti Stock!

Sindikalist Marchi o »paradoksalnem« stanju v podjetju

Po razpravah v pokrajinskem in v tržaškem občinskem svetu je včeraj tudi dolinski občinski svet izrazil solidarnost uslužbenec tovarne likerjev in žganij pijač Stock, ki jim grozi premestitev v Milan. Težak položaj v podjetju je orisal uslužbenec in sindikalni predstavnik Fulvio Marchi. Ta je prav paradoksalen. Do včeraj bi moral 40 zaposlenih javiti vodstvu podjetja, ali pristanejo na delovno premestitev v Milan, ali ne (kar pa bi jih zelo verjetno stalo delovno mesto...). Tega pa niso mogli storiti, ker v podjetju ni bilo nobenega predstavnika vodstva. Ti so javili, da se bodo »vrnili« prihodnji teden, 6. avgusta pa naj bi se udeležili srečanja s krajevnimi upravitelji. Prav prihodnji teden pa bo tovarna - prvič doslej - prekinila svoje delovanje zaradi poletnih počitnic. Prejšnja leta se je to zgodilo sredi avgusta. Vodstvo očitno ne želi, da bi prislo ob srečanju s predstavniki kra-

jevnih oblasti do protestov zaposlenih, je ocenil Marchi.

Solidarnost uslužbenec podjetja Stock medtem skovkito raste. Doslej so zbrali skoraj 7 tisoč podpisov Tržačanov proti prisilni premestitvi vodstvenih uradov v Milan.

Soglasno odobrena resolucija, ki jo je predstavila načelnica svetniške skupine Občanov Elisabetta Sormani poziva županjo, naj poseže pri javnih ustavovah, da bi se zavzele za preklic ukrepa o premestitvi uradov podjetja Stock v Milan. V dokumentu je zapisano, da bi bila premestitev »samo začetek preselitve celotne proizvodne dejavnosti« iz Trsta drugam. Zato je ohranitev vodstvenih struktur v mestu nadvse pomembna. Gre preprosto za zaščito delovnih mest, s čemer začetimo tudi bodočnost tržaškega gospodarstva, je ocenila županja Fulvia Premolin.

M.K.

OBČINA TRST

Sklepi: parkirišče na Prosek in Polet

Tržaški občinski svet je na svinčni seji sprejel dva za kraško skupnost pomembna urbanistična dokumenta. Najprej je soglasno odobril je predhodni načrt openskega Poleta za razširitev in prenovo kotalkališča, ki bo postal pravcat večnamenski športni center, zatem pa je - prav tako soglasno - še odobril varianto k regulacijskemu načrtu za gradnjo parkirišča na Prosek.

Medtem ko je bil predhodni načrt za razširitev in prenovo openskega kotalkališča (načrt je izdelal arh. Marino Kokorovec) odobren dejansko brez razprave, pa je bilo o parkirišču na Prosek iznešenih nekaj mnenj. Tako je predsednik urbanistične komisije Roberto Sasco (UDC) poudaril, da na Prosek že dalj časa čakajo na parkirišče, da je nanj večkrat opozoril zahodnokraški rajonski svet in da je postopek stekel v doglednem času. Sedaj bo treba parkirišče tudi čimprej zgraditi.

Svetnik Demokratske stranke Stefano Ukmari je Sascovo izvajanje primereno »dopolnil. Prvič pobudo za gradnjo parkirišča v Mandriji v središču vasi je dal zahodnokraški rajonski svet, in to že v začetku tisočletja. Občina je decembra 2003 pripravila predhodni načrt, »pozabil« pa je pred tem odkupiti zemljišče, ki je bilo v lasti bančnega zavoda Unicredit. To je storila leta kasnejne, investicija je stala nekaj več kot 10 tisoč evrov.

Nato je bilo treba pripraviti varianto k regulacijskemu načrtu in volumetrični načrt. Od prvega načrta je minilo skoraj pet let, kar sploh ni »dogleden čas«, temveč že kar dolg čas. Ob tem je župan Dipiazza pikro pripomnil, da »smo pač v Italiji«, a da ima, kljub tolikšni časovni zamudi »na Prosek mnogo glasov«...

Ukmari je še nakazal, da bo ob vhodu na parkirišče (stalo bo 190 tisoč evrov za skupnih 80 mest) urejeno zeleno igrišče za otroke, in povabil župana, naj ob odobritvi dokončnega načrta sklice v vasi javno skupščino, na kateri naj bi se izrekel za zaprtje zgodovinskega vaškega jedra prometu.

Na svinčni seji bi morali odobriti še nekaj urbanističnih sklepov in resolucij (med drugim o novi namenitvi senegalskih krošnjarjev), a so jo ob 21. uri prekinili, da so lahko sledili koncertu Pina Danieleja na trgu pred občinsko palačo.

M.K.

GOLI VRH - Okrog 14. ure je gorelo

Strela je najbrž udarila v anteno in povzročila požar

Okrog 14. ure je telefon na sedežu poveljstva tržaških gasilcev nenehno zvonil. Več ljudi je namreč z mesta opazilo dim, ki se je dvigal visoko nad kamnolomom Facanoni v smeri Glogovjera, in o tem obvestilo gasilce. Dve ekipe sta se v spremstvu kolegov gozdne straže s terenskima voziloma zapeljali proti Golemu vrhu. Tu je po vsej verjetnosti strela udarila v anteno in v trenutku je zagorelo.

Ogenj je zajel strmo pobocje in se razširil na območje kakih 40 kvadratnih metrov. Zgorela je predvsem travnata površina ob anteni, po nekajurnem in ne težavnem gašenju so gasilci ogenj ukrotili okrog 16. ure. Ko so ugotovili, da je požar varno, so odšli.

PROSEK - Prenovitev v cerkvi sv. Martina

»Nov« zvonik

Dvojni vzdrževalni poseg stal občino skupno 340 tisoč evrov

Obnovljeni zvonik cerkve sv. Martina na Prosek

KROMA

Zidarski oder, ki je nekaj mesecev do vrha na višini 36 metrov zastiral pogled na zvonik proseške cerkve sv. Martina, je bil, ob zaključku del, že pred nekaj tedni odstranjen, da so se domačini privadili na novo, prečiščeno podobo mogočne cerkvene strukture. Včeraj je bil prenovljeni zvonik s kratko svečanostjo ob njegovem vznožju tudi »uradno« predan svojemu verskemu namenu. Tržaški odbornik za javna dela Franco Bandelli je ob prisotnosti proseškega župnika Jožeta Špela, občinskih svetnikov Stefana Ukmarija in Igorja Švaba, predsednika zahodnokraškega rajonskega sveta Bruna Rupla in številnih rajonskih svetnikov obnovil potek vzdrževalnih del v proseški cerkvi, ki so se začela leta 2005 in končala letos. Prvi poseg je obsegal popravilo

M.K.

POKRAJINA - Eksperimentalni projekt

Mala kmetijska podjetja lahko začasno zaposlujejo

Pokrajinska uprava želi obenem zajeziti delo na črno - Dogovor veljaven do 30. novembra

Projekt je pokrajinska uprava predstavila včeraj
KROMA

Da na različnih kmetijah v času, ko je treba tam največ postoriti, kromično primanjkuje delovnih rok, je splošno znano, in prav to dejstvo je spodbudilo pokrajinsko upravo, da je v teh dneh lansira eksperimentalni projekt, v okviru katerega bodo okoliški vinogradniki dobili možnost ponujanja začasnega dela, ki bo zakonsko urejeno. Podrobnosti projekta sta na včerajnjem srečanju z novinarji predstavila pokrajinski odborniki za kmetijske zadeve Walter Godina in pokrajinska odbornica za delo Adele Pino, ki sta dejala, da želi na ta način pokrajinska uprava pomagati malim kmetijskim podjetjem s Krasa in hkrati zajeziti delo na črno. Projekt, ta je nastal na podlagi sporazuma, ki so ga julija lani podpisale vse štiri Pokrajine z Deželo FJK in zavodoma INPS in INAIL, bo v veljavi do 30. novembra letos, z njegovimi podrobnostmi pa so včeraj dopolne seznanili tudi različna združenja kmetovalcev, ki bodo po novem delovno silo lahko iskali preko teritorialnih izpostav zavoda INPS.

Ta ukrep predstavlja poseben instrument za hiter odziv na pomanjkanje dodatne delovne sile v času trgovine, je včeraj menila odbornica Pino in ob tem

še dodala, da ima projekt, kot vsi eksperimentalni projekti, prednosti in pomanjkljivosti, saj njegovi pobudniki še ne znajo oceniti, kakšen vpliv bo imela dotična pobuda na kmetijstvo v naših krajih. Za možnost začasnega dela se trenutno lahko potegujejo dijaki med šestnajstim in osemnajstim letom starosti ter upokojenci, njihova imena pa bodo dostopna na zavodu INPS. Vsi zainteresirani vinogradniki bodo torej dodatna pojasnila lahko dobili na prej omenjenih zavodih, kjer bo mogoče dvigniti tako imenovane bone v višini deset evrov (posamezen bon bo vreden 10 evrov). Vrednost bona, ki v tem primeru predstavlja plačilno potrdilo, ni vezana na urno postavko, ki bo stvar dogovora. Posamezno podjetje lahko dvigne več bonov, vendar njihova najvišja vrednost ne sme preseči deset tisoč evrov. Pomemben segment eksperimentalnega projekta je tudi dejstvo, da bodo občasni delavci v času izvajanja pomožnega dela zavarovani. To zavarovanje naj bi se nanašalo predvsem na nesreče na delu. Za pridobljen dohodek

pa bodo v skladu z zakonom veljale tudi vse koristi, ki jih prinaša delovna pogodba.

Cilj in namen celotne operacije je zajezitev dela na črno in, kot je včeraj še dejal Walter Godina, pomagati okoliškim kmetijam, da obdržijo kakovost produkcije s pomočjo dodatne delovne sile. Na srečanju sta govornika tudi izrazila željo, da bi se projekt prikel, s tem pa omogočil morebitno nadaljnje delovanje v to smer in tudi širitev na druge gospodarske panoge, kajti le s tovrstnimi fleksibilnimi delovnimi normativi, ki so zaenkrat relativno redko izvajani tako na državnih kot na deželnih ravnih, bo pogodbe za občasno delo možno ponujati čim širšemu krogu iskalcev začasnega dela. (sc)

SOLOPEVSKA DELAVNICA - Zveza cerkvenih pevskih zborov

Adi Danev: »Društva in ustanove manjšine morajo investirati v izobraževanje pevcev«

Zborovodja in pevski izvedenec, mentor priznanih solopevcov in dolgoletni vodja zabora gledališča La Fenice v Benetkah Adi Danev je maja in junija vodil tečaj vokalne tehnike, ki ga je priredila Zveza cerkvenih pevskih zborov iz Trsta. Pobuda za nov seminar se je izkazala kot potrebna in posrečena, sodeč po zanimanju in splošnem zadovoljstvu tečajnikov ob koncu študijske izkušnje. Tečaj je bil namenjen tako solopecem, kot tudi zborovskim pevcom in zborovodjem, ki so željni pevskega izpopolnjevanja. Izjemna posebnost odprtega značaja je predstavljala novost, ki poudarja nujnost zavestnega pevskega udejstvovanja za kvalitetno rast te zelo razširjene in priljubljene dejavnosti. Raznolikost izvora tečajnikov ni zahtevala prilaganja metod, saj je tehnična osnova vedno ista, kot tudi glavne napake.

Glasbenik, ki stopi na oder, mora poznati na pamet vsako noto skladbe, ki jo bo izvedel. Pevec mora obvladati vso noto tako, da jo lahko zapoje legato, staccato, forte, piano, kakorkoli bo glasba zahtevala in to vedno s čisto intonacijo. Tehnika pride pred petjem in poznanje svojega »instrumenta« s fiziološkega vidika je osnovnega pomena. Nato je treba upoštevati odkritje starih mojstrov, da ne odpiram ust glede na tekst, ampak na zvok. Stari in napaken pregovor »poj kot govorš« lahko velja samo za ljudsko petje. Če pa usmerjamamo zvok v določeno zvrst petja, kot je na primer operno, moramo ustvariti sinergijo elementov, kjer je izgovorjava samo podobna tisti govorjene besede. Če pojemo, tako kot govorimo, bomo kot tisti tuje.

Adi Danev med koncertom v Gorici
BUMBACA

ki obvlada naš jezik, a hrana izrazit naglas, ker združuje dva različna sistema izražanja.

Razlikovati peto in govorjeno besedo je eden od bistvenih vozov. Katero so druge, najbolj razširjene pomanjkljivosti?

Svojim učencem rečem vedno, da moramo vaditi, kot da bi bili v telovadnicu. Ne prenašam pevcev, ki samo zadihajo odrski prah in že mislijo, da so dosegli popolno vokalno dovršenost. Je treba vaditi celo življenje za hrani zanesljivo kontrolo. Večina pevcev pride k meni z nejasnimi pojmi; brez obvladovanja fizioloških prvin pa je nemogoče preiti na naslednjo fazo, oz. na umetniške aspekte petja, ki obsegajo tudi razlikovanje med zvrstmi. Mnogi pa mislijo, da z dobrim glasom lahko pojejo karkoli.

Pravzaprav je naraven glas zelo nevaren, ker je treba globoko analizirati, če resnično vse deluje pravilno ali je samo kratkotrajna prevara. Če ne obvlada tehnik, ne moreš reševati muzikalnih vprašanj; če godala v orkestru fušajo, je vse zaman, da imenitno vodijo fraziranje.

Se pravi, da bi bilo treba med našimi pevci nekaj spremeniti tudi v mentalitet?

Naši ljudje se zadovoljujejo; pevci ne napredujejo in to ni zanje problem, saj po drugi strani nimajo pred sabo izobražene in kritične publike. Društva in ustanove manjšine morajo investirati v izobraževanje pevcev. Osveščeno publiko pa ustvarimo s pravilnimi in kakočnostnimi ponudbami. Biti amaterji ni minus, a je treba ciljati na profesionalne rezultate. Smisel ni več v preživetju neke

skupnosti in sploh take motivacije nima opravka z glasbenimi vsebinami.

Uspeh tečaja je na svoj način odražal željo po napredovanju.

Tečaj je bil odraz zavesti, da je nastala praznina na tem področju in da je treba podpirati študij petja v ambientu, ki je tako vezan na to umetnost, naj bo to na solističnem ali zborovskem področju. Nekateri so v dveh mesecih naredili velike korake naprej. Vsi so pokazali določeno, zdravo ambicijo po izboljšanju, vsak na svojem nivoju. Iskali so najne in potrebne informacije o snovi, brez katerih ni dobrega petja in niti napredovanja. Zasledil sem tudi nekaj dobrih pevcev, ki bi lahko s pravim izpopolnjevanjem lahko ciljali na pevsk kariero.

Rossana Paliaga

Tržaški poletni rock festival

Z Velikega trga bo že drevi odmevala pristna rock glasba. Obeta se vroč rock vikend v znamenju tržaškega poletnega rock festivala, ki ga prireja združenje Musica Libera v sodelovanju s tržaško občino in s podporo Fundacije CRTrieste. Drevi bosta ob 21. uri na oder stope tržaška skupina Bluesmobile in bend iz Bergama La Torre Dell'Alchimista (ki izvaja predvsem rock hite sedemdesetih let). Jutri bo ob isti uri na vrsti mednarodni gost Glenn Hughes alias The Voice of Rock, član zgodovinske skupine Deep Purple. Za njim bodo nastopili še Opening Band Live Music in pa skupina Moonstone Project. Nedeljski večer bo minil v znamenju Osanne & Davida Jacksona in Raya Wilsona. Za dodatne informacije je na razpolago spletna stran www.musicalibera.it. Vstop na koncerte je prost.

Koncert na gradu

V Miramarskem gradu se že deseto leto zapored vrstijo kakovostni koncerti. Drevi bo v sklopu pobude, ki jo prireja tržaški konservatorij Tartini, v grajski dvorani »del trona« ob 20.30 nastopil kontrabasist Mitsugu Harada, ki bo poslušalcem postregel s sklopom tradicionalnih japonskih skladb; za njim bo nastopil pianist Nicolò Sbueli, ki bo izvajal Bachove in Beethovenove sonate.

Nov direktor oddelka

otroške ortopedije v Burlu

Marco Carbone je od danes uradno nov direktor oddelka otroške ortopedije v tržaški pediatrični bolnišnici Burlo Garofolo. 49-letni Carbone je bi zaposlen v genovski bolnišnici Gaslini, kjer se je posvečal kirurškemu podaljšanju udov, študiju oziroma zdravljenju otroških vratnih vretenc in otroške skolioze.

Praznik v naselju sv. Sergija

V naselju sv. Sergija bo jutri in v nedeljo praznično. V Ljudskem domu v Ul. Poco 14 bo ob založenih kioskih (od 18. do 22. ure) poskrbljeno tudi za ples z ansambloma Tullia Trombe in pa dvojice Doriana & Walter.

Avgust - čas dopustov

Zaradi poletnega dopusta bosta knjižnica oziroma foteka mestnih muzejev zgodovine in umetnosti ter knjižnica oziroma foteka v dokumentacijskem središču gledališkega muzeja Carlo Schmidli zaprti od ponedeljka, 4. avgusta, do konca meseca.

Okusi Krasa 2008

Slovensko deželno gospodarsko združenje vabi vse zainteresirane obiske, naj se prijavijo za Okuse Krasa 2008. Letošnja enogastronomika prireditev bo od 18. oktobra do 9. novembra, s tipičnimi jedilniki in večeri v gostilnah. Še naprej pa bodo potekale promocije »kota tipičnih proizvodov« Okusov Krasa v sodelujočih pekarnah in trgovinah jestiv. Letos je računati na prispevki Trgovinske zbornice Trst, Dežele FJK in drugih pokroviteljev, zlasti pri promociji tipičnih proizvodov in povezanih izobraževalnih pobud, saj bodo vezni nit letošnjih Okusov Krasa zelišča in njih uporaba v kraški kuhinji. SDGZ si prizadeva tudi, da bi bili čim bolj prisotni obrati z Goriškega in da bi še okreplili sodelovanje z gostilnami Krasa v Sloveniji. Vsi zainteresirani naj za informacije in prijave kontaktirajo tajništvo SDGZ v Trstu, ul. Cicerone 8, tel. 04067248.

POLETNE PRIREDITVE - Na terasi kopališča Ausonia

Shantel in skupina Bucovina Orkestar

Koncert v okviru minifestivala Stradasuona je priklical številno občinstvo

Turbo glasba se je v sredo zvečer razlegala s terase tržaškega kopališča Ausonia. V sklopu niza Stradasuona se je zbranim predstavila skupina Bucovina Orkestar s čarownikom elektronike, dj-em Shantelom. Na začetku je tehniko pošteno zagodila skupini, tako da je bilo treba za pričetek koncerta počakati na pol enajsto. Vsekakor se je čakanje splačalo in publika je iskreno pozdravila skupino, ko je stopila na oder. DJ Shantel, oziroma Stefan Hantel, ki ni le zgodji dj, temveč je tudi glasbenik in producent, je izredno cenjen na »dancefloors« sceni in je osvojil vrsto prestižnih nagrad, v zadnjem času pa se je iz rodne Nemčije vrnil k lastnim koreninam v deželo Bukovina, ozemlje, ki si ga lastita tako Romunija kot Ukrajina. Tu deluje vrsta romskih fanfar, ki tradicionalno oživijo in razveselijo vsakršni dogodek. Take fanfare so k nam priomalne preko del dvojice Kusturica-Bregović in preplavile cel svet. Tema dvema umetnikoma se je treba zahvaliti, da se je v diskografiski biznis prerinila tudi balkanska glasba (Boban Marković, Fanfara Ciocarlia, Taraf de Haiduk, Kočani orkestar idr.), drugače bi ta glasbena nadvse živahnova zvrst ostala konfinirana na ozemlju, kjer se razlega že od davnine. DJ Shantel je odlično spojil to glasbo tudi na elektronsko podlago in jo predelal v iškrivo plesno zvrst. Tu se je dj spremenil tudi v glas-

Balkanska glasba
na terasi kopališča
Ausonia

KROMA

benika in pevca, ob brhki in glasovno talentirani pevki Vesni Petković, kjer sta v energičnih duetih lepo podajala melodijo naharmonsko nabiti ritmični plati v izvedbi preprčljive skupine in

predstavili večinoma popevke, povzete iz tradicionalne glasbe albuma »Disko partizani«. Glasbeno predstavo je pričakala kar lepa množica in se hitro odzvala tudi plesnim izzivom, ki so se

sproščali iz vrst radoživih glasbenikov. Naslednje in tudi zadnje srečanje v okviru minifestivala Stradasuona bo v četrtek, 7. avgusta z afroreggae skupino Ras Dumisani In Afrikhaya Band. (Pan)

KRIŽ - Festival morja

Prvič opera: Figarova svatba

Kriška društva včeraj uradno predstavila projekt - Glavni pobudnik operne predstave je Alessandro Švab

V Križu se vestno pripravljajo na uprizoritev Figarove svatbe

KROMA

Uprizarjanje celotne opere je za razmere krajevnega društva izreden podvig; o izzivu izvedbe Mozartove operе Figarova svatba v Križu se je z upravičenim zanimanjem in radovednostjo veliko šušljalo in govorilo že pred včerajšnjo, uradno predstavljivjo projekta, na kateri so organizatorji Festivala morja predstavili genezo tega dogodka in vsebine vseh pobud letosnjice, posebno bogate in po zasnovi prenovljene izvedbe. Festival, v katerem je gledališče profesionalne trojice ustvarjalcev (Mario Uršič, Miranda Caharija, Lijiv Bogatec) imelo da danes levji delež, se bo tokrat razširil še na glasbeno, celo operno področje. Križani so imeli tudi tokrat možnost črpati iz vaškega potenciala, saj je domačin, operni pevec in mednarodno dejavni pedagog Alessandro Švab ustanovil v rojstnem kraju mednarodno središče za vokalno-interpretacijsko izpopolnjevanje solopevcov, ki si zastavlja zelo ambiciozne cilje. Prvi javni projekt Akademije, ki je začela delovati

februarja letos v prostorih Slomškovega društva, je uprizoritev Mozartove mojstrovine po libretu Lorenza da Ponteja, v kateri bodo v dvojni zasedbi nastopili Švabovi učenci različne narodnosti (predvsem Slovenci z obe strani nekdanje meje, a tudi hrvaški in srbski pevci) ob spremljavi treh pianistov in s sodelovanjem vokalne skupine Bodeča neža. Pohištvo za sceno je dal na razpolago tržaški starinar, kostume pa so si izvajalci izposodili pri Slovenskem stalnem gledališču in v laboratoriju Fabia Bergama.

Švab je s tem projektom uresničil dolgoletno željo, ki je po raznih poskusih prišla do uresničitve s podporo Združenja za Križ in Kriškega teatrala ter s sodelovanjem Kulturnega društva Ribiški muzej, KD Vesna in Slomškovega društva. Vsa kriška društva so bila prvič soudeležena pri skupni, velikopotezni pobudi, kot sta z zadovoljstvom poudarili predsednik Združenja Valentino Cossutta in predsednik Ribiškega muzeja Franco Cossut-

ta. Kot je poudaril glavni akter projekta Alessandro Švab, je pobuda namenjena vrednotenju mladih talentov in noče biti v konkurenči z že obstoječimi kulturnimi stvarnostmi; doživljati dragoceno delovno izkušnjo nastopanja v operni predstavi je za mlaude pevce zelo redka in dragocena izkušnja, ki jo operna gledališča ne ponujajo, zato bi kriška Akademija s podporo evropskih skladov skušala postati producentka tovrstnih dogodkov, ki naj bi seveda gostovali tudi izven domačega kraja.

»Prav posebno se veselim, da lahko prisostvujem uresničitvi naših sanj, saj smo že nekaj časa razmišljali, kako naj bi širili festival in vzpostavili mednarodni kulturni dialog«, je priznal režiser Mario Uršič, ki bo tudi tokrat protagonist gledališkega dela festivala s priredbo in režijo komedije v kriškem narečju Zakonske zdrahe, to je zgodbica tipičnega ljubezenskega trikotnika, ki se zgleduje po tekstih zgodovinskega in novega feminizma kabreta 90.let.

Končni rezultat je sad skupnega ustvarjanja na vajah, kjer uigrana skupina (poleg že omenjenih igralcev tudi Andrej Rismundo) čisto spontano dodaja elemente ljudskega okolja. Predstava bo na sporednu od 9. do 17. avgusta, vedno s pričetkom ob 21. uri. Opero Figarova svatba pa bodo uprizorjali od 1. do 5. avgusta. Za ogled zelo pričakovane operne dogodka so potrebna nekatere navodila: opera trajata približno tri ure z odmorom (pričetek ob 19.30) in vse ponovitve se bodo odvijale na Ovčarjevem borjaču v Križu, kjer lahko sedi 250 gledalcev. Nocoj bo na sporednu predpremieru, ki bo namenjena v glavnem domaćinom, jutri pa bo na vrsti premiera, za katero bo ogled mogož samo z vabilom. Ostali dve ponovitvi bosta na sporednu v ponedeljek, 4. in v torek, 5. avgusta. Program 4. Festivala morja bo dopolnil tudi koncert opernih ariji; oblikovali ga bodo basist Alessandro Švab in njegovi učenci v nedeljo, 3. avgusta s pričetkom ob 21. uri. (ROP)

Dve »predpraznični« prireditvi

Lani so ga sicer pokopali, vendar pa se festival Na predpraznični večer letos vrača. Sicer v zelo okrnjeni obliki, vendar so organizatorji, člani kulturnega krožka Jacques Maritain, takoj sprejeli ponudbo tržaške občinske uprave, da jim zastonj nudi ustrezen prostor. V prejšnjih mesecih so tudi prejeli nekaj sredstev in tako so se odločili, da v letosnjem avgstu pripravijo dva večera. Prvi dogodek bo na sporednu v nedeljo, 3. avgusta na Trgu Hortis, in sicer v okviru občinske pobude Serestate, drugi pa nedeljo na to, se pravi 10. avgusta v parku na Ul. San Michele, obakrat ob 21. uri. To nedeljo bo skupina Teatro Distratto predstavila Le lac du cygne, za njoo pa bo zaigral ansambel Orkestra Zbilenka. V nedeljo, 10. avgusta pa bo na sporednu predstava FaberEst v izvedbi Faber Teatra.

Včeraj danes

Danes, PETEK, 1. avgusta 2008
ALFONZ

Sonce vzide ob 5.49 in zatone ob 20.33
- Dolžina dneva 14.44 - Luna vzide ob 5.31 in zatone ob 20.42.

Jutri, SOBOTA, 2. avgusta 2008
ŠTEFAN

VREMENI VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 30,9 stopinje C, zračni tlak 1017,3 mb ustaljen, veter 8 km na uro jugo-zahodnik, vlaga 48-odstotna, nebo spremeljivo, morje skoraj mirno, temperatura morja 26,4 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 2. avgusta 2008
Urnik lekarne: od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Trg S. Giovanni 5 (040631304), Ul. Alpi Giulie 2 (040 828428), Milje - Ul. Mazzini 1/A (040 21124). Sesljan (040 208731) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Trg S. Giovanni 5, Ul. Alpi Giulie 2, Oširek Sonnino 4, Milje - Ul. Mazzini 1/A. Sesljan (040 208731) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Oširek Sonnino 4 (040 660438).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure) Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita. Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicih Burlo Garofolo.

Kino

ALCIONE - Dvorana je zaprta zaradi poletnega dopusta.

AMBASCIATORI - 16.00, 18.30, 21.00 »Il Cavaliere oscuro«.

ARISTON - 21.15 »Elizabeth: The Golden Age«.

CINECITY - 15.15, 16.00, 17.15, 18.15, 19.00, 20.15, 21.15, 22.00 »Il Cavaliere oscuro«; 15.00, 16.30, 17.25, 19.45, 22.05 »Hellboy: The Golden Army«; 15.20, 17.35, 19.55, 22.05 »Agente Smart - Casino totale«; 19.45, 22.00 »Funny games«; 15.15, 19.55 »Ken il guerriero: La leggenda di Hokuto«; 17.30, 22.00 »Wanted - Scegli il tuo destino«.

EXCELSIOR - Dvorana zaprta zaradi poletnega dopusta.

EXCELSIOR AZZURRA - Zaprto zaradi poletnega dopusta.

FELLINI - 17.00 »Impy e il mistero dell'isola magica«; 18.15, 20.30 »Gomorra«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 17.00 »Underdog«; 18.30, 20.20, 22.15 »Wanted - Scigli il tuo destino«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 17.00, 19.20, 21.45 »12«.

KOPER - KOLOSEJ - 19.10, 21.30, 23.50 »The X-Files: Hočem verjeti«; 22.00 »The Dark Knight«; 18.00, 21.00, 0.00 »Princ Kaspian«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.45, 19.30, 22.00 »Il Cavaliere oscuro«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Che la fine abbia inizio«; Dvorana 3: 16.30 »L'incredibile Hulk«; 18.15, 20.15, 22.15 »Rogue il solitario«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Agente Smart - Casino totale«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 18.15, 21.15 »Il Cavaliere oscuro«; Dvorana 2: 19.20, 22.00 »Il Cavaliere oscuro«; Dvorana 3: 20.00, 22.10 »Hellboy 2: The Golden Army«; Dvorana 4: 20.10, 22.10 »Il nascondiglio«; Dvorana 5: 19.50 »Ken il guerriero: la leggenda di Hokuto«; 22.00 »Wanted - Scigli il tuo destino«.

MEDNARODNA AKADEMIA ZA PETJE V KRIŽU

v sodelovanju s KD RIBIŠKI MUZEJ Tržaškega Primorja, s slovenskim KD VESNA in s SLOMŠKOVIM DRUŠTVOM iz Križa vladno vabi na IV. Festival Morja z uprizoritvijo:

W. A. Mozart Figarova svatba Komicna opera v dveh dejanjih

Opero izvajajo udeleženci vokalnih in interpretacijskih tečajev Mednarodne akademije za petje v Križu, ki jih vodi basist Alessandro Svab

Premiera 2. avgusta ob 19.30 z vabilom

1. 4. in 5. avgusta ob 19.30

OPERNI KONCERT tečajnikov Mednarodne akademije za petje in basista Alessandra Svaba

Nedelja 3. avgusta ob 21.00

Komedija **Zakonske zdrahe: Štorja ljubljenejšni j'nu ruāgou...** Režija: Mario Uršič

Miranda Caharija Igraj: Livij Bogatec - Koča Andrej Rismundo

Premiera 9. avgusta ob 21.00 z vabilom

od 10. do 17. avgusta ob 21.00

Predstave bodo v Križu na "SRENJSKEM BORJAČU PRI OČARJEVIIH"

FESTIVAL MORJA 2008

Čestitke

Hurra, naš DUŠAN jih 60 ima! Postaven mladenič, sijočih oči, zakorakal si in čudovita leta. Iz srca ti želimo, da ostaneš še naprej poln zdravja, veselja in mladostne energije - mama Zofka, Gracijela, Martina z Davorinom in Federica z Mateteom.

Pred 60. leti se naš DUŠAN v Boljuncu rodil. Tam z otroci in mladinci tudi maj večkrat naredi. Danes pa se najraste po Lanterni podi in tudi kakšno ribco... včasih ulovi. Še mnogo, mnogo srečnih, veselih in brezkrbnih dni mu iz srca želimo mivsi: Ljuba, Marjan, Miranda, Aleš, Jadranka, Sonja, Evgen, Boris in Ester.

Danes je v Lanterni velika fešta, saj naš sosed DUŠAN okroglo obletnico slavi. Da bi še mnogo let praznovali skupaj mu želite družina Starec in nona Silvana.

Ves Kolonkovec zna, da naša teata PIERINA danes visok rojstni dan ima. Draga teta, voščimo ti veliko zdravja in da boste ostala vedno takoj sladko nasmejana. Lucia, Claudia, Bruna in Maurizio.

Danes slavi na Krmenki

Dušan Sancin

okroglih 60 let.

Vse najboljše in še na mnoga zdrava in srečna leta mu vošči

KD F. Venturini

Šolske vesti

RAVNATELJSTVO PEDAGOŠKEGA IN DRUŽBOSLOVNEGA LICEJA A.M. SLOMŠKA sporoča, da je v poletnih mesecih tajništvo odprto od ponедeljka do petka, od 8. do 13. ure.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da so na oglasni deski urada na ogled dokončne pokrajinske lestvice (bivše permanente) učnega osebja v otroških vrtcih, osnovnih, nižjih in višjih srednjih šolah v tržaški pokrajini.

ZDruženje STARŠEV OS FRAN MILČINSKI obvešča, da je še nekaj prostih mest za tabor angleškega jezika JEZIKAJTE (od 8. do 17. leta) od 24. do 29. avgusta v Postojni; da sprejemamo vpise za šahovsko in računalniško delavnico MIŠK@ (od 7. do 16. leta) od 1. do 5. septembra v Trstu na Zavodu Žiga Zois v jutrnjih urah in kulinarčni tabor MIZICA POGRN SE! (od 14. leta dalje) od 7. do 12. septembra na Otočcu. Za vsa dodatna pojasnila in prijave sem Vam na razpolago do 23. avgusta na tel. 040 567751 ali 320-2717508 (Tanja) ali po e-pošti: fran-milcinski@gmail.com.

DTTZ ŽIGE ZOISA obvešča, da je med poletno prekinljivo didaktičnih dejavnosti šola ob sobotah zaprta do 30. avgusta 2008. Med tednom bo tajništvo odprto od 9. do 14. ure.

ZNANSTVENI LICEJ FRANCETA PREŠERNA sporoča, da bo do 30. avgusta šola ob sobotah zaprta.

Izleti

SPDT NA KRN 2. in 3. avgusta prireja SPDT dvodnevno potepanje po Krnu. V soboto, 2. avgusta, bomo iz Lepene se napotili mimo Krnskega jezera do Gomščkovega zavetišča, kjer bomo prespali; naslednje jutro se bomo preko vrha gore spustili proti Batognici ter mimo Peske do Krnskega jezera in nazaj v Lepeno. Predvidena je dnevnna šesturna hoja. Za prenočitev se udeleženci lahko javijo še danes, 1. avgusta, Liviju Semec. Tel. 040-220155.

LETNIKI '68 IZ ZAHODNEGA KRASA organiziramo izlet v Ptuj in okolico 4. oktobra 2008, da bi skupaj praznovali 40-letnico. Vabljeni so vsi soletniki iz okoliških vasi. Za informacije in rezervacije: Tamara 339-2241221, Aljoša 334-9772080, Igor 347-6849308.

70-LETNIKI OBČINE DOLINA prirejajo v nedeljo, 7. septembra, izlet v Begunje in na Bled s kosirom pri Joževcu. Ne izgubite priložnosti in pridružite se nam! Informacije na tel. št.: 040-228468 (Ada).

Obvestila

KMEČKA ZVEZA obvešča člane, da bodo v mesecu avgustu podružnice v Natrežini, Dolini in na Opčinah zaprte.

POKRAJINSKI URAD VZPI-ANPI v ul. Crispi 3 sporoča, da bo v mesecu avgustu zaprt zaradi dopusta. Telefonska tajnica in fax bosta redno delovala.

GLASBENA MATICA obvešča cenjene stranke, da bo tajništvo zaradi poletnega dopusta zaprto od danes, 1., do sobote, 23. avgusta. Od 25. avgusta dalje bo odprt s poletnim urnikom, od 9. do 12. ure.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bodo uradi do 12. septembra, delovali s poletnim urnikom in sicer od ponedeljka do petka, od 9. do 13. ure.

SVET SLOVENSKIH ORGANIZACIJ sporoča, da bodo v juliju in avgustu uradi v Trstu, Gorici in Čedadu delovali po poletnem urniku: od ponedeljka do petka, od 9. do 13. ure.

PIHALNI ORKESTER RICMANJE obvešča, da je v teku vpisovanje v Glasbeno šolo. Odperti so razredi pihal, trolbil in tolkal, najmlajšim pa je na menjena pripravnica. Za vse informacije smo vam na razpolago na tel. št.: 320-4511592 ali na www.ricmanje.org.

SPDT obvešča člane, ki želijo imeti izkaznico, iz katere je razvidna včlanjenost društva v Planinsko zvezo Slovenije, kar daje članom možnost, da koristijo ugodnosti učlanitve, da bodo za zamenjavo izkaznic odborniki na razpolago v naslednjih dneh in s sledenim urnikom: danes, 1. avgusta, od 10. do 13. ure na sedežu Ul. sv. Frančiška 20 ter od 19. do 21. ure v Prosvetnem domu na Opčinah; v ponedeljek, 4. avgusta, od 19. do 21. ure v Slavini hiši v Boljuncu št. 44, v torek, 5. avgusta, od 10. do 13. ure na sedežu Ul. sv. Frančiška 20 in v torek,

5. avgusta, od 19. do 21. ure v Prosvetnem domu na Opčinah. Prosim, da člani prinesejo s seboj poleg sedanje izkaznice, tudi sliko za novo izkaznico! Nuno je tudi doplačilo 10,00 evrov za zavarovanje.

SKD JOŽE RAPOTEC Prebeneg

vabi na tradicionalno

ŠAGRO

od 1. do 4. avgusta
v Prebeneškem parku

Danes, 1. avgusta:
ansambel **VENERA**

OBČINSKA KNJIŽNICA v Boljuncu bo zaprta za poletne počitnice od danes, 1., do 31. avgusta.

SKD JOŽE RAPOTEC iz Prebenega vabi na tradicionalno šagro v parku od danes, 1., do ponedeljka, 4. avgusta. Igrali bodo: Venera, Happy Day, Malibu in Ne me jugat. V nedeljo, 3. avgusta, ob 18.30, koncert godbe iz Sv. Antonia. Vabljeni!

SKLAD MIJA ČUK obvešča, da je letošnje poletno središče Kratkohlačnik 2008 na Prosek uaktivno še danes, 1. avgusta, od 8. do 17. ure. Informacije in vpis v jutranjih urah na Skladu Mitja Čuk - Proseska ul. 131 - tel. 040-212289.

TABORNIKI RODU MODREGA VALA vabi vse bivše člane, da se jim pridružijo od danes, 1., do nedelje, 3. avgusta na akcijo »Nazaj ... v taborniški raj!« v Gozdu Martuljku. Informacije in prijave na www.tabornikirmv.it.

F.C. PRIMORJE organizira na Prosek sportni praznik s sledenim programom: v soboto 2. avgusta, ansambel 3 Prasički, v nedeljo, 3. avgusta, ansambel Old Stars.

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV iz Trsta obvešča udeležence seminarja na Ptaju, da bo avtobus v nedeljo, 3. avgusta 2008, odpeljal izpred Marijaniča na Opčinah točno ob 14.30.

KRUT obvešča, da je pisarna odprta s poletnim urnikom, od 9. do 13. ure. Pisarna pa bo zaprta od 4. do 17. avgusta.

ZVEZA VOJNIH INVALIDOV obvešča, da bo urad zaprt od 4. do 17. avgusta 2008.

REPENTABOR VABI NA PRAZNIK VELIKEGA ŠMARNA 13. avgust: začetek praznovanja. Ob 20. uri bo otvoritev razstave Sive Bogatez in Laure Stor. Prva bo razstavljal ikone kot »Podoba nevidnega«, druga pa bo v tehniki graverstva podala kraško tematiko. 14. avgust: na predvečer praznika v torek, 14. avgusta, ob 21. uri, bo klavirski koncert v okviru festivala »Med zvoki krajev«. Koncert je pod pokroviteljstvom občine Repentabor. Pianist Giacomo Fuga bo izvaja dela E. Schuberta, F. Chopina in C. Debussy-ja. 15. avgust: sam praznik Marije Vnebovzetje je posvečen izključno verskim pobožnostim. Preko dneva sta dva osrednja romarska shoda. Zjutraj bo 10. uri bo slovesnost vodil tržaški škof Evgen Ravignani. Popoldanski shod ob 17. uri bo ob sošmaševanju domačih duhovnikov vodil openki dekan in repentaborški župnik Anton Bedenčič. Oba verska shoda bosta na prostem pred cerkvijo. Preko celega dne bo prilika tudi za sprejem zakramenta sprave. 16. avgust: praznovanje sveta Roka. Sveti maše ob 10. uri zjutraj in ob 19. uri. Jutranje bogoslužje bo vodil profesor na rimski univerzi UPS gospod dr. Janez Bajzek. Ob 20.30 bo koncert nabrežinske godbe na pihala. Vse štiri dni bodo odpri ti kioski z kraškimi dobrotami, prav tako tudi slikarska razstava.

NARODNA ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA bo odprta s poletnim urnikom do petka, 29. avgusta ob 8. do 16. ure. Zaradi poletnega dopusta bo zaprta do četrtek, 14. avgusta.

DUHOVNE VAJE ZA ŽENE IN DECLE bodo od 18. avgusta do 20. avgusta v domu Blagov (Le Beatitudini). Vodil jih bo pater dr. Silvij Kajnc z Brezij. Prijava na tel.: 040-299409 (Norma).

SOMPD VESELA POMLAD z Opčinami vabi osnovnošolce, ki jih veseli petje, da se udeležijo pevskega tedna »Dobra volja je najboljša«, ki bo od 25. do 29. avgusta v prostorih Marijaniča na Opčinah. Ob petju se bodo zvrstile športno-razvedrilne dejavnosti, sre-

čanja in izleti. Za prijavo in informacije Sara (040 420975), Nataša (040 213249). Pridružite se nam!

KNJIŽNICA PINKO TOMAŽIČ IN TOVARIŠI bo v avgustu zaprta.

ANED - ZBD (Združenje bivših deportiranov v Nacistična Taboriča) obveščamo, da sedež v ul. Rio Primario 1 v Trstu bo zaprt skozi celo mesec avgust.

Prireditve

OBČINA ZGONIK IN DRUŠTVO MERLINO MULTIVISIONI s pokroviteljstvom Pokrajine Trst vabi danes, 1., v petek, 8. in soboto, 9. avgusta, z začetkom ob 21.30, na prireditveni prostor pred Županstvom na »Potovanje z multivizijo«. Vsak večer bodo na sporednu predvajanja kratkih dokumentarnih filmov in diapositivov. V soboto, 9. avgusta koncert skupine Barbapedana (TV).

ZDROUŽENJE ZA KRIŽ Kriški teater in

Mednarodna akademija za petje v Križu vabi na IV. Festival morja z uprizoritvijo: »Figarova Svatba« (Le nozze di Figaro). Opero izvajajo udeleženci tečajev Mednarodne akademije, ki jih vodi basist Alessandro Svab. Nastopi bo do danes, 1., v ponedeljek, 4. avgusta, ob 19.30. V nedeljo, 3. avgusta, ob 18.30, koncert godbe iz Sv. Antonia. Vabljeni!

SKLAD MIJA ČUK obvešča, da je le-

tošnje poletno središče Kratkohlačnik 2008 na Prosek uaktivno še danes, 1. avgusta, od 8. do 17. ure. Informacije in vpis v jutranjih urah na Skladu Mitja Čuk - Proseska ul. 131 - tel. 040-212289.

ZDROUŽENJE ZA KRIŽ Kriški teater in

Mednarodna akademija za petje v Križu vabi na IV. Festival morja z uprizoritvijo: »Figarova Svatba« (Le nozze di Figaro).

Opero izvajajo udeleženci tečajev Mednarodne akademije, ki jih vodi basist Alessandro Svab. Nastopi bo do

danес, 1., v ponedeljek, 4. avgusta, ob 19.30. V nedeljo, 3. avgusta, ob 18.30, koncert godbe iz Sv. Antonia. Vabljeni!

PRODAM AVTODOM elnagh magnum 4,

ducato 2500 TD, letnik '96, prevoženih

70.000 km, v odličnem stanju. Klicati v

večernih urah na tel. št. 040-220284.

PRODAM LANCIO Y 1.2 - 16 V LX, let-

nik 2000, sivo metalne barve, klima-

ska naprava, daljinsko centralno za-

klepanje, air bag, servo volan, elek-

po-mična prednja stekla, meglenke, pre-

voženih 28.000 km, lepo hraničen. Po

želji avtoradio MP3 z zvočnikoma, ce-

na 4.000 evrov. Poklicati v večernih

urah na tel. 333-4872311.

PRODAM RABLJENE KNJIGE

»Soča. Lepotica, ki povezuje.«

Goriška

Spusť po toku reke Soče se bo v tokratni prilogi „Prosti čas“ nadaljeval mimo Tržiča in ostalih goriških občin, ki spadajo v območje poimenovano Laško. Obiskali bomo tudi naravni rezervat, ki nas bo popeljal vse do izliva naše smaragdne reke v Jadransko morje.

Izliv Soče

Če se spustimo proti jugu goriške pokrajine, se ob pokrajinski cesti Tržič – Gradež nahaja eden od najznamenitejših naravnih rezervatov v Italiji. Naravni deželni rezervat ob izlivu Soče v morje nudi zatočišče številnim vrstam ptic, sesalcev in zlasti velikemu številu divjih konjev pasme Camargue.

Približno pol ure vožnje iz Gorice leži ta (med Slovenci slabše poznana) naravna atrakcija. Ravno tu, ob ustju na koncu svoje burne poti, je reka ustvarila svoj zadnji naravni biser. Soča s seboj prinaša veliko naplavini, ki se ob izlivu reke na debelo odlagajo. Zato se je na prehodnem ozemlju med kopnimi, sladko in slano vodo ustvarila izredno pisana pokrajina močvirja, sipin in lagun, ki življenjski prostor nudi številnim rastlinskim in živalskim vrstam.

Naravni rezervat

Območje izliva Soče je zavarovano kot naravni rezervat in se razteza na približno 2400 hektarjih ozemlja občin Štarancan (Staranzano), Škocjan (San Canzian d'Isonzo), Fiumicello

in Gradež (Grado), pokriva pa zadnjih 15 kilometrov rečne struge. Središče rezervata (Isola della Cona), ki se nahaja v občini Štarancan je zaščiteno: 100 hektarjev površine nudi zavetišče in omogoča nemoteno opazovanje številnih vrst ptic, zato je še posebej priljubljeno med fotografi in sprehalci, ki si želijo spočiti ušesa od mestnega hrupa.

Rezervat je za obisk, tudi zaradi ptic selivk, najbolj privlačen v po-mladnih mesecih in nesušnem obdobju, ko ni pomanjkanja vode - takrat ptice dobesedno preplavijo območje in so prava paša za oči in dušo. Poleg ptic prebivajo v rezervatu tudi konji Camargue, ki se prosto pasejo na omejenih območjih. Sprehajalci se lahko konjem nemoteno približajo, še večkrat pa se bodo konji približali ljudem in iskanju hrane (velja omeniti, da je konje prepovedano hraniti) in ljubkovanja.

Občine naravnega rezervata: Štarancan, Škocjan in Gradež

Naselje Štarancan leži ob izlivu reke Soče in je bilo že od nekdaj povezano z Oglejem po zaslugi številnih kanalov. Izkopanine pričajo o rimski prisotnosti in kolonizaciji. Samo ime izhaja iz predialnega toponima (Terenzius). Štarancan je doletela enaka usoda kot druga tržiška naselja. Najprej je bil pod patriarhalno, po letu 1420 pa pod beneško oblastjo. Močvirnato zemljo, ki je bila tudi glavni gospodarski vir področja, so skušali

večkrat bonificirati iz izsuševanjem, a spopadi so izboljševanje večkrat zau stavili. Prva svetovna vojna je zajela naselje prav v trenutku gospodarske rasti, h kateri so pripomogli bližnja železnica in mostova čez Sočo.

V zadnjem obdobju je naselje doživel gradbeni razvoj, čeprav se na jugo-vzhodnem predelu nahajajo obsežna področja bonificirane in obdelane zemlje. V neposredni bližini, med Panzanškim zalivom in izlivom Soče, se nahaja otok Cona. Na tem ekološko zaščitenem področju se nahajajo številna opazovališča in jahalnica.

Poleg naselij Pieris, Begliano in Isola Morosini je Škocjan ena izmed obširnejših občin na Goriškem. Nekdanja Aquae Gradatae leži na antični rimski cesti Gemini (Gemina), ki je peljala na vzhod. Bila je tesno povezana z oglejskim pristaniščem in tako doživelu razcvet gospodarstva in trgovine. Nekateri strokovnjaki menijo, da se je na tem območju nahajalo rečno pristanišče. V majhnem muzeju Antiquarium Cantianense hranijo ostanke opekarne, kipe, nagrobne spomenike in mozaična tla. Po oglejskem zatonu so upuhale tudi trgovske izmenjave s Škocjanom, ki je postal izven tržnih gospodarskih prog in izgubljal vedno več ugleda.

Naselje je še posebej znano po izkopavanjih, ki so pred kratkim privedle na dan grobove svetnikov, ki so jih skupaj z njihovim učiteljem Protijem mučili leta 303. Iz Rima naj bi zbežali zaradi preganjanja cesarja Dioklecijana. Sarkofag sv. Protija in

Satelitski pogled na izliv Soče.

[HTTP://EARTHOSERVATOR.NASA.ORG](http://EARTHOSERVATOR.NASA.ORG)

mučenika sv. Crisogona se nahaja v Krištofu. Gradež, pomemben turistični

Odprto 7 dni na 7

KAVARNA SLADOLEDARNA AMERICAN BAR

Narodna ulica, 38 - OPĆINE - TRST

Živite bolje - Wellness paket

TERMINI: 13.7. – 24.12.2008
(razen 15.9. – 20.9. in 24.10. – 2.11.)

3 dnevni paket:

- nastanitev v dvoposteljni sobi standard (GH Primus)
- polpenzion
- neomejeno kopanje v hotelskem bazenu
- 2 vstopa dnevno v Termalni Park Term Ptuj
- Prost vstop v savne v Termalnem Parku
- 1 x 2-urni vstop v svet savn Flavia v GH Primus
- 1 x biserna kopel (30 min)
- delna Aroma ali Relax masaža (20 min)

Dodatno pri 5 dnevnom paketu:

- 1 x 2-urni vstop v svet savn Flavia v GH Primus
- Lotosova obloga

CENA:
3 dnevni paket po osebi: 229€
5 dnevni paket po osebi: 379€

Informacije in rezervacije:

Terme Ptuj, d.o.o., GH Primus, tel.: 02 74 94 500, fax: 02 74 94 523
e-mail: hotel.primus@terme-ptuj.si, www.grandhotelprimus.si

TERME PTUJ
SAVA HOTELS & RESORTS

PANONSKIE TERME®
SAVA HOTELS & RESORTS

(Vse cene vključujejo DDV.
Pridržujemo si pravico do sprememb cen.
Za morebitne napake v tisku se opravičujemo.)
Terme Ptuj, d.o.o., Pot v toplici 9, 2251 Ptuj
ID za DDV: SI 20241275

ZGONIK 3/A Tel. 040.229123
domača kuhinja - pizza iz krušne peći

GOSTILNA GUSTIN

Tradicija v novi obliki

Restavracija DANEU

Dunajska cesta, 76
Općine - Trst

Tel. 040 211241

Nov residence L'angolo dei ciliegi

ODPRTO VSAK DAN

safir
HOTEL CASINO
★★★

carat
RESTAVRACIJA

Užijte dobrote in lepote Krasa!

DOBROTE KRASA

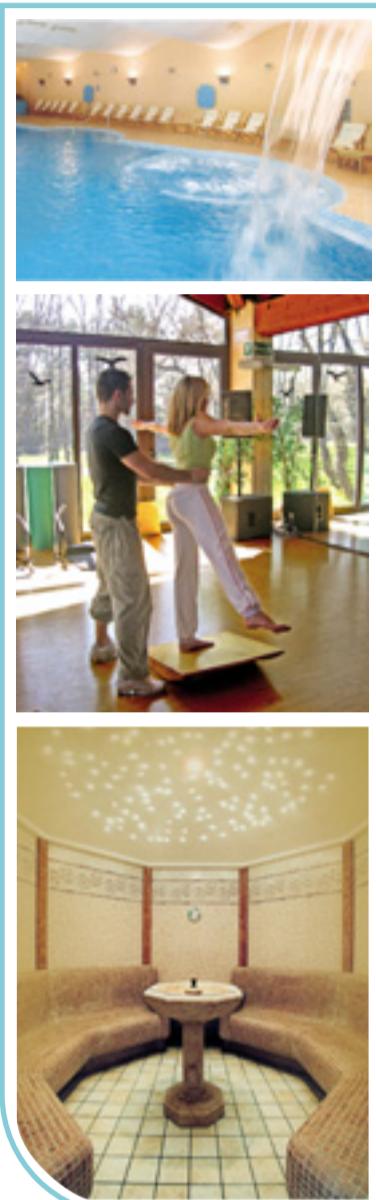
jota, teranov toč s polento, domači njoki z divjačinskim golažem, zavitki in štruklji

in MORJA

riž s kalamari in bučkami, carpaccio brancina ali jastoga, brancin v soli, školjke, škampi

več na: www.safir.si ~ informacije: tel. +386 5 731 4444 ~ info@safir.si ~ rezervacije@safir.si

Tvoj center za wellness, fitness, estetiko in fizioterapijo PRI TVOJEM DOMU

Poletne super ponudbe

Dnevna karta €12,00 - vsak dan po 18.00 uri
(bazen, savne, hidromasaža, zunanji park z ležalniki, osvežilni čaji, dnevno sveže sadje)

Briščki, 42/b – Zgonik (Ts)
Tel. 040 327431 www.avalonwellness.it

center ob morju, leži zahodno od soškega izliva. Naselje se vzpenja preko izsušenih območij in trstja, skoraj visi med morjem in nebom. Slovi po lepih peščenih plažah in soncu in si je zaslužil vzdevek "Zlati otok" (Isola d'Oro). Gospodarski vir Gradež je bil že od nekdaj morje, kasneje se mu je pridružil turizem. Mestec je bilo naseljeno že v rimskih časih, o čemer pričajo številne izkopanine. Gradež je bil del ogledskega pristanišča. Od leta 607 dalje sta se patriarha iz Ogleja in Gradež stalno potegovala za nadzor nad ozemljem zgornjega Jadrana. Zaradi privilegiranih odnosov z Benetkami, je naselje doživel velik trgovski vzpon, umetnost je cvetela. Po padcu Benetov se je preobrazilo v majhen ribiški center. V drugi polovici 19. stoletja je Gradež postal odmevno kopališko središče avstrijskih plemičev, še posebej zaradi zdравilnih toplic in voda, ki so jih danes obnovili v oprenjeni toplinski center. Turist lahko danes izbira med spreходi čez velike in senčne drevoredne, po slikovitem pristanišču ali po očarljivih majhnih uličicah starega mesta. Ne-

šteto je tudi majhnih otokov na katerih se nahajajo znamenite ribiške hiše.

Slovenci na Laškem

Še eno mesto, ki ima pomembno vrednost v goriški pokrajini je Tržič, ki se nahaja v središču območja poimenovanega Laško ali Bisiacaria. To je ozemlje med Krasom in morjem ter med Sočo in Timavo. Prebivalci Laškega območja so znani z imenom Bežjaki in govorijo svojevrsten beneški dialekt – bisiac. Prebivalstvo je bilo namreč skoraj štiri stoletja pod Serenissimo. Po Beneški republiki, ki je tu vladala kar 377 let, so naši ljudje spoznali še vladavino francoskih Ilirskeh provinc, Avstro-Ogrske monarhije, italijanskega kraljestva z obdobjem fašizma, nemške oblasti, 40-dnevne jugoslovanske vojaške oblasti, od leta 1947 pa Laško pripada Republiki Italiji. Laško sestavljajo občine Tržič (Monfalcone), Štarancan, Ronke (Ronchi dei legionari), Foljan-Sredipolje (Fogliano-Redipuglia), Špeter (San Pier d'Isonzo), Škocjan ob Soči, Turjak (Turriaco) in Zagaj (Sagrado).

Slovenci so razpršeno naseljeni na širokem območju, nikjer ni strnjenega jedra. Da so Slovenci tu naseljeni že stoletja, dokazuje več desetin toponimov slovenskega izvora. Trajen je porast Slovencev v Laškem trikotniku Tržič-Ronke-Štarancan, kamor so se selili s Krasa zaradi zemlje, ki je tam primanjkovalo, zaradi dela v ladnjelnicu, kot furmani pa že med prvo svetovno vojno.

Slovenci so imeli v Tržiču svoja kulturna društva že pred prvo svetovno vojno, po drugi svetovni vojni pa je bilo najbolj aktivno društvo Triglav, ki je štelo okoli 500 članov. Ukvartili so se s pevsko, plesno, folklorno in dramsko dejavnostjo. Slovensko narodno skupnost v Tržiču je priznala tudi občinska uprava v statutu leta 1992, od leta 2004 pa deluje v tržaški občinski stavbi tudi slovensko okenče.

Tako po drugi svetovni vojni, ko je Zavezniška vojna uprava odredila, da se ustanovijo slovenske osnovne šole v krajih cone A, sta v mestu delovali slovenski osnovni šoli. Kraja Tržič in Ronke sta prva dobila šoli, ki

Po 140 kilometrih od doline Treante v osrčju Julijskih Alp, mimo Soške doline in Furlanske nižine priteče reka Soča do izliva v Jadransko morje. WWW.ALPLSI

sta šteli od 50 do 90 otrok. Zaradi številnih dejavnikov, kot so npr. eksodus, razdor v levičarski komponenti kot posledica sporov med Titom in Stalnom, priključitev Laškega Goriški pokrajini oz. Italiji ter ustrahovanja, pritiski in atentati na slovenske trgovine, so šole v Tržiču in Ronkah končno zaprle svoja vrata leta 1956.

V zadnjih desetletjih pa je življenje Slovencev v Laškem zopet oživel. Leta 1979 so v Romjanu (Vermigliano) odprli slovenski vrtec, leta 1981 pa slovenski oddelek osnovne šole v stavbi italijanskega vrtca v Ronkah. V isti stavbi so leta 1978 ustanovili slovensko sekcijo občinske knjižnice. Leta 1987 je v Ronkah nastalo slovensko kulturno društvo Jadro, ki že petnajst let organizira tečaje

slovenskega jezika, prireja tritedensko poletno središče za predšolske in šolske otroke ter izdaja istoimensko glasilo. Slovenski verniki se od leta 1980 enkrat mesečno srečujejo pri slovenski maši v cerkvi svetega Lovrenca. Pri maši pojde od samega začetka ženski pevski zbor, v božičnem času pa v cerkvi prirejajo že tradicionalni koncert pevskih zborov. Tržiško kulturno središče pa je ustanova, ki se od leta 1977 ukvarja z raziskovanjem izročila, navad in stvarnosti teh krajev. Med drugim so izdali slovenski prevod italijanske ustave, zbirajo slikovno in drugo gradivo, ki priča o preteklem življenju po vseh Bizaškega in Krasa ter izdajajo revijo Il Territorio, za katere pišejo tako slovenski kot italijanski avtorji.

Kuhinja za »Prosti čas«

Beluši po Goriško

(po receptu z internetne strani Kulinarična Slovenija www.kulinarka.net)

Sestavine:

1 kg belušev, 6 – 8 trdo kuhanih jajc, olje, kis, sol, poper.

Priprava: Olupljene beluše povžemo v snop in previdno skuhamo. Skuhane beluše narežemo na približno 3 cm dolge koščke. Narežemo trdo kuhania jajca. Oboje zmešamo in obilno zabeležimo z mešanicom kisa, olja, soli in popra. Postrežemo s toplo polento.

Pivnica Bunker

nudimo več kot 40 vrst piva,
popoln menu od predjadi do slaščice,
pivske dobrote, katerim se okus piva veže
velik vrt z mizami
kosila in večerje, 10.00-14.00 in 18.00-02.00
odprto tudi ob nedeljah,
cel dan, od jutra do večera!

Nabrežina 97, na glavni cesti – tel. 040 200228 – zaprto ob torkih

PETELIN MARTIN Catering

Gostinske storitve na domu,
v podjetju, na odprttem
... za vsako priložnost

Domača in prisrčna postrežba.

Nabrežina 145, Trst
Tel. in fax 040.200407 / Mob. 338.4676142
www.petelincatering.com / petelin.catering@gmail.com

GORICA - Državno odlikovanje za 80-letno Slovenko iz Štandreža

Napolitano priznal Vilmi Brajnik naslov viteza italijanske republike

»Ko so mi povedali, sem onemela. Počaščena sem« - Marinčič: »Dokaz zgledne kulturne širine prefekta De Lorenza«

Predsednik italijanske republike Giorgio Napolitano je 2. junija podpisal odlok o podelitvi državnega odlikovanja Vilmi Brajnik, bivši interniran in ves povojni čas angažirani Slovenki iz Štandreža. Ravnog junija je slavila svoj 80. rojstni dan, po svoji dinamičnosti in živiljenjski simili pa se najbolje znajde med mladimi, ki jima posveča posebno skrb. Na predlog goriškega prefekta Roberta De Lorenza ji je predsednik republike priznal naslov viteza italijanske republike za zasluge. Vest je pricurjala v javnost včeraj, presenetila pa je predvsem prejemnico odlikovanja: »Ko me je danes (včeraj, op.p.) poklical Marko Marinčič in mi napovedal odlikovanje, sem od presenečenja onemela. Od živiljenja sem si vse pričakovala, tega pa nikakor ne. Počaščena sem.« Sama je razlog

Vilma Brajnik
FOTO VAS

za odlikovanje našla predvsem v svojih stikih z mladino, ki ji skuša posredovati trpkou izkušnjo interniranke, hkrati pa jim posredovati svete vrednote: »Rada sem z mladimi, z njimi se pogovarjam, skušam jih čim bolje spoznati. Zavedati se moramo, da so mladi to, kar jim dajemo, zato jih moramo veliko dajati.«

Vilma Brajnik je rojena 14. junija 1928 v Štandrežu. Pri šestnajstih letih so jo najprej italijanske, nato pa še nemške oblasti zaprli zaradi sodelovanja s partizani; februarja 1945 so jo odpeljali v taborišče Bergen-Belsen. Po osvoboditvi se je vrnila v rojstni kraj. V povojnem času je najprej delala pri družinskem avtoprevozniškem podjetju, nakar se je zaposlila v tekstilni tovarni. Vedno je bila občutljiva do delavskega vprašanja in pravic Slo-

vencev in Italije. Aktivno se je vključevala v sindikalni boj in vrstah CGIL in se včlanila v italijansko komunistično stranko; dvakrat je bila izvoljena v goriški občinski svet. Upokojila se je leta 1984, še vedno pa je članica VZPI-ANPI, združenja ANED in ženskega zborna Društva slovenskih upokojencev za Goriško.

»Do odlikovanja je prišlo - pojasnjuje pokrajinski odbornik Marko Marinčič, potem ko je Vilma Brajnik februarja letos in lani sodelovala pri pobudi Vlak spomina, ki jo je s skupino dijakov iz goriške pokrajine in Slovenije odpeljal po sledih zgodovine v Krakov in Auschwitz. Prefekt De Lorenzo jo je spoznal, ko je prišel pozdraviti dijake pred odhodom. Nanj je naredila izreden vtis. Po tem srečanju se je seznanil z njeno ži-

vljenjsko izkušnjo, prevzela ga je njena energija, njena angažiranost. Zato je vložil v Rim predlog za odlikovanje. To dokazuje prefektov zgledno odprtost in pozornost do zaslužnih ljudi tudi izven običajnih krogov, ki prejemajo takšna priznanja. Zaradi tega je še toliko bolj občakovana vredno - poudarja Marinčič -, da so prefekta De Lorenza na tako nespodoben način odslovili, in to na pobudo in zaradi rovarjenja goriške nacionalistične desnice, ki ni mogla prenesti njegove odprtosti, kulturne širine in razgledanosti. V primerjavi z njegovom omiku še bolj zeva praznina goriške desnice, ki nima vsebinskih argumentov in vizijskih prostorov, zaradi česar se zateka v prazne niše, kot je trikolora na Sabotinu, samo zato, da legitimira svoj bedni obstoj.« (ide)

GORICA - Na pokrajinu podpis protokola o usposabljanju tujih delavcev

Za večjo varnost pri delu

Kmečke organizacije in zveza trgovcev ASCOM niso podpisale protokola - Visintin: »Septembra pravilnik za izvajanje sporazuma«

Predsednik Gherghetta in odbornik Visintin, med njima pa pokrajinski tajniki sindikatov CGIL, CISL in UIL ter predsednik industrijev Di Bert včeraj na pokrajinu

BUMBACA

Nesrečne na delovnem mestu so senčna stran goriške pokrajine. Žrtve so pogosto tujci, ki ne poznajo varnostnih predpisov in so zato bolj izpostavljeni nevarnosti. Da bi se odločno lotile tega problema, so goriške javne ustanove včeraj podpisale sporazum o usposabljanju tujih delavcev, ki se nameravajo zapošljiti pri podjetjih na Goriškem. Protokola, ki je plod dogovarjanja med pokrajino, goriško in tržiško občino, stanovskimi organizacijami ter sindikati, pa zaenkrat niso podpisali predstavniki kmečkih organizacij in zveza ASCOM. Zahtevajo namreč, da naj najprej pride do odobritve pravilnika, ki bo podrobnejše določil izvajanje protokola v posameznih sektorjih.

»V naši pokrajini predstavljajo tuji priблиžno 30 odstotkov delovne sile. Zaradi nizje stopnje informiranosti in nepoznavanja jezikov so tuji delavci najpogosteje žrtve nesreč v naših gradbiščih in tovarnah, zato je pomembno, da ukrepamo. S protokolom se obvezujemo, da bomo s tečaji in drugimi dejavnostmi omogočili tujemcem, da bodo dosegli višjo usposobljenost,« je povedal pokrajinski odbornik Marino Visintin. O pomenu protokola so med včerajnjim sestankom spregovorili še predsednik pokrajine Enrico Gherghetta in drugi podpisniki, od predstavnikov sindikatov CGIL, CISL in UIL do predstavnikov obrtnikov, zdravstvenega podjetja in predsednika goriške zveze industrijev Gianfranca Di Berta, ki so poudarili, da gre za pilotni projekt v znamenju odgovornosti.

Na zahtevo nekaterih stanovskih organizacij so prvotno besedilo protokola včeraj dopolnili s 14. členom. Le-ta predvideva, da bo v roku 45 dni prišlo do sklica tehničnega omizja, ki bo sestavilo pravilnik za izvajanje protokola. Delovno omizje bo točneje določilo, kateri so ukrepi, ki jih bodo morali na področju usposabljanja tujih delavcev izvajati posamezni sektorji. Kljub temu dopolnilu in zagotovilim predsedniku Gherghette pa so se zveza trgovcev ASCOM ter kmečke organizacije odločile, da protokola zaenkrat ne bodo podpisale. Marco Collodi, ki je govoril v imenu organizacij Coldiretti, CIA, Confagricoltura in Kmečke zveze, ter goriški predsednik ASCOM-a Pio Traini sta med sestankom poudarila, da s potrebo po zagotavljanju varnosti soglašata, protokol pa bosta podpisala, ko bodo jasne operativne smernice za posamezne sektorje. »Nemogoče je pričakovati, da bi pred trgovijo prirejali pripravljene tečaje. Treba je razlikovati med sektorji,« pravi Collodi. Ob koncu sestanka je odbornik Visintin predlagal, naj se kmečke organizacije in zveza ASCOM septembra vseeno udeležijo tehničnega omizja in naj k protokolu pristopijo po določitvi operativnih smernic. (Ale)

GORICA - Zaradi migracije italijanskih voznikov čez mejo Črpalkarji napovedujejo stavko in protestno blokado avtoceste

Zgornji napisi na bencinskem servisu v ulici Lungo Isonzo

BUMBACA

Sinoč ob 19. uri se je začel protest treh lastnikov goriških bencinskih servisov, ki so odprti dan in noč, s čimer želijo opozoriti na stisko zaradi migracije italijanskih voznikov čez mejo za nakup goriva. Včeraj popoldne jih je na občini sprejel župan Ettore Romoli, ki se je sinoč srečal s predsednikom deželne vlade Renzom Tondom, zato da se njim pogovori o pomoči črpalkarjem. Protestniki pa so napovedali, da pripravljajo udarnejše oblike mobilizacije, na primer večdnevno stavko, shod v spremstvu družin pred sedežem dežele FJK ali pred goriškim županstvom, in zaporu avtoceste. »To je edini način, da bo naš protest odmeval tudi na državni ravni. V primeru blokade na avtocesti bo moral Tondo zadevo pojasnit v Rimu. Če ne bo druge rešitve, bomo ubrali tudi to pot,« pravi Fabio Zanetti s črpalko družbe Esso v Tržaški ulici. Protestno odprtje non-stop izvajata ob njem še Manuel Rizzi, s servisa Tamoil v ulici Lungo Isonzo, in Massimiliano Diana iz AGIP-a na vogalu med ulicama Crispi in De Gasperi. Trojica zagotavlja, da protest ne bo preklican, dokler se ne bo ureščila napoved o izenačitvi cen slovenskega in deželnega goriva.

Zanettija, Rizzija in Diana, ki jih je spremljal predsednik zveze trgovcev Pio Traini, je včeraj sprejel Romoli, ki je izkazal razumevanje za njihovo stisko. Poudaril je, da je občinski odbor določil najnižji količnik za izračun tarife za odpadke, ki jo bodo morali plačevati črpalkarji. Zagotovil je tudi, da se bo pri Tondu zavzel v njihovo korist. Omenil je poseben fond, ki naj bi olajšal njihovo finančno izgubo, dalje dogovarjanje o racionalizaciji servisov in reklamno kampanjo, s katero naj bi italijanske voznike nagovorili, da je nakup goriva v Gorici ugodnejši kot čez mejo.

Slišati je, da naj bi do izenačitve cen prišlo v kratkem, v kolikor je deželna vlada včeraj povisila popust na deželnem gorivu. Ponekod v Gorici - tako na primer na servisu AGIP v ulici Duca D'Aosta - pa je bila cena za liter dizelskega goriva včeraj celo nižja od slovenskega. Črpalkar je pojasnil, da je liter dizla včeraj stal 1,264 evra, kakor v Sloveniji, družba AGIP pa priznava dodatni popust 3 centimov evra za tiste, ki izberejo self-service (»Fai da te«). Od srede prihodnjega tedna naj bi padla tudi cena bencina, so včeraj napovedali črpalkarji.

KUHINJE VRTCEV V ponedeljek bodo odločali o prizivu

V torek bodo občinski svetniki goriške leve sredine po vsej verjetnosti vložili na deželno upravno sodišče priziv, s katerim si prizadevajo doseči najprej zamrznitev, nato pa še umik sklepa o krčenju števila kuhinj občinskih vrtcev. Člani opozicije si prizadevajo, da bi bili med podpisniki priziva tudi predstavniki sindikatov in bojevitega odbora staršev »Mangiar sano«, ki so se včeraj srečali z odvetnikom Ottaviom Romanom. Le-ta je namreč analiziral sklep občinskega odbora o racionalizaciji kuhinj in v njem ugotovil vrsto nepravilnosti, ki jih je včeraj predstavil tudi staršem. Odbor »Mangiar sano«, ki je proti sklepu vložil pri goriški občini tudi predlog za razpis referenduma, se bo v kratkem sestal in odločil, ali bo pristopil k pobudi pritožbe na deželno upravno sodišče. »Odločitev nam bodo starši posredovali v ponedeljek zjutraj,« je povedal svetnik Ojlike Federico Portelli in dodal: »Če bi priziv vložili vsi skupaj, bi le-ta imel večjo težo.«

Protestna mobilizacija

Goriška sindikalna združenja za javni sektor so v sredo zoper projekt racionalizacije kuhinj vrtcev sklicala mobilizacijo delavcev goriške občine. »Javni delavci, ki bodo pristopili, se bodo odpovedali nadurnemu delu in projektu produktivnosti, za katere dobiva občina posebne prispevke. Protestna akcija se bo začela s prvim septembrom,« je povedal goriški tajnik sindikata CGIL za sektor javnih uslužbenec Luca Manià. Pojasnil je, da se sindikati sklicali mobilizacijo med srednjim sindikalnim zasedanjem, ki se ga je udeležilo približno sto goriških občinskih delavcev vseh sektorjev, »od šolskih avtobusov do mestnih redarjev, saj se vsi bojijo, da bodo po menjah racionalizirali tudi druge storitve«. Manià je povedal, da je do sklica protestne akcije prišlo iz treh razlogov: »Uprava se je preprosto odločila za krčenje števila kuhinj, ne da bi upoštevala naše predloge. Ob tem je že dodelila dela za popravilo dveh središč za kuhanje v centru Lenassi in v ulici Gramsci, ne nazadnje pa ni upoštevala niti predlogi sindikatov o podaljšanju pogajalnega postopka. Zato smo se odločili za blokiranje nadurnega dela, kar bo občini povzročilo precejšnje težave,« je povedal Manià. (Ale)

GORIŠKA BRDA - Briška projekta potrdili s podpisom pogodbe z izvajalci del

Obnovili bodo cesto od Dobrovege do meje

Uredili bodo kanalizacijo in čistilno napravo v Medani - Okoljsko in turistično zanimiva projekta

V Brdih so predstavniki občine podpisali pogodbo s predstavniki treh podjetij - izvajalcev del na dveh, za občino pomembnih projektih, ki jih delno sofinancira tudi Evropska unija. V okviru prvega projekta bodo obnovili cesto od Dobrovege preko Vipolž do meje z Italijo, drugi pa predvideva ureditev kanalizacije in čistilne naprave v Medani. V Brdih si pospešeno prizadevajo za razvoj turizma, zato tamkajšnji župan Franc Mužič poudarja, da sta ravno tež luči oba projekta za lokalno okolje izredno zanimiva.

Župan Mužič ocenjuje, da bo cesta Dobrovo-Vipolž postala pomembna vpadnica v Brda tako iz središča države kot tudi iz sosednje Italije: po hitri cesti Vipava-Vrtojba se je mogoče pripeljati naravnost do nekdajnega mejnega prehoda Vrtojba, pot nadaljevati v Italiji mimo Štandreža in Moša do Vipolž. Vendar pa je asfalt na omenjenem odseku v Brdih že star in dotrajani, nekatere kamnite zidove ob vozišču je treba obnoviti, slab je urejeno tudi odvodnjavanje. V okviru predvidenih del bodo za vse to poskrbeli, skoraj petkilometrski odsek z dvema mostičkoma bodo obnovili, na določenih mestih razširili, tako da bo preglednejša in varnejša. Z deli bodo začeli v začetku avgusta, zaključili pa jih bodo predvidoma poleti 2010. Vrednost del ocenjujejo na 960.000 evrov; 83 odstotkov bo evropskih sredstev, preostanek bo pokrila občina iz proračuna.

Za izgradnjo kanalizacije in čistilne naprave v Medani bodo letošnje jesen izbrali ustreznega izvajalca, z deli naj bi začeli v začetku leta 2009, zaključili pa še istega leta v juniju. Vrednost investicije je ocenjena na 1.350.000 evrov, Evropski sklad za regionalni razvoj bo investicijo sofinanciral skoraj v višini polovice milijona evrov, del sredstev, 360.000 evrov, bo koriščenih z naslova republike takse za obremenjevanje voda, preostala sredstva pa bo zagotovila občina Brda.

Briški župan Franc Mužič je pogobe včeraj podpisal s predstavniki podjetij, in sicer z Jožetom Breljem, direktorjem CPG Nova Gorica, z Igorjem Vugo, ki je zastopal podjetje Projekt, in z Radošem Pavlovičem, direktorjem Euroinvesta.

Katja Munih

GORICA - Danes Nov obraz za trg Sv. Antona

Pred koncem leta se bodo začela dela za obnovo enega najlepših in najznačilnejših goriških kočikov, trga Sant'Antonio. Projekt, ki ga bodo preko dežele Furlanije-Julijanske krajine financirali z evropskim prispevkom v višini 1.250.000 evrov, bodo predstavili danes v palaci Strassoldo (hotelu Entourage).

O obnovi bosta spregovorila goriška arhitektka Diego Kuzmin in Marcello Fiscelli, avtorja načrta, ki predvideva pretlakovanje trga s svetlo in temno sivimi ploščicami, novo razsvetljavo, obnovo pločnikov in še marsikaj. Za obnovo sugestivnega trga, ki se pojavlja v zgodovinskih dokumentih od 13. stoletja dalje, si je občina začela pripravljati že pred dvanajstimi leti, ko je mesto župana zasedal Gaetano Valenti, leta 2004 pa ga je v strateški plan za ovrednotenje mesta vključila Brancatijeva uprava.

Predstavitev se bodo udeležili tudi deželni odbornik za javna dela Vanni Lenna, goriški župan Ettore Romoli, odbornik za urbanizem Dario Baresi, vodja občinskega urada za javna dela Ignazio Spanò, predsednik rajonskega sveta za sv. Ane Pierpaolo Silli in predsednica svetniške komisije za javna dela Marina Colombo.

ZAGRAJ - Župani na pogovoru z novim kvestorjem

Fronta proti dirkačem

Doberdolski župan Paolo Vizintin izpostavljal dirke težkih motorjev in divja odlagališča na Krasu

Pojav dirjanja motorjev skozi Dol in Doberdol bodo odslej prepričevali tudi policisti goriške kvesture, v koordinaciji z lokalnimi redarji, medtem ko naj bi deželna gozdna straža ukrepla zoper divja odlagališča na Krasu. Na močno občutena problema je doberdolski župan Paolo Vizintin opozoril novega goriškega kvestorja Antonia Tozzija, ki se je včeraj na občini v Zagradu srečal z župani občin Foljan-Redipulja, San Pier d'Isonzo, Turjak, Doberdol in Zagrad. Omenjene občine povezuje namreč konvencija, na podlagi katere imajo skupno redarsko službo, zato so se z novim kvestorjem že zeleni dogovoriti o koordiniranem nadzorovanju teritorija.

Vsaž župan je predstavil glavne probleme, s katerimi se spopada v občini. Splošna ugotovitev je bila, da na tem območju ni izrazitih kriminalnih pojavorov, ki bi netilci socialni alarm, največ preglašči pa povzročajo kršitve prometnih predpisov. Na te je kvestorja posebej opozoril ravno župan Doberdoba.

Vizintin je izpostavil problema prometa po državni cesti 55 skozi Dol ter po pokrajinski cesti 15 med Devetaki in Ronkami. Zlasti v pomladnem in poletnem času ter ob končih tedna tod potekajo pravne dirke s težkimi motorji, saj so značilnosti ceste posebno vabljive za brezvestne dirkače, kar pa predstavlja zelo resno nevar-

nost za ostale uporabnike ceste - predvsem kolesarje - in za krajane. Župan je poudaril, da so dirke že terjale smrtne žrtve. Kvestor je potrdil, da je s problemom seznanjen, in napovedal, da bo v kratkem sklical tehnično omizje, pri katerem se bodo redarji in policisti uskladili za učinkovitejši nadzor problematičnih cest. Vizintin ga je tudi opozoril na drug zaskrbljivoč pojav. Kras namreč vse bolj postaja divje odlagališče vsakovrstnega (zlasti gradbenega) odpadnega materiala, tudi okolju zelo škodljivega. Župan bo zato zahteval srečanje s pristojnim deželnim odbornikom in se zavzel za učinkovitejšo prisotnost gozdne straže na kraškem ozemlju.

NOVA GORICA - Uporabljali so ponarejene bančne kartice

Bolgari olajšali bankomat

Na policiji občanom svetujejo, naj bodo pozorni na sumljive ljudi pri bankomatih

V sredo zvečer med 18. in 19. uro so štirje Bolgari z različnimi ponarejenimi bančnimi karticami iz bančnega avtomata v središču Nove Gorice dvignili kar za 5.000 evrov gotovine. Sumljivo početje je opazovala občanka, ki je nato obvestila policijo. Dva moška so uspeli prijeti, dva pa sta pobegnila.

Bolgari so se z osebnim avtomobilom v večernih urah najprej pripravili na parkirišče z Trgovsko hišo na Delpinovi ulici, nato pa so izmenično pristopali do bližnjega bankomata in na njem s ponarejenimi karticami dvigovali denar. K sreči je vse skupaj opazovala občanka, ki je o sumljivih moških obvestila policijo. Ko so policisti prišli na kraj dogodka, je trem moškim z vozilom uspeло zbežati, četrtega, ki je hotel pobegniti peš, pa so prijeli. Ob 19.30 je novogoriški policist izsledil in ustavil še vozilo, s katerim so trije pobegnili, v njem pa je takrat bil samo še voznik. Dva pajdaša sta očitno še pred tem vozilo zapustila in pobegnila neznano kam. Zoper oba prijeta je bilo odrejeno pridržanje in bosta s kazensko ovadbo izročena preiskovalnemu sodniku.

Na novogoriški policijski upravi pojasnjujejo, da so se podobni primeri kraje z bančnimi avtomati v Novi Gorici dogajali že v preteklosti, prav pred kratkim pa so podoben primer, v katerega sta bila vpletena dva Bolgara, obravnavali njihovi murskosoboški kolegi. Njun plen je bil precej višji, 21.000 evrov, dvigovala pa sta z več bankomatov po vsej Sloveniji. V novogoriškem primeru še ni znano, kdo so in koliko je oškodovancev, saj je preiskava še v teku, pojasnjuje Simon Justin s tamkajšnje policijske uprave. Ne ve se še niti, ali sta ta in murskosoboški primer povezana. Na policiji pa občanom svetujejo, naj bodo pozorni na sumljive ljudi pri bankomatih, pazijo naj, da jih kdo ne opazuje ob tipkanju PIN kode, ljudje naj se pred dvigom na bankomatu tudi prepričajo, če ni na njem nameščen kakšnih sumljivih predmetov, kot so kamere, ki bi lahko zabeležile PIN kodo ali pa t.i. libanonske zanke na vhodu za kartico, ki zabeleži podatke z nje. »Ljudje naj ne nasedajo niti lažnim obvestilom, češ da naj dvakrat vtipkajo PIN kodo ali kaj podobnega,« še svari Justin. (km)

GORICA - Stavbo v ulici Fatebenefratelli so obiskali predstavniki invalidskih združenj

Invalidom prijazna bolnišnica

Mario Brancati izrazil zadovoljstvo - Baccarinova: Septembra opremljanje novih prostorov, težave pri kolavdiranju le »malenkosti«

Nova splošna bolnišnica v ulici Fatebenefratelli (levo) in predstavniki invalidskih združenj z generalno direktorico Manuela Baccarin (desno)

FOTO BALBI

Nova goriška bolnišnica, ki naj bi jo kljub zamudam in težavam pri kolavdiranju odprli pred koncem tekočega leta, povsem upošteva potrebe invalidnih oseb. Zadovoljstvo nad tem je izrazil koordinator goriških invalidskih združenj Mario Brancati, ki si je v spremstvu generalne direktorice goriškega zdravstvenega podjetja Manuele Baccarin, arhitekta Puiatti in drugih predstavnikov invalidskih združenj ogledal poslopje v ulici Fatebenefratelli.

»Med ogledom smo bili seveda pozorni predvsem na prisotnost arhitektonskih pregrad. Poudariti moram, da bomo lahko s tega vidika z novo bolnišnico res zadovoljni,« je povedal Mario

dala, da bodo z opremljanjem novih prostorov začeli s septembrom. »Točnega datuma selitve in odprtja bolnišnice nam direktorica ni mogla posredovati, prepričan pa sem, da bo do tega prišlo pred koncem leta. Med ogledom smo namreč videli, da so v nekaterih nadstropjih že začeli s čiščenjem,« je povedal

TRŽIČ - Maneschi Nov lastnik pristaniške družbe

Tržiško pristanišče je doletela še ena prelomna sprememb. Prodana je namreč bila družba Compagnia portuale, ki se ponaša z 80-letno zgodovino. Pred enim tednom je bila prodaja formalizirana pred notarjem. Glavni akter je bil Pierluigi Maneschi, predsednik družbe Italia Marittima (bivši Lloyd Triestino), zastopnik družbe Evergreen za Italijo in lastnik podjetja, ki upravlja sedmi pomol; poleg tega je lastnik 60-odstotnega delniškega deleža logističnega pola v Červinjanu. Po prodaji - cena ni bila pojasnjena, znašala pa naj bi preko deset milijonov evrov - je Compagnia portuale v 90-odstotni lasti Maneschijev delniške družbe TO Delta, preostalih deset odstotkov pa je prevzelo ravno tako Maneschijev podjetje GSI Logistic; obe novi lastnici imata sedež v Livornu. Stari upravni svet pristaniške družbe je odstopil, imenovan pa je bilo novo vodstvo, v katerem dosedanj predsednik Franco Roman je postal predsednik. Podpredsednik je Riccardo Scaramelli, predsednik logističnega pola v Červinjanu, ostali člani sveta pa so Alessandro Caffarena iz Genove, Federico Taucer iz Trsta in Paolo Nicolussi. Z ambicijami in strategijami novega lastnika družbe Compagnia portuale so že seznanili 127 uslužbencev. Predvsem so poudarili, da bo sprememb omogočila kakovostni dvig tržiškega pristanišča zaradi tesnejših sinergij s sedmim pomolom iz Trsta in logističnim polom v Červinjanu.

Za spojitev občin

Načelnik svetniške skupine liste Città Comune v tržiškem občinskem svetu Maurizio Volpati je pogrel predlog o spojitev občin v tržiškem mestnem okrožju. Iz spojitev naj bi nastali le dve občini, morda pa še tretja, Doberdol, če bi se slovenska občina odločila za avtonomijo zaradi svojih zgodovinskih, socialnih in okoljskih specifik, pravi Volpati. Le-ta sili k razmislek o prednostih, če bi se Tržič, Ronke in Štarancan spojili v eno občino, v drugo občino pa Skocjan, San Pier, Turjak, Fogliano-Redipulja in Zagrad. To naj bi prineslo varčevanje z javnimi resursi, bolj dinamično upravljanje in večjo selekcijo političnih predstavnikov.

GORICA - Komedijo uprizarjajo na grajskem dvorišču

Dundo Maroje osvaja občinstvo

Uigrano zasedbo vodi Saletta - Ciklus uprizoritev se bo sklenil v Kromberku

Predstava »I Nobili Ragusei«, z izvirnim naslovom Dundo Maroje, v izvedbi goriške skupine za narečno gledališče, je bila v torek premierno uprizorjena v sugestivnem okolju dvorišča Lanzi na goriškem gradu in občinstvo dobesedno prevzela. Grajski dvor, sredi katerega je bil nameščen oder, je bilo kot nalača za dogajanje, ki se odvija v Benetkah šestnajstega stoletja. Uspešni večer je obenem utrdil preprčanje občinske uprave, ki je sodelovala pri organizaciji, da je grad idealno prizorišče kulturnih dogodkov.

Igro z naslovom Dundo Maroje je napisal hrvatski dramatik in lirik Marin Držić, ki se je leta 1508 rodil v Dubrovniku. Renesančno komedijo so na gledaliških odrih prvič uprizorili leta 1558, nato pa je za nekaj stoletij poniknila. V deželi FJK je bila zadnjič uprizorjena v Trstu leta 1970, na novo pa je oživelja za goriško občinstvo po zaslugu izredno priljubljenega igralca in hrkati režiserja Gianfranca Salette, ki je dramsko delo ohranil v pristnem beneškem narečju in tudi sam nastopil v uigrani igralski zasedbi. Ob njem so glavne vloge odigrali še Riccardo Canali, Tullio Svettini, Sergio Maggio, Pierluca Famularo, Julian Sgherla, Giorgio Amodeo, Massimiliano Borghesi, Riccardo Beltrame, Enrica Laprocina, Federica Zoldan, Maria Giustina Testa in Liliana Decaneva.

Gre za zgodbo o varčnem in skopem trgovcu Dundi Maroju, ki sina Mara s pet tisoč dukati pošlejo po poslih v Firence, zavabe željni mladenič pa se raje odpravi v Benetke, kjer ga zaslepi nečimrna Lavra. Ko oče zve za sinovo norost, se odpravi za njim, da bi rešil to, kar se rešiti še da. Ob prihodu v Rim pa naleti na premetenega Pometta, bistromnega sluga nemškega gospoda Uga, ki je tudi zaljubljen v Lavro. Pomet, ki mora onemogočiti Mara, da bi utrl pot svojemu gospodarju, se hitro domislji, da bi v svoje spletke vpletel ne samo obupanega starca, temveč tudi Marovo zaročenko, ki se je preoblečena v mladeniča tudi odpravila v Rim, kar v komediji vnaša mnoge zabavne zaplete. Znamenje njihove učinkovitosti je bilo navdušeno ploskanje goriškega občinstva.

Predstavo bodo na gradu ponovili še nocoj, jutri in v nedeljo, vsakič ob 21. uri, zato da bi kar čimveč ljudi lahko uživalo ob dobrimi gledališki postaviti v sugestivnem

Posnetka s torkove grajske premiere

BUMBACA

grajskem okolju. Vstop je praktično brezplačen; ker pa je število mest omejeno, je potrebno predhodno nabaviti vstopnico v knjigarni Antonini na korzu Italia in zanje plačati simbolni en evro. Vse večere bo na goriški grad peljal avtobus iz ljudskega vrta na korzu Verdi, in sicer ob 20.15, 20.30, 20.45; povratne vožnje ne bo.

Ciklus uprizoritev se bo sklenil čez mesec. Zaključno predstavo bodo namreč odigrali v pondeljek, 4. avgusta, ob 21. uri v amfiteatru gradu Kromberk; pobudo soorganizirata Goriški muzej in mestna občina Nova Gorica. Obiskovalci bodo prejeli sinopsis v slovenskem jeziku; v primeru slabega vremena bo predstava odpadla. (VaS)

LOČNIK - Svečana predaja nove gredice

Trg ima lepši videz

V načrtih občinske uprave ovrednotenje celotnega območja - Romoli: »To je simbol vasi«

Nova »zelenica« sredi ločniškega trga

BUMBACA

Ločnik se lahko ponaša z lepšim videzom. Včeraj so namreč na trgu San Giorgio predali namenu novo gredico, na katero so občani in tamkajšnji rajonski svet čakali približno eno leto. Krajše slovesnosti na osrednjem vaškem trgu so se udeležili tudi predstavniki občinske uprave, ki je poskrbel za uređitev gredice in nakup rastlin. Občinski odbornik Francesco Del Sordi je povedal, da so izbrali predvsem rože in rastline, ki preživijo tudi v sušnem času, kot so lepljivci, svika in šentjanževka. »Ob gredici, ki jo je uredilo podjetje Agraria Isontina v sodelovanju z občinsko vrtnarsko službo, bomo v kratkem priskrbeli tudi klopi in rampe, ki bodo invalidom olajšali izstop iz avtobusa,« je povedal Del Sordi, župan Ettore Romoli pa je poudaril, da je v načrtih uprave ovrednotenje celotnega vaškega trga. »S tem bo trg San Giorgio lahko postal pravi simbol vasi,« je dejal župan. Občini, ki so jo predstavljali tudi svetniki Rolando Carruba in Tuzzi, se je zahvalil predsednik ločniškega rajonskega sveta Giorgio Stabon.

KRMIN - Nocoj Poletna pokušnja jazza in vina

Chiari Civello so glasbeni kritiki proglašili za najboljšo pevko njenе generacije in ji celo napovedali zvezdniško kariero. Ravno Chiara Civello bo nocoj ob 21. uri na trgu XXIV Maggio v Krminu protagonistka otvoritvenega koncerta letosnjega festivala Jazz & Wine of Peace - Summer, ki predstavlja poletni uvod v jesenski festivalski vrhunec. Vsakoletno prireditve, ki privabljajo ljubitelje jazz-a blizu in daleč, prireja króžek Controttempo v sodelovanju z deželo FJK, krminsko občino in zadržno kletjo, s Trgovinsko zbornico, gorisko pokrajino, Fundacijo Goriške hranilnice in z bančnim zavodom FriulAdria Crédit Agricole.

Poletna izvedba festivala obsegata tri večere. Po Chiari Civelli bosta jutri nastopila skupina Fabularasa in duo Pietro Magoni-Ferruccio Spinetti. Glasbeno tridnevje bo sklenil pričakovani koncert Davideja Van De Sfrosa. Ob slabem vremenu bodo koncerti v občinskem gledališču.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
PROVVIDENTI, Travnik 34, tel. 0481-531972.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V FARI
BACCHETTI, ul. Dante 58, tel. 0481-88069.

DEŽURNA LEKARNA V ZAGRAJU

LUCIANI, ul. Dante 41, tel. 0481-99214.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. ANTONIO, ul. Romana 93, tel. 0481-40497.

Kino

GORICA

KINEMAX zaprto.
NA DVORIŠČU SKUPNOSTI ARCO-BALENO: 21.00 »White Oleander«.

TRŽIČ

KINEMAX Dvorana 1: 18.15 - 21.15 »Il cavaliere oscuro«.

Dvorana 2: 19.20 - 22.00 »Il cavaliere oscuro«.

Dvorana 3: 20.00 - 22.10 »Hellboy II: The Golden Army«.

Dvorana 4: 20.10 - 22.10 »Il nascondiglio«.

Dvorana 5: 19.50 »Ken il guerriero: la leggenda di Hokuto«; 22.00 »Agente Smart - Casino totale«.

OK VAL prireja od začetka šolskega leta dalje otroško telovadbo in miniodbojko vsak torek in četrtek v štandreški telovadnicici; za letnike 2002 in 2003 med 15.30 in 16.30, za letnike 1999-2001 med 16.30 in 17.45 in za letnike 1997-1998 med 17.45 in 19. uro; informacije in vpisovanje v včernih urah na tel. 393-9294686 (Sandro Corva), 333-1439655 (Tjaša Corva) ali okval@virgilio.it.

POLETNO SREDIŠČE KRATKOČASNIK sklada Mitja Čuk in Doberdobu vabi danes, 1. avgusta, ob 12. uri na ogled razstave izdelkov.

SVET SLOVENSKIH ORGANIZACIJ sporoča, da je goriški urad odprt po poletnem urniku od 9. do 13. ure.

SZ MLADOST prireja od 25. do 29. Avgusta na nogometnem igrišču v Doberdobu Coerverjevo nogometno šolo pod strokovnim vodstvom trenerja Daria Frandoliča. Vabljeni so otroci (fantje in punce) od 6 do 15 leta starosti. Možna je celodnevna, dopolnianska ali popoldanska prijava. S celodnevno prijavo je udeležencem priskrbljeno kosilo na Gradini. Informacije in predpisnina na tel. 335 6041844 ali mail info@juren.it.

URAD ZSKD v Gorici bo do 15. septembra posloval po poletnem urniku, od ponedeljka do petka med 8. in 14. uro.

V CENTRU GRADINA v Doberdobu bodo v organizaciji občine Doberdob filmska poletna srečanja ob 21. uri: 4. avgusta »Il falsario«; 11. avgusta »Petalinji zajtrk«.

Prireditve

KNJIGARNA EDITRICE GORIZIANA na korzu Verdi 67 v Gorici prireja srečanja z avtorji na notranjem dvorišču knjigarine: v soboto, 2. avgusta, ob 17.30 bo general Fabio Mini predstavil svojo knjigo »Soldati«.

LAGUNAMOVIES 2008 GRADEŽ v soboto, 2. avgusta, ob 21. uri Diga Nazzario Sauro otvoritveni koncert »I mangiachilometri«, ter projekcija filma Karla Imelsky s pihalnim orkestrom Filmharmonie di Klagenfurt pod taktilko dir. Erich Pichorner.

ROCKMANS v Romansu bo v soboto, 2. avgusta, ob 21. uri projekcija filma »I'm not there«, ob 23. uri konkret skupine Pavos Rojos; v nedeljo, 3. avgusta, ob 21. uri projekcija filma »Acros the universe«, ob 23. uri konkret Zen zone quartet.

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.00, Marta Komel por. Croce iz splošne bolnišnice v cerkev sv. Ignacija in na glavno pokopališče.

DANES V GRACIŠČU: 10.00, Giovanni Falcomer iz tržiske splošne bolnišnice v cerkev sv. Valerija in na pokopališče.

DANES V ZAGRAJU: 11.00, Palmira Dimarch vd. Zgubin v cerkev in na pokopališču v Zdravščini.

DANES V ŠKOCJANU: 14.00, Adelina Basile vd. Gatta iz tržiske splošne bolnišnice v cerkvi in na pokopališču v Beglijanu.

DANES V RONKAH: 11.00, Giuseppe Alfieri v cerkvi Marije Matere in na pokopališče.

Zapustil nas je naš dragi

Martin Paulin (Davorin)

Žalostno vest sporočajo

mama Pepca, brat Stano z družino in ostalo sorodstvo

Pogreb bo jutri ob 9.00 uri v cerkvi v Štandrežu.

Štandrež, 1. avgusta 2008

Obvestila

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV ZA GORIŠKO sporoča, da bo v soboto, 2. avgusta, na izlet s piknikom v Gojačah pri Ajdovščini odpeljal prvi avtobus ob 7.15 iz Doberdobba, nato skozi Poljane, Vrh in Štandrež. Drugi avtobus pa bo odpeljal ob 7.30 s postankom pri pevnškem mostu (pri vagi), v Podgori (pri telovadnicu) in v Štandrežu; prijave sprejemajo poverjeniki Ema B. (tel. 0481-21361), Veronika T. (tel. 0481-882302), Ana K. (tel. 0481-78061) in Saverij R. (tel. 0481-390688); na račun 20 evrov.

PROSVETNO DRUŠTVO VRH SV. MIHAELA prireja avtobusni izlet in Ptuj v ponedeljek, 18. avgusta; informacije na tel. 333-1706760 (Nerina).

+

Zapustil nas je naš dragi

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

HAAG - Pred Mednarodnim sodiščem za vojne zločine na območju nekdanje Jugoslavije

Karadžić se v prvem nastopu ni izrekel o krivdi

Na procesu se bo branil sam - Ameriški posrednik Holbrooke naj bi mu zagotovil prostost

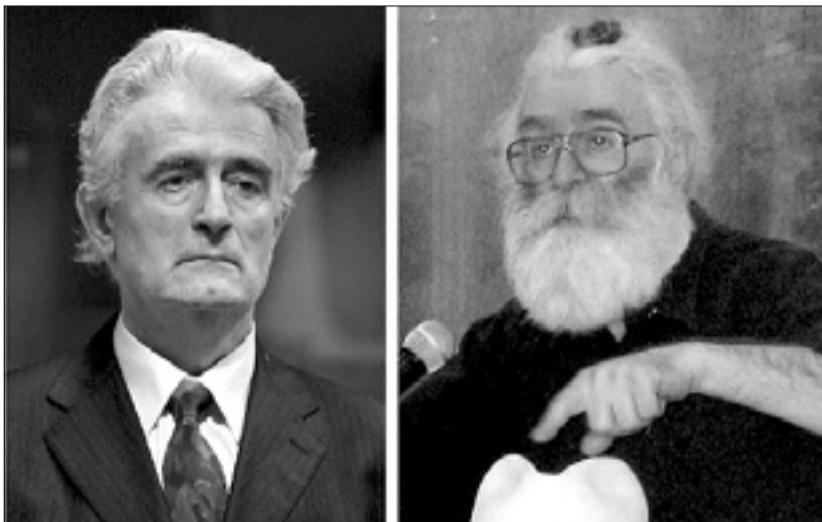
HAAG - Bivši predsednik Republike srbske Radovan Karadžić se na svojem prvem nastopu pred haaškim sodiščem včeraj ni želel izreči o krividi glede 11 točk obtožnice, ki ga bremenii za genocid, zločine proti človečnosti in vojne zločine med vojno v BiH. Odločil se je, da bo izkoristil pravico do 30-dnevnega odloga. Ponovil pa je, da se želi braniti sam.

Karadžić se je uvodoma odpovedal, da bi ga na prvem nastopu pred haaškim Mednarodnim sodiščem za vojne zločine na območju nekdanje Jugoslavije, ki pomeni tudi njegov prvi nastop v javnosti po letu 1996, zastopal uradni zastopnik, in dejal, da se želi zastopati sam. "Imam nevidnega svetovalca, a sem se odločil, da se bom sam zastopal," je odgovoril na vprašanje predsedujočega senatu, sodnika Alphonsa Orieja, ali ima zastopnika za prvo zaslisanje. Nato je Karadžić pojasnil, da se želi na celotnem sojenju braniti sam "tako kot od vsake vremenske nevšečnosti" in "ne glede na to, kaj si misli o tej ustanovi". Sodnik Orie pa ga je spomnil, da mora s tem uradno seznaniti sodišče, ki bo nato o tem odločalo.

Orie mu je kratko predstavil vsebino obtožnice, za katero je Karadžić dejal, da jo še preučuje, ter zavrnil možnost, da bi mu jo prebrali v celoti. Kot je dejal, že pred izrekom o njej pridobiti novo, popravljeno obtožnico, da bi jo preučil. Glavni haaški tožilec Serge Brammertz je ob tem potrdil, da pripravlja popravljeno obtožnico, ki pa še ni gotova. Sodnik je dejal, da se bo Karadžić glede na svojo odločitev v roku 30 dni izrekel o sedanji obtožnici. Če bo tožilstvo obtožnico spremenilo, kar mora potrditi sodišče, pa se bo v primeru novih obtožb lahko izrekel tudi o njih. Sodnik je tudi določil, da bo novo zaslisanje Karadžiča 29. avgusta ob 14.30, ko naj bi se ta izrekel o krividi.

Karadžić je na zaslisanju med drugim dejal, da se ima za državljanata "BiH, Republike srbske, Črne gore in Srbije". Potem ko ga je sodnik vprašal, ali želi sodišče s čim seznaniti, je Karadžić dejal, da želi prebrati štiri strani besedila o procesnih nepravilnostih ob vložitve obtožnice proti njemu, a ga je sodnik prosil, naj raje povne samo glavne točke.

Karadžić je nato želel govoriti o razlogih, zakaj je pred sodiščem v Haagu še sedaj, pri čemer je omenil dogovor z bivšim ameriškim posrednikom za Balkan Richardson Holbrookom iz leta 1996. Kot je dejal, mu je Holbrooke takrat ponudil dogovor, v skladu s katerim bi v zameno za njegov umik iz političnega in javnega

Levo Radovan Karadžić včeraj v Haagu, desno pa v Beogradu pred aretacijo ANSA

življenja ZDA "izpolnile svoje obveznosti". Katere so te obveznosti, ni povedal, saj ga je prekinil sodnik Orie, je pa beograjski časnik Blic včeraj poročal, da naj bi Karadžić tožilcem v Beogradu pred izročitvijo Haagu povedal, da so mu ZDA v zameno za umik iz javnega življenja obljudile, da ga ne bodo izročili haškeemu sodišču, potem ko je haško tožilstvo leta 1995 proti njemu vložilo obtožnico.

Kot je v Haagu dejal Karadžić, mu Holbrooke dogovora ni ponudil v lastnem imenu, ampak in imenu ZDA oziroma takratnega ameriškega predsednika Billa Clintonja. Dodal je, da mu je bilo zaradi tega leta ogroženo življenje in da se boji, da ta nevarnost še vedno ostaja. Kot navaja srbska tiskovna agencija Tanjug, je tudi dejal, da je bil glavni razlog njegovega dolgoletnega skrivanja prav bojazen, da bi ga namesto aretacije likvidirali. Dejal je, da se tudi sedaj boji za svojo varnost oziroma se boji, da želi Holbrooke morda njegovo smrt, in ne ve, "ali je njegova roka dovolj dolga", da ga doseže. To zaskrbljenost mu krepi tudi izjava Brammertza, da bo skušal pospešiti sojenje proti njemu. "Skrbi me za življenje. Ne želim biti v položaju, ko ne bi bilo mogoče redno in pravično sojenje," je dejal.

Sodnik Orie ga je ob tem prekinil in mu dejal, naj o teh skrbih ali morebitnih nepravilnostih, na katere želi opozoriti, sodišče seznaniti pisno ter svoje argumente podkrepi z dejstvi, tako da jih bodo lahko obravnavali in nanje odgovorili ali ukrepali. Pojasniti bo tudi moral, kako naj bi to vplivalo na samo sojenje.

Karadžić je tudi dejal, da je prišlo do nepravilnosti pri njegovi aretaciji, kot tudi do napovednega podatka o datumu nje-

gove aretacije. Kot je dejal, so ga v Beogradu "ugrabili civilisti" in ga tri dni zadrževali, ne da bi mu dovollili telefonski klic ali kak drug stik s prijatelji ali odvetnikom. Po treh dneh so ga predali po-

sebnemu sodišču za vojne zločine in Beogradu. Enako je v minulih dneh trdil tudi Karadžićev odvetnik Svetozar Vučić, da je bil Karadžić prijet 18. in 21. julija, kot trdijo srbske oblasti.

Karadžić je na sodišče sicer prišel obrit in ostržen, tako da je bil znova "podoben sebi" iz časov vojne, seveda starejši in nekoliko bolj suh, potem ko ga je svet poznal le po zadnjih posnetkih po aretaciji, na katerih je imel dolgo in košato belo brado ter spete dolge lase. Ves čas več kot enournega zaslisanja je bil miren in zadržan ter je sodniku vljudno odgovarjal.

Sedaj 63-letnega Karadžića obtožnica v 11 točkah po individualni in poveljniški odgovornosti bremeni za genocid v Srebrenici julija leta 1995, kjer so srbske sile po zavzetju te muslimanske enklave ubile več kot 8000 Bošnjakov. Odgovarjati bo moral tudi za srbsko obeganje Sarajeva, ki je več kot treh letih zahtevalo 10.000 življenj, kot tudi za tisoče civilistov, ki so bili zaprti v zloglasnih srbskih taboriščih na območju Prijedora. (STA)

BLIŽNJI VZHOD - V mirovnem procesu Abas bo še naprej sodeloval z Olmertom

RAMALA/JERUZALEM - Po odločitvi izraelskega premiera Ehuda Olmerta, da se s septembrom umakne iz političnega življenja, je palestinski predsednik Mahmud Abas sporočil, da bo z Olmertom še naprej sodeloval v okviru mirovnega procesa, sodeloval pa bo tudi z njegovim naslednikom. Vendarle se med Palestinci pojavljajo pomisli glede usode mirovnih pogajanj.

Medtem ko se palestinsko gibanje Hamas Olmertove napovedi, da ne bo sodeloval na septembarskih strankarskih volitvah in bo odstopil s položaja premiera, veseli, je večina palestinskih pogajalcev zaskrbljeni. Uradno stališče palestinskih oblasti sicer je, da so tako obtožbe o Olmertovi korupciji kot tudi njegova odločitev, da odstopi, notranja zadeva Izraela. Je pa palestinski predsednik Abas vendarle sporočil, da bo z Olmertom še naprej sodeloval v okviru bližnjevzhodnega mirovnega procesa, ki je bil pod pokroviteljstvom ZDA ponovno zagnan novembra lani v ameriškem

Annapolisu, dokler ne bo izbran njegov naslednik. Obenem je dodal, da se bodo Palestinci pogovarjali "z vsakim premierom, ki bo izvoljen v Izraelu". Je pa Abas izrazil dvom, da bi dogovor lahko bil dosežen še letos, kot je bilo sprva predvideno. Nekateri palestinski pogajalci so neuralno izjavili, da so v času Olmertovega vodenja vlade potekala najpomembnejša izraelsko-palestinska pogajanja po letu 1991 ter da je Olmert "resen in zavez" pogajalec, izraelska stran pa naj bi pod njegovim vodstvom Palestincem prvič zares prisluhnila.

Izraelska zunana ministrica Cipi Livni, ki velja za najverjetnejšo Olmertovo naslednico, je sicer odločno zagovornica bližnjevzhodnega mirovnega procesa in bo pri njem zagotovo vztrajala. Livnijeva je vse izraelske stranke včeraj pozvala, naj se po odstopu Olmerta združijo pod okriljem Kadime, saj sta njeni glavni cilji varnost Izraela in doseganje miru s Palestinci, kar je pomembnejše od notranjopolitičnih razprtij. (STA)

Ameriški kongres kritičen do Kitajske

WASHINGTON/PEKING - Predstavniški dom ameriškega kongresa je v sredo sprejel resolucijo, v kateri kritizira položaj človekovih pravic na Kitajskem. Dokument, ki so ga sprejeli s 419 glasovi za in enim proti, poziva k takojšnjemu ukrepanju za končanje zlorab, vključno z aretacijami ter zapiranjem kitajskih aktivistov in Tibetancev. Kot piše v resoluciji, je potrebno takojšnje ukrepanje za končanje zlorab, vključno z aretacijami ter zapiranjem kitajskih aktivistov in Tibetancev. Na tak način bodo olimpijske igre potekale v vzdružju, ki spoštuje olimpijsko tradicijo svobode in odprtosti, še navaja resolucija, ki Peking še poziva h končanju podpore Mjanmaru in Sudanu.

Predsednica predstavniškega doma, demokratka Nancy Pelosi, pa je pozvala ameriškega predsednika Georgea Busha, naj kitajskim predstavnikom, ko se bo udeležil olimpijskih iger, prenese odločno sporočilo. Na resolucijo se je Kitajska že odločno odzvala. Kot je dejal tiskovni predstavnik kitajskega zunanjega ministra Liu Jianchao, resolucija v celoti razkriva zle motive, da bi politizirali olimpijske igre ter motili in sabotirali igre.

Tsvangirai predlaga časten odhod Mugabeja

LONDON - Vodja zimbabvejske opozicije Morgan Tsvangirai je v sredo za britansko televizijo Channel 4 izjavil, da bi morali zimbabvejskemu predsedniku Robertu Mugabeju predlagati "časten odhod" z oblasti in da se prehodna vlada ne bi smela obdržati več kot dve leti. Vodja Gibanja za demokratične spremembe Tsvangirai je izrazil upanje, da bodo pogovori med njegovim stranki in Mugabejevo vladajočo stranko ZANU-PF priveli do politične sprave. V pogovoru za televizijo Channel 4 pa vseeno ni žezel komentirati kakšne vloge naj bi oba zasedla v začasni vladi. Po besedah Tsvangiraja bi moral stranki med pogajanjem razpravljati o njegovi vlogi Mugabeja v načrtovani prehodni vladi. "Nisem pristojen, da bi opredelil, kakšna bi bila njegova vloga. Upam, da bi mu bil dovoljen časten odhod," je še dodal Tsvangirai v Johannesburgu. Tsvangirai, ki se je prejšnji mesec zaradi, kot je dejal, nasilja in ustrahovanja privržencev vlade, umaknil iz predsedniške tekme z Mugabejem, meni, da bi si moralna prehodna vlada prizadevati za ublažitve krize. Tako bi se moralna v prihodnjih v ne več kot dveh letih dotakniti tudi vprašanj, povezanih z zakoni, ustavo, humanitarnim posredovanjem in gospodarskim okrejanjem. (STA)

KOSOVO - Kosovske oblasti so jih začele izdajati v sredo, potem ko jih je nehala izdajati mednarodna misija UNMIK Poleg Srbije tudi Makedonija, Slovaška in druge države ne priznavajo novih kosovskih potnih listov

PRIŠTINA - Že v sredo, prvi dan izdaje potnih listov samostojnega Kosova so nastopile težave. Makedonska obmejna policija namreč ni dovolila osebam z novimi kosovskimi potnimi listi vstop na ozemlje Makedonije, je včeraj pisal pričnički časnik Zeri. Po navedbah časnika so obmejni policisti vstop zavrnili, ker Skopje uradno še ni priznalo novih potnih listov, na katerih piše "Republika Kosovo".

Ravnanje policistov je po navedbah srbske tiskovne agencije Tanjug presenetljivo, saj je makedonska vlada po poročanju makedonskih medijev napovedala, da bo priznala nove potne liste, četudi še ni sprejela odločitev o priznanju statusa Kosova. "Ne glede na to, da Makedonija ni priznala neodvisnosti Kosova, bo priznala nove potovalne dokumente," so sredi tega meseca pisali makedonski mediji, ki so se sklicevali na vladne vire. Po njihovih navedbah so novi potni listi sprejemljivi, ker jih je odobrila mednarodna misija ZN na Kosovu (Unmik) in zato ne pomenijo priznanja kosovske suverenosti. Podobno sta napovedali tudi Hrvati

ška in Črna gora. Zaenkrat še ni znano, ali lahko državljanji Kosova z novimi dokumenti tudi dejansko prestopajo meje s tem dvostrukim državama. Slovenija je, tako kot 19 drugih držav Evropske unije, med njimi Italija, Kosovo priznala, zato z novimi potnimi listi najverjetnejne ne bo težav.

Kosova zaenkrat ni priznalo sedem držav EU, od katerih je doslej le Slovaška uradno sporočila svoje stališče do kosovskih potnih listov. "Ne priznamo neodvisnega Kosova, zato ne bomo priznali tudi njegovih dokumentov. Še naprej bodo za nas veljavni le nadomestni potni listi, ki jih je izdal Unmik, in srbski potni listi," so po poročanju bruseljskega spletnega biltena EUobserver sporočili s slovaškega notranjega ministrstva. V Bratislavski so dodali še, da bodo lahko državljanji Kosova z novimi potnimi listi, ki bodo prejeli vizum za vstop na schengensko območje brez notranjih meja, zakonito vstopili le v tiste schengenske države, ki so priznale Kosovo. Kako bodo nove kosovske potne liste obravnavali Malta, Španija, Ciper, Portugalska, Grčija in Romunija, še ni znano.

Najostreje je proti novim kosovskim dokumentom ukrepala Srbija. Ta je menjim kontrolam naročila, da v potnih listih vseh potnikov, ki potujejo iz Kosova v Srbijo, prečrtajo zige kosovskih mejnih služb in poleg njih vnesejo srbski pečat. Novih kosovskih potnih listov pa sploh ne bodo upoštevali. "Nit enemu državljanu Srbije ne bomo dovolili, da prečka administrativno črto ali mejni prehod s Srbijo s tem potnim listom," je prejšnji teden za beograjsko televizijo B92 povedal srbski notranji minister Ivica Dačić.

Nove kosovske potne liste so začeli izdajati v sredo. Predsednik kosovske vlade Hashim Thaci je prvi potni list Kosova izročil kosovski državljanki Teuti Begoli iz Prištine. "Od danes imajo kosovski državljanji svojo identiteto," je dejal. Prebivalcem Kosova je po letu 1999 potne liste izdajala mednarodna misija ZN na Kosovu (Unmik), imeli pa so tudi potne liste nekdanje Zvezne republike Jugoslavije, nato države Srbija in Črna gora ter še Srbije. Unmik je potne liste prenehal izdajati ta mesec. (STA)

PEKING 2008 - Nogometni turnir v ospredju pozornosti

Obeta se finale Argentina - Brazilija

Brazilci še niso osvojili zlate medalje - Italija želi ostati na zmagovalnem odru

Argentinci Lionelu Messiju je dala FIFA zeleno luč za nastop v Pekingu, njegov klub pa še temu sklepnu še vedno upira, zato ga na Kitajskem spremja funkcional Barcelone, ki mu bo sledil do konca iger ali ga predčasno pospremil nazaj v Španijo, če bi katalonski klub dobil pritožbo, ki jo je naslovil na častno razsodišče

ANSA

PEKING - Za mnoge je nogomet na olimpijskih igrah tujek, vendar bo prav gotovo pod žarometi in ne le samo zato, ker se turnir pričenja že 7. avgusta, to je še pred slovesno otvoritvijo iger. Branilci olimpijskega naslova Argentinci bodo v Pekinu prav gotovo odpeljali dva velika nogometna zvezdnika, ki si ju v svojem igralskem kadru želi prenekateri največji nogometni klub.

Dvajsetletna čudežna dečka Lionel Messi in Sergio Aguero bosta takoj velika ovira za vse tiste reprezentance, ki bodo modro-belim skušale odvzeti naslov. Argentina tudi na letošnjem olimpijskem turnirju velja za glavnega favorita za zlato kolajno. Na zadnjih OI v Atenah pred štirimi leti Argentinci niso imeli prave konkurenčne, do finala so se pravzaprav poigravali z nasprotniki, ki nikakor niso našli poti v gol kasnejših prvakov, v finalu pa so, zlasti z goli Taveza, premagali Paragvaj.

Messi, ki so ga mnogi že poimenovali za novega Diega Maradono in ga je tudi sam legendarni nogometni razglasil za »igralca, ki me bo nasledil v argentinski reprezentanci«, si nadvse želi igrati na olimpijskem turnirju, pa čeprav bo njegova Barcelona prav v času iger igrala prvi krog lige prvakov. FIFA je prav v četrtek sprejela odločitev, da igralcem mlajših od 23 let, nihče ne more preprečiti nastopa na OI, vendar se je katalonski klub zoper to odločitev včeraj pritožil, tako da je zadeva še nekoliko pod vprašajem.

Argentinci bodo 7. avgusta odigrali prvo srečanje proti Slonokoščeni obali, poleg tega pa sta v skupini A še ekipo Avstralije in Srbije.

Messi, ki so ga mnogi že poimenovali za novega Diega Maradono in ga je tudi sam legendarni nogometni razglasil za »igralca, ki me bo nasledil v argentinski reprezentanci«, si nadvse želi igrati na olimpijskem turnirju, pa čeprav bo njegova Barcelona prav v času iger igrala prvi krog lige prvakov. FIFA je prav v četrtek sprejela odločitev, da igralcem mlajših od 23 let, nihče ne more preprečiti nastopa na OI, vendar se je katalonski klub zoper to odločitev včeraj pritožil, tako da je zadeva še nekoliko pod vprašajem.

»Za našo ekipo imam visoka priznanja. Vesel sem, da se nam bo pridružil tudi Sergio Aguero in veselim se, da bom igral ob njegovi strani,« je dejal Messi. Auge-

ro, ki je dobitnik zlate žoge za najboljšega mladega igralca v Argentini, potem ko je reprezentanca U-20 zmagal na svetovnem prvenstvu v Kanadi, je nedavno tega zavrnjal mamljivo ponudbo londonskega Chelsea v višini 55 milijonov evrov in bo raje ostal pri madriškem Atletiku.

Vse skupaj pa še kako veseli selektorja argentinske reprezentance Alfia Basileja.

»Vedno znova me navdušuje, saj si spet na igrišču izmislište nekaj novega,« ni skoparil s pohvali prvi mož na argentinski klopi. Trener prav tako računa na usluge Liverpoolovega igralca s sredine igrišča Javiera Mascherana, ki bi lahko postal prvi argentinski nogometna z dvermi zaporedna olimpijskima zlatima kolajnoma.

Argentinci bodo 7. avgusta odigrali prvo srečanje proti Slonokoščeni obali, poleg tega pa sta v skupini A še ekipo Avstralije in Srbije.

Messi, ki so ga mnogi že poimenovali za novega Diega Maradono in ga je tudi sam legendarni nogometni razglasil za »igralca, ki me bo nasledil v argentinski reprezentanci«, si nadvse želi igrati na olimpijskem turnirju, pa čeprav bo njegova Barcelona prav v času iger igrala prvi krog lige prvakov. FIFA je prav v četrtek sprejela odločitev, da igralcem mlajših od 23 let, nihče ne more preprečiti nastopa na OI, vendar se je katalonski klub zoper to odločitev včeraj pritožil, tako da je zadeva še nekoliko pod vprašajem.

Argentinci bodo 7. avgusta odigrali prvo srečanje proti Slonokoščeni obali, poleg tega pa sta v skupini A še ekipo Avstralije in Srbije.

Messi, ki so ga mnogi že poimenovali za novega Diega Maradono in ga je tudi sam legendarni nogometni razglasil za »igralca, ki me bo nasledil v argentinski reprezentanci«, si nadvse želi igrati na olimpijskem turnirju, pa čeprav bo njegova Barcelona prav v času iger igrala prvi krog lige prvakov. FIFA je prav v četrtek sprejela odločitev, da igralcem mlajših od 23 let, nihče ne more preprečiti nastopa na OI, vendar se je katalonski klub zoper to odločitev včeraj pritožil, tako da je zadeva še nekoliko pod vprašajem.

Messi, ki so ga mnogi že poimenovali za novega Diega Maradono in ga je tudi sam legendarni nogometni razglasil za »igralca, ki me bo nasledil v argentinski reprezentanci«, si nadvse želi igrati na olimpijskem turnirju, pa čeprav bo njegova Barcelona prav v času iger igrala prvi krog lige prvakov. FIFA je prav v četrtek sprejela odločitev, da igralcem mlajših od 23 let, nihče ne more preprečiti nastopa na OI, vendar se je katalonski klub zoper to odločitev včeraj pritožil, tako da je zadeva še nekoliko pod vprašajem.

Messi, ki so ga mnogi že poimenovali za novega Diega Maradono in ga je tudi sam legendarni nogometni razglasil za »igralca, ki me bo nasledil v argentinski reprezentanci«, si nadvse želi igrati na olimpijskem turnirju, pa čeprav bo njegova Barcelona prav v času iger igrala prvi krog lige prvakov. FIFA je prav v četrtek sprejela odločitev, da igralcem mlajših od 23 let, nihče ne more preprečiti nastopa na OI, vendar se je katalonski klub zoper to odločitev včeraj pritožil, tako da je zadeva še nekoliko pod vprašajem.

Messi, ki so ga mnogi že poimenovali za novega Diega Maradono in ga je tudi sam legendarni nogometni razglasil za »igralca, ki me bo nasledil v argentinski reprezentanci«, si nadvse želi igrati na olimpijskem turnirju, pa čeprav bo njegova Barcelona prav v času iger igrala prvi krog lige prvakov. FIFA je prav v četrtek sprejela odločitev, da igralcem mlajših od 23 let, nihče ne more preprečiti nastopa na OI, vendar se je katalonski klub zoper to odločitev včeraj pritožil, tako da je zadeva še nekoliko pod vprašajem.

Messi, ki so ga mnogi že poimenovali za novega Diega Maradono in ga je tudi sam legendarni nogometni razglasil za »igralca, ki me bo nasledil v argentinski reprezentanci«, si nadvse želi igrati na olimpijskem turnirju, pa čeprav bo njegova Barcelona prav v času iger igrala prvi krog lige prvakov. FIFA je prav v četrtek sprejela odločitev, da igralcem mlajših od 23 let, nihče ne more preprečiti nastopa na OI, vendar se je katalonski klub zoper to odločitev včeraj pritožil, tako da je zadeva še nekoliko pod vprašajem.

Messi, ki so ga mnogi že poimenovali za novega Diega Maradono in ga je tudi sam legendarni nogometni razglasil za »igralca, ki me bo nasledil v argentinski reprezentanci«, si nadvse želi igrati na olimpijskem turnirju, pa čeprav bo njegova Barcelona prav v času iger igrala prvi krog lige prvakov. FIFA je prav v četrtek sprejela odločitev, da igralcem mlajših od 23 let, nihče ne more preprečiti nastopa na OI, vendar se je katalonski klub zoper to odločitev včeraj pritožil, tako da je zadeva še nekoliko pod vprašajem.

Messi, ki so ga mnogi že poimenovali za novega Diega Maradono in ga je tudi sam legendarni nogometni razglasil za »igralca, ki me bo nasledil v argentinski reprezentanci«, si nadvse želi igrati na olimpijskem turnirju, pa čeprav bo njegova Barcelona prav v času iger igrala prvi krog lige prvakov. FIFA je prav v četrtek sprejela odločitev, da igralcem mlajših od 23 let, nihče ne more preprečiti nastopa na OI, vendar se je katalonski klub zoper to odločitev včeraj pritožil, tako da je zadeva še nekoliko pod vprašajem.

Messi, ki so ga mnogi že poimenovali za novega Diega Maradono in ga je tudi sam legendarni nogometni razglasil za »igralca, ki me bo nasledil v argentinski reprezentanci«, si nadvse želi igrati na olimpijskem turnirju, pa čeprav bo njegova Barcelona prav v času iger igrala prvi krog lige prvakov. FIFA je prav v četrtek sprejela odločitev, da igralcem mlajših od 23 let, nihče ne more preprečiti nastopa na OI, vendar se je katalonski klub zoper to odločitev včeraj pritožil, tako da je zadeva še nekoliko pod vprašajem.

Messi, ki so ga mnogi že poimenovali za novega Diega Maradono in ga je tudi sam legendarni nogometni razglasil za »igralca, ki me bo nasledil v argentinski reprezentanci«, si nadvse želi igrati na olimpijskem turnirju, pa čeprav bo njegova Barcelona prav v času iger igrala prvi krog lige prvakov. FIFA je prav v četrtek sprejela odločitev, da igralcem mlajših od 23 let, nihče ne more preprečiti nastopa na OI, vendar se je katalonski klub zoper to odločitev včeraj pritožil, tako da je zadeva še nekoliko pod vprašajem.

Messi, ki so ga mnogi že poimenovali za novega Diega Maradono in ga je tudi sam legendarni nogometni razglasil za »igralca, ki me bo nasledil v argentinski reprezentanci«, si nadvse želi igrati na olimpijskem turnirju, pa čeprav bo njegova Barcelona prav v času iger igrala prvi krog lige prvakov. FIFA je prav v četrtek sprejela odločitev, da igralcem mlajših od 23 let, nihče ne more preprečiti nastopa na OI, vendar se je katalonski klub zoper to odločitev včeraj pritožil, tako da je zadeva še nekoliko pod vprašajem.

Messi, ki so ga mnogi že poimenovali za novega Diega Maradono in ga je tudi sam legendarni nogometni razglasil za »igralca, ki me bo nasledil v argentinski reprezentanci«, si nadvse želi igrati na olimpijskem turnirju, pa čeprav bo njegova Barcelona prav v času iger igrala prvi krog lige prvakov. FIFA je prav v četrtek sprejela odločitev, da igralcem mlajših od 23 let, nihče ne more preprečiti nastopa na OI, vendar se je katalonski klub zoper to odločitev včeraj pritožil, tako da je zadeva še nekoliko pod vprašajem.

Messi, ki so ga mnogi že poimenovali za novega Diega Maradono in ga je tudi sam legendarni nogometni razglasil za »igralca, ki me bo nasledil v argentinski reprezentanci«, si nadvse želi igrati na olimpijskem turnirju, pa čeprav bo njegova Barcelona prav v času iger igrala prvi krog lige prvakov. FIFA je prav v četrtek sprejela odločitev, da igralcem mlajših od 23 let, nihče ne more preprečiti nastopa na OI, vendar se je katalonski klub zoper to odločitev včeraj pritožil, tako da je zadeva še nekoliko pod vprašajem.

Messi, ki so ga mnogi že poimenovali za novega Diega Maradono in ga je tudi sam legendarni nogometni razglasil za »igralca, ki me bo nasledil v argentinski reprezentanci«, si nadvse želi igrati na olimpijskem turnirju, pa čeprav bo njegova Barcelona prav v času iger igrala prvi krog lige prvakov. FIFA je prav v četrtek sprejela odločitev, da igralcem mlajših od 23 let, nihče ne more preprečiti nastopa na OI, vendar se je katalonski klub zoper to odločitev včeraj pritožil, tako da je zadeva še nekoliko pod vprašajem.

Messi, ki so ga mnogi že poimenovali za novega Diega Maradono in ga je tudi sam legendarni nogometni razglasil za »igralca, ki me bo nasledil v argentinski reprezentanci«, si nadvse želi igrati na olimpijskem turnirju, pa čeprav bo njegova Barcelona prav v času iger igrala prvi krog lige prvakov. FIFA je prav v četrtek sprejela odločitev, da igralcem mlajših od 23 let, nihče ne more preprečiti nastopa na OI, vendar se je katalonski klub zoper to odločitev včeraj pritožil, tako da je zadeva še nekoliko pod vprašajem.

Messi, ki so ga mnogi že poimenovali za novega Diega Maradono in ga je tudi sam legendarni nogometni razglasil za »igralca, ki me bo nasledil v argentinski reprezentanci«, si nadvse želi igrati na olimpijskem turnirju, pa čeprav bo njegova Barcelona prav v času iger igrala prvi krog lige prvakov. FIFA je prav v četrtek sprejela odločitev, da igralcem mlajših od 23 let, nihče ne more preprečiti nastopa na OI, vendar se je katalonski klub zoper to odločitev včeraj pritožil, tako da je zadeva še nekoliko pod vprašajem.

Messi, ki so ga mnogi že poimenovali za novega Diega Maradono in ga je tudi sam legendarni nogometni razglasil za »igralca, ki me bo nasledil v argentinski reprezentanci«, si nadvse želi igrati na olimpijskem turnirju, pa čeprav bo njegova Barcelona prav v času iger igrala prvi krog lige prvakov. FIFA je prav v četrtek sprejela odločitev, da igralcem mlajših od 23 let, nihče ne more preprečiti nastopa na OI, vendar se je katalonski klub zoper to odločitev včeraj pritožil, tako da je zadeva še nekoliko pod vprašajem.

Messi, ki so ga mnogi že poimenovali za novega Diega Maradono in ga je tudi sam legendarni nogometni razglasil za »igralca, ki me bo nasledil v argentinski reprezentanci«, si nadvse želi igrati na olimpijskem turnirju, pa čeprav bo njegova Barcelona prav v času iger igrala prvi krog lige prvakov. FIFA je prav v četrtek sprejela odločitev, da igralcem mlajših od 23 let, nihče ne more preprečiti nastopa na OI, vendar se je katalonski klub zoper to odločitev včeraj pritožil, tako da je zadeva še nekoliko pod vprašajem.

Messi, ki so ga mnogi že poimenovali za novega Diega Maradono in ga je tudi sam legendarni nogometni razglasil za »igralca, ki me bo nasledil v argentinski reprezentanci«, si nadvse želi igrati na olimpijskem turnirju, pa čeprav bo njegova Barcelona prav v času iger igrala prvi krog lige prvakov. FIFA je prav v četrtek sprejela odločitev, da igralcem mlajših od 23 let, nihče ne more preprečiti nastopa na OI, vendar se je katalonski klub zoper to odločitev včeraj pritožil, tako da je zadeva še nekoliko pod vprašajem.

Messi, ki so ga mnogi že poimenovali za novega Diega Maradono in ga je tudi sam legendarni nogometni razglasil za »igralca, ki me bo nasledil v argentinski reprezentanci«, si nadvse želi igrati na olimpijskem turnirju, pa čeprav bo njegova Barcelona prav v času iger igrala prvi krog lige prvakov. FIFA je prav v četrtek sprejela odločitev, da igralcem mlajših od 23 let, nihče ne more preprečiti nastopa na OI, vendar se je katalonski klub zoper to odločitev včeraj pritožil, tako da je zadeva še nekoliko pod vprašajem.

Messi, ki so ga mnogi že poimenovali za novega Diega Maradono in ga je tudi sam legendarni nogometni razglasil za »igralca, ki me bo nasledil v argentinski reprezentanci«, si nadvse želi igrati na olimpijskem turnirju, pa čeprav bo njegova Barcelona prav v času iger igrala prvi krog lige prvakov. FIFA je prav v četrtek sprejela odločitev, da igralcem mlajših od 23 let, nihče ne more preprečiti nastopa na OI, vendar se je katalonski klub zoper to odločitev včeraj pritožil, tako da je zadeva še nekoliko pod vprašajem.

Messi, ki so ga mnogi že poimenovali za novega Diega Maradono in ga je tudi sam legendarni nogometni razglasil za »igralca, ki me bo nasledil v argentinski reprezentanci«, si nadvse želi igrati na olimpijskem turnirju, pa čeprav bo njegova Barcelona prav v času iger igrala prvi krog lige prvakov. FIFA je prav v četrtek sprejela odločitev, da igralcem mlajših od 23 let, nihče ne more preprečiti nastopa na OI, vendar se je katalonski klub zoper to odločitev včeraj pritožil, tako da je zadeva še nekoliko pod vprašajem.

Messi, ki so ga mnogi že poimenovali za novega Diega Maradono in ga je tudi sam legendarni nogometni razglasil za »igralca, ki me bo nasledil v argentinski reprezentanci«, si nadvse želi igrati na olimpijskem turnirju, pa čeprav bo njegova Barcelona prav v času iger igrala prvi krog lige prvakov. FIFA je prav v četrtek sprejela odločitev, da igralcem mlajših od 23 let, nihče ne more preprečiti nastopa na OI, vendar se je katalonski klub zoper to odločitev včeraj pritožil, tako da je zadeva še nekoliko pod vprašajem.

Messi, ki so ga mnogi že poimenovali za novega Diega Maradono in ga je tudi sam legendarni nogometni razglasil za »igralca, ki me bo nasledil v argentinski reprezentanci«, si nadvse želi igrati na olimpijskem turnirju, pa čeprav bo njegova Barcelona prav v času iger igrala prvi krog lige prvakov. FIFA je prav v četrtek sprejela odločitev, da igralcem mlajših od 23 let, nihče ne more preprečiti nastopa na OI, vendar se je katalonski klub zoper to odločitev včeraj pritožil, tako da je zadeva še ne

ATLETIKA - Evropsko veteransko prvenstvo v Ljubljani

Ruzzier na 20 km spet zaostal za Špancem Melom

Zaradi slabe pripravljenosti in bolečin se je moral naš aktualni prvak spet zdovoljiti z 2. mestom

Lonjerski hitrohodec Fabio Ruzzier, ki nastopa na evropskem veteranskem prvenstvu (EVACS 2008) v Ljubljani, je po drugem mestu na razdalji 5 kilometrov osvojil novo srebrno kolajno. S časom 1:51:51 si je zagotovil naslov evropskega podprvaka v kategoriji M55, boljši od njega pa je bil spet samo španec Ignacio Melo, ki je razdaljo 20 km prehodil približno poldrugo minuto hitreje kot Ruzzier. Tretji je bil nemški hitrohodec Josef Berz, ki je za našim atletom, ki tekmuje za slovensko reprezentanco, zaostal dvajset sekund. Skupno je na tej razdalji tekmovalo 23 hitrohodcev iz 12 držav, do cilja pa jih je prišlo le 15.

Tudi včeraj je bilo v Ljubljani zelo toplo, saj je bilo popoldne več kot 30 stopinj, tako da so vsi atleti dosegali slabše rezultate kot ponavadi, saj se je tekma za starejše kategorije veteranov pričela že ob 15. uri, kar je bilo glede na razmere odločno prezgodaj. Nastope Ruzziera na letošnjem prvenstvu pa nedvomno pogojuje tudi (in predvsem) poškodbu tretje, zaradi katere je moral pred evropskim prvenstvom skoraj mesec dni počivati. Prav zaradi izredno kratkih priprav (vadil je samo zadnjih pet dni) in posledično slabše forme pa je lahko lonjerski hitrohodec zelo zadovoljen z dvema osvojenima srebrnima kolajnoma. Če bi bil v pravi formi, pa bi zamejski atlet gotovo lahko ciljal na dve zmag, če na primer vemo, da je letos v Parizu omenjeno razdaljo 20 km že prehodil v eni ur in 38 minut, vsaj čas 1:45 pa je redno v njegovem dometu.

»Atletika je kruta, brez ustreznih priprav ni mogoče doseči rezultatov,« je po tekmi povedal Ruzzier. Kasnejšemu zmagovalcu Melu je bil prvih pet kilometrov enakovreden, nato so mu bolečine v nogi prepričale, da bi obdržal njegov ritem in je popustil ter zaostajal za kakih 200 metrov.

Med 10. in 14. kilometrom se je Ruzzier vnovič približal Špancu (takrat se je nekoliko pooblačilo), vendar je moral nato zaradi še močnejših bolečin spet popustiti, sicer je tvegal, da bi izgubil še srebrno medaljo. »Tudi člani slovenskega štaba ob robu proge so opazili, da šepam in so mi svetovali naj bom previdnejši. Če bi skušal Španca dohiteti, bi najbrž sploh ne končal tekme. Odtlej je bil moj edini cilj ta, da me ne ujame Nemec Berz, ki ni zaostajal dosti za mano,« je pojasnil Ruzzier.

Na evropskem veteranskem prvenstvu je včeraj v teku na 100 metrov z ovirami v kategoriji M60 nastopil tudi priznani tržaški trener Duško Švab, ki je

član italijanske reprezentance veteranov. V svoji kvalifikacijski skupini je osvojil peto mesto (18,31 sekunde), a se je kot 8. vseeno uvrstil v finale (v finale sta se namreč ob treh prvovrščenih iz dveh skupin uvrstila še tista dva atleta, ki sta razdaljo pretekla v najkrajšem času). Finale bo danes. Danes bo na 200 m nastopila tudi Elena Hlabjan (W40), ki bo v nedeljo tekmovala tudi v svoji paradni disciplini maratonu.

Na evropskem prvenstvu (35 do 95 let) nastopa 3684 atletov iz 41 držav. Med njimi so tudi tekmovalci stari čez 80 let. Najstarejša slovenska tekačica, 80-letna Ljubljana Helina Žigon je v za njo v kratkem teku na 400 m osvojila drugo mesto v času 109,57. 71-letni Ivan Rajk (VAD), nekdanji reprezentant v metu kopja, je v zelo napornem enodnevnom petterboju v kategoriji M-70 osvojil častno peto mesto z novim državnim veteranskim rekordom (3179 točk). V skoku v daljino je zbral 648 točk, v metu kopja 723, v teku na 200 m 502 točki, v metu diska 783 točk in v teku na 1500 m 523 točk.

Fabio Ruzzier je lani vnmškem Regensburgu dvakrat zmagal, tokrat pa se je moral obakrat zadovoljiti s srebrno medaljo

GOLF - Pogovor s št.1 italijanskega golfa Tržačanko Giulio Sergas

Golfist mora biti optimist

Golf je boj proti samemu sebi - Med pripravami na turnirje si pomaga z jogo - V ZDA je golf popularen, ker so igrišča javna

Osemindvajsetletna Tržačanka Giulia Sergas je prva dama italijanskega golfa, že pet let redno nastopa na turnirjih ameriške profesionalne turneje PGA (poleg nje nastopa na njih še ene italijanska golfistka, nanje pa se ni uvrstil noben italijanski golfist), letos pa na najbolj prestižnih turnirjih golfa tudi dosega odlične rezultate. Šestkrat zapored je na turnirjih PGA doseglj uvrstitev med najboljših 15, kar je odličen rezultat, na turnirju US Open, ki je kot Wimbledon v tenisu, pa je bila celo šesta. Med bolj prestižne rezultate prištevamo tudi drugo mesto na turnirju Shop Rite Classic leta 2004. Že pet let živi v ZDA, pred kratkim pa je tudi kupila hišo v Kaliforniji. V svoje rojstno mesto se ponavadi vraca tri tedne poleti in mesec dni pozimi. Včeraj ji je tržaški podžupan in odbornik za šport Paris Lippi podelil priznanje mesta Trst za pomembne športne dosežke, po krajši slovesnosti pa je z veseljem pristala na kratek pogovor z nami.

Kako to in kdaj si se odločila za golf?

»Z golfom sem se začela ukvarjati, ko

sem bila starata deset let. Golf so pred manj že igrali tudi starši in stari starši, tako da je to družinski šport. Sama sem sicer pred tem igrala tudi tenis, po prvem tečaju golfa pa sem to panogo takoj vzljubila, da sem tenis takoj opustila.«

Kje si začela igrati golf?

»Začela sem na Padričah pri Golf Clubu Trieste. Takrat smo se z golfom ukvarjali le trije (zdaj ima društvo kar 60 mladih članov in 12 tekmovalcev, kot je povedal predsednik tržaškega golf kluba Emanuele Urso, op.ur.). Opravila sem vse tečaje za otroke in začela nato tudi tekmovati na raznih turnirjih po Italiji. Najboljši nato z italijansko reprezentanco nastopajo potem tudi na evropskih turnirjih. To je vsekakor vse na amaterski ravni.«

Kako pa je med profesionalci?

»Tu ni representanc ali klubov. Vsak tekmuje sam in ima svojega učitelja (trenerja, op.ur.). Turnirji so vsak teden in trajajo cel teden, potovanje je ogromno, tako da je kar naporno. Da sem prisla na primer domov, sem se morala odpovedati nastopu na enem turnirju. Samo pozimi nekaj časa ni turnirjev, tako da imam nekaj več časa na razpolago.«

Kdo pa krije vse stroške?

»stroške za potovanja in nastope krijem sama. Imam pa tudi enega osebnega tržaškega sponzorja, to je Prosciutti Principe.«

Kako se pripravlja na turnirje?

»Vadbja poteka v dveh fazah. Na sezono se pripravljam dva meseca: ena tretjina vadbe poteka v telovadnicah, dve tretjini pa na igrišču, kjer izboljšujem svojo tehniko. Med samo sezono pa je časa za trening seveda manj. Takrat popravljam manjše tehnične napake, vzdržujem kon-

giula Sergas ima tudi dvojezično (v italijanščini in angleščini) svojo spletno stran (www.giuliasergas.com), ki je res vredna ogleda. Preko spletne strani lahko tržaški golfisti vsi pošljajo sporočilo. Baje, da na sporočila redno odgovarja, čeprav je vedno zelo zasedena.

KROMA

dicijo, vedno pa moram biti dobro pripravljena tudi s psihološkega vidika. Pri tem si pomagam na primer z jogo.«

Kakšne značilnosti mora imeti dobr golfist?

»Biti mora potrebitiv, sproščen, vedno optimistično razpoložen, zaupati mora samemu sebi, poleg tega pa se mo-

ra znati tudi v zelo kratkem času skoncentrirati. To je pravzaprav pri golfu najteže. Niso pa potrebne nobene posebne fizične značilnosti.«

Kaj ti je pri golfu najbolj všeč?

»Golf je boj proti samemu sebi. Dobri golfist mora odlično poznati samega sebe in znati obvladovati svoje emocije.«

Kateri so tvoji nadaljnji cilji?

»Rada bi čim prej kak turnir tudi magala. Doslej namreč še nobenega nisem, čeprav se nad svojimi dosedanjimi rezultati res ne morem pritoževati.«

Zakaj ti pa še ni uspelo zmagati?

»Mogoč bi moral biti bolj samozavestni in si stoodstotno zaupati. Igrati bi moral biti bolj sproščeno. Včasih je namreč človek preveč živčen, ko hoče nekaj doseči.«

Zakaj je v Ameriki golf bolj popularen kot v Italiji?

»Igrali so javna. Za igranje golfa se ni treba včlaniti v kak klub, zato se z golfom ukvarja precej več ljudi. V Italiji pa igrišča gradijo privatniki, ki v gradnjo investirajo velike vsote denarja in seveda računajo, da bodo od tega imeli dobiček. Da bi bila igrišča na razpolago vsem, bi jih morale graditi na primer občine.« (T.G.)

Ingrid Umari kraljuje v deželi

Devetnajstletna Sesljanka Ingrid Umari, ki tekmuje za jahalno društvo Torri di Slavia iz Slivnega, je tudi letos na dobri poti, da osvoji naslov deželne prvakinje v western jahanju. Na zadnji preizkušnji v Čedadu je bila v kategoriji amateurjev (nad 19 let) 2. v zvrsti horseman ship in 1. v rainingu ter tretja v rainingu open, po petih preizkušnjah (skupno jih je osem) pa vodi na skupni lestvici. Študentka biotehnologije na tržaški univerzi, ki ji sledi klubnska trenerka Roberta Greco, si letos nadeja uspešnega nastopa tudi na državnem prvenstvu, zaradi česar je tudi nabavila novega, boljšega konja pasme quarter horse, 11-letnega kastrata Alejosa of China. Ingrid z njim vadi vsak dan in je trdno namenjena nastopiti na državnem prvenstvu, ki ga je moralna lani izpustiti, kljub temu, da je bila na deželnih ravni najboljša.

Sergasovo je na Občini sprejel podžupan Paris Lippi

TRST

Poletovci danes pri županu

Tržaški župan Roberto Dipiazza bo danes zjutra na županstvu sprejel predsednika ŠD Polet Marina Kokorovca. Na srečanju bodo predstavili novosti v zvezi s športnim objektom na Pikelcu, opensko društvo pa bo obenem izkoristilo priložnost za predstavitev svoje dejavnosti v novi sezoni na področju umetnostnega kotalkanja in line hokeja in košarke.

Obvestila

SZ MLADOST vabi na Coerverjevo nogometno šolo, ki bo v Doberdoru od 25. do 29. avgusta. Poletni kamp je namenjen izpopolnjevanju nogometnih veščin mladih igralcev od 6. do 15. leta starosti. Vodil bo strokovnjak Dario Frandolič. Ob zadostni udeležbi otrok iz različno oddaljenih krajev bomo skušali organizirati prevoz. Predvpis in informacije: tel. +39-3356041844 ali info@juren.it.

ASD CHEERDANCE MILLENIUM organizira pod pokroviteljstvom ZSŠDI »Poletni intenzivni plesni teden« za otroke do letnika 1998 do letnika 2004 v televadnici pri Banu v dveh terminih: od 25. do 29. avgusta ter od 1. do 5. septembra. Vpis in info na tel. št. 040-226332 ali na info@cheerdancemillenium.com

SLOVENIJA - V večjih mestih

Zgodbe iz Narnije: Princ Kaspijan že v kinodvoranah

Najbolj neučakani so si Zgodbe iz Narnije: Princ Kaspijan že včeraj ogledati v ljubljanskem ali mariborskem Koloseu. Premierno so akcijski domišljiski filmi včeraj predvajali tudi v koprskem Koloseju, kakor tudi v avstrijskih kinih. Slavnostno premiero v Bovcu je prejšnji teden zmotil dež.

Štirje iznadljivi in pogumni otroci družine Pevensie se vrnejo v pravljicno deželo Narnijo, kjer je od njihovega odrhoda minilo že 1300 let. Deželi so zavladali okrutni Telmarinci in uničili kraljestvo pravljičnih bitij, zato morajo mladi junaki združiti moči z vročekravnim princem Kaspianom, to-

da zmago v številnih divjih bitkah jim lahko prinese le popolno medsebojno zaupanje. Ključni dogodki filma so bili posneti v Sloveniji, na panoramskih lokacijah reke Soče, je o filmu moč prebrati v Kolosejevem napovedniku.

Film je po priljubljenem književnem delu pisatelja C.S. Lewisa posnel novozelandski režiser Andrew Adamson, znan po filmih Shrek in Shrek 2. Gre za nadaljevanje filmske uspešnice izpred treh let z naslovom Zgodbe iz Narnije: Lev, čarownica in omara. Slednja je s 745 milijoni dolarjev izkupička v svetu ena izmed najuspešnejših filmov doslej in sodi v sam vrl Disney-

jevih uspešnic, so zapisali v Koloseju.

V osrednjih vlogah so mladi britanski igralci: 12-letna Georgie Henley kot Lucy, 16-letni Skandar Keynes kot Edmund, mlajši od bratov, ki je v prvi zgodbi izdal brata in sestri zaradi lastnih sebičnih ciljev, 19-letna Anna Popplewell kot Suzana, previdna in praktična sestra, in 21-letni William Moseley kot Peter, najstarejši med njimi in zdaj prvi, vrhovni kralj Narnije, ki vitezko vodi spopad s sovražnimi silami, da bi rešil Narnijo tiranske vladavine zlobnega kralja Miraza. Naslovni lik princa Kaspiana je upodobil 26-letni Ben Barnes. (STA)

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

KRIŽ (TRST)

Festival morja 2008

Srenjski borjač pri Očarjevih

Danes, 1., v ponedeljek, 4. in v torek, 5. avgusta ob 19.30 / Mozartova opera: »Figarova svatba«, ki jo bodo izvajali udeleženci tečajev Mednarodne akademije za petje v Križu, ki jih vodi basist Alessandro Svab.

V nedeljo, 3. avgusta ob 21.00 / »Operni koncert«, kjer nastopajo udeleženci tečajev Mednarodne akademije za petje v Križu in basist Alessandro Svab.

Od 10. do 17. avgusta ob 21.00 / Konferenca: »Zakonske zdrahe: štorja ljudjezni jnu ruāgou ...«. Igralo: Miran da Caharija, Livij Bogatec - Koča in Andrej Rismundo v režiji Maria Uršiča.

SLOVENIJA

PLISKOVICA

Pod Latnikom

evropskega prijateljstva

V nedeljo, 10. avgusta ob 18.00 / Veseloigrna dramske skupine Prosvetnega društva Štandrež.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Serestate - Trst

Vse predstave se pričnejo ob 21.00

Veliki trg

Danes, 1. avgusta / Festival rock - koncert skupine The mobile blues band.

Jutri, 2. avgusta / Festival rock - koncert skupine Glenn Hughes (ex Deep Purple).

3. avgusta / Festival rock - koncert skupine Ray Wilson (ex Genesis), Osanna + David Jackson.

5. avgusta / Koncert - Pinkover, a tribute to Pink Floyd.

6. avgusta / 100 učiteljev - Ritem! Prvi kabaretni festival mesta Trst.

7. avgusta / 100 učiteljev - Ritem! Prvi kabaretni festival mesta Trst.

12. avgusta / The Original Klezmer Ensemble, koncert.

13. avgusta / Koncert ansambla Dik Dik, posvečen Luciju Battistiju.

15. avgusta / Koncert: Nuova Orchestra da camera Ferruccio Busoni.

Trg Verdi

4. avgusta / Camerata strumentale italiana - odkritje Amerik, koncert.

8. avgusta / Tržaški mladinski oder - Resnična zgodba Blus Bradersov, glasbena komedija.

9. avgusta / Twins Club - pripovedni večer, nato koncert skupine Bogie Nites ter akademski športni plesi

10. avgusta / Gledališka skupina San giovanni, »Canta canta che te daro' el pignol«.

Trg Hortis

Danes, 1. avgusta / Nastopa Nuova compagnia di prosa z gledališko predstavo »Operetta operetta«.

Jutri, 2. avgusta / L'Argante - zgodovina Trsta, gledališka predstava.

3. avgusta / Krožek Jacques Maritain - »La sera del di' di festa«, gledališka predstava.

8. avgusta / Poezija in glasba, nastopa Nuova Compagnia di prosa.

9. avgusta / L'Argante - zgodovina Trsta, gledališka predstava.

15. avgusta / Quartetto di sassofoni Academia, koncert.

MAIANO (UD)

Jutri, 2. avgusta ob 21.30 / Koncert italijanske skupine I Pooh.

SLOVENIJA

PIRAN

Križni hodnik

Minoritskega samostana

XXX. piranski glasbeni večeri

Danes, 1. avgusta ob 21.00 / koncert: Gottlieb Wallisch - klavir, Lukas Kuen - klavir.

V torek, 5. avgusta ob 20.00 / Koncert Etno Histria. Organizatorja: Lutkovni studio Koper in ZKD Karol Pahor Piran.

V četrtek, 7. avgusta ob 21.00 / Alja Velkaverh - flavta in Lukas Kuen - klavir.

V petek, 15. avgusta ob 21.00 / Peter Milič - klavir.

Punta v Piranu

V četrtek, 7. avgusta ob 21.00 / Piranski poletni utrip: Koncert, Leon Matek s spremljevalno skupino.

Tartinijev trg

Jutri, 2. avgusta ob 20.00 / Poletni poulični festival - Puf 2008. Organizatorja: Lutkovni studio Koper in ZKD Karol Pahor Piran.

TRST

Narodna in študijska knjižnica (Ul. sv. Frančiška 20), do konca avgusta so na ogled fotografije Robija Jakomina.

Palaca Gopčević: do 7. septembra - »Maria Callas, trideset let potem«. Odprt vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

Muzej Revoltella, galerija sodobne umetnosti: »1953: L'Italia era già qui«, je naslov razstave o sodobnem italijanskem slikarstvu v Trstu. Urnik: do 30. oktobra od 10.00 do 18.00, ob torkih zaprt.

Zimski vrt vile Revoltella: do 10. avgusta so na ogled instalacije Giuliane Balbi iz Trsta, Ande Klančič iz Kopra, Elene Silvio Sperandio iz Trevisa in Cristine Treppo iz Vidma pod naslovom »Duša in telo«. Ogled je možen od torke do nedelje od 16.30 do 19.00, ob ponedeljkih je zaprt.

Muzej na gradu sv. Justa: do 25. januarja 2009 je na ogled razstava »Srednji vek v Trstu«. Odprt vsak dan od 9.00 do 19.00; od 1. novembra do 25. januarja od 9.00 do 17.00.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Narodna in študijska knjižnica (Ul. sv. Frančiška 20), do konca avgusta so na ogled fotografije Robija Jakomina.

Palaca Gopčević: do 7. septembra - »Maria Callas, trideset let potem«. Odprt vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

Muzej Revoltella, galerija sodobne umetnosti: »1953: L'Italia era già qui«, je naslov razstave o sodobnem italijanskem slikarstvu v Trstu. Urnik: do 30. oktobra od 10.00 do 18.00, ob torkih zaprt.

Zimski vrt vile Revoltella: do 10. avgusta so na ogled instalacije Giuliane Balbi iz Trsta, Ande Klančič iz Kopra, Elene Silvio Sperandio iz Trevisa in Cristine Treppo iz Vidma pod naslovom »Duša in telo«. Ogled je možen od torke do nedelje od 16.30 do 19.00, ob ponedeljkih je zaprt.

Muzej na gradu sv. Justa: do 25. januarja 2009 je na ogled razstava »Srednji vek v Trstu«. Odprt vsak dan od 9.00 do 19.00; od 1. novembra do 25. januarja od 9.00 do 17.00.

CODROIPO (VIDEM)

V Vili Manin bo do 28. septembra na ogled razstava: »Good & Goods - Spiritualità e confusione di Massa«. Urnik: od torke do petka od 9. do 18. ure, ob sobotah in nedeljah od 10. do 20. ure.

SLOVENIJA

KOPER

Na sedežu Banke Koper: do oktobra bo na ogled razstava likovnih del »Geografija spomina« akademske slikarke Clementine Golija.

DEBELI RTIC

Mladinsko zdravilišče in letovišče De-

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco

52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

REPEN

Muzej Kraška hiša je odprt ob nedeljah in praznikih, do konca oktobra. Urnik: od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00. Za večje skupine je možen ogled v drugačnih terminih s predhodno najavo na tel. št. 040-327240 ali po elektronski pošti na naslovu: info@kraskahisa.com.

Muzej Kraška hiša:

do 7. septembra razstavlja fotografije Renata Deganello z naslovom Mirovo Žganje. Odprt ob nedeljah in praznikih od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00.

NABREŽINA

Kavarna Gruden: do 10. avgusta so na ogled akvareli Tanje Kralj in Flavie Laurenti, ob sredah zaprto.

DEVIN

Na Devinskem gradu bo do 2. novembra na ogled razstava »Torbe in torbi« na gradu.

SESLJAN

Razstavna dvorana Turističnega Informativnega Centra (IAT): do 10. avgusta je na ogled razstava »Izložba umetnikov« na kateri sodelujejo: Paolo Pascutto (slike), Claudia Raza (slike), Franca Kováčič (slike) in Bogomila Doljak (kamen in les). Razstava je odprta vsak dan od 9.00 do 13.00 in od 14.00 do 19.00.

ŠTANJEL

V Galeriji Lojzeta Spacala bo, ob 20-letnici galerije, do 2. novembra na ogled razstava »Trije pogledi na kraške krajinje: Zoran Mušič, Silvester Komel in Aleksij Kobal«.

STOPLA

Stolp na vrati: do 14. septembra bo na ogled razstava fotografij skupine članov Foto kluba Nova Gorica.

DOL PRI VOGLJAH

Gostilna Ruij: od danes, 1. avgusta (otvoritev ob 17.00), do 1. septembra bo na ogled fotografska razstava »Schenkenska meja«. Razstavljalca Bogdan Macarol in Boris Prinčič.

BRANIK

Grad odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101).

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: Grad Kromberk od ponedeljka do petka ob 8.

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 8. video natečaj 2008 - Nesrečni dan - Mladinski dom Celovec
20.30 Deželni TV dnevnik
23.00 Čezmejna TV - Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.10 Nan.: Incantesimo
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina Estate (voda V. Maya in M. Mignarelli)
9.55 Film: Viaggio nell'incubo - Voglio mio figlio (dram., ZDA, '95, r. D. Wryre, i. K. Sagal, P. Dawber)
11.30 Dnevnik in vremenska napoved
11.40 Nan.: La signora in giallo
13.30 Dnevnik in Gospodarstvo
14.10 Nad.: Julia
14.55 Nad.: Don Matteo 3
16.50 Aktualno: Parlament sledi dnevnik in vremenska napoved
17.00 Dnevnik
17.10 Nan.: Cotti e mangiati
17.15 Nan.: Le sorelle McLeod
18.00 Nan.: Il commissario Rex
18.50 Kviz: Reazione a catena
20.00 Dnevnik
20.30 Variete: La Botola
21.20 Glasb. oddaja: Festival 2008 di Castrocero Terme
23.25 Dnevnik
23.30 Aktualno: Tv7
0.35 Dnevnik in vremenska napoved

Rai Due

6.00 6.25 Aktualno: Focus,
6.10 Dnevnik - E...state con costume
6.25 Dok.: Nell'Alaska dei parchi fino al Circolo Polare Artico
6.45 Dnevnik - Zdravje
7.00 Variete: Random
10.00 Nan: 8 semplici regole
10.20 Aktualno: Tracy & Polpetta
10.35 Aktualno: Dnevnik in rubrike
11.20 Aktualno: Ricomincio da qui
13.00 Dnevnik in rubrike
14.00 Nan: Wolf - Un poliziotto a Berlino
14.50 Nan: Squadra Speciale Lipsia
15.40 Nan.: The District
17.15 Nan.: La complicata vita di Christine
17.35 Nan.: Due uomini e mezzo
18.05 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved
19.00 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
19.50 Nan.: Friends
20.25 Risanke
20.30 Dnevnik
21.05 Nan.: Ghost Whisperer
21.50 Nan.: Brothers & Sisters
0.05 Dnevnik, sledi Parlament

Rai Tre

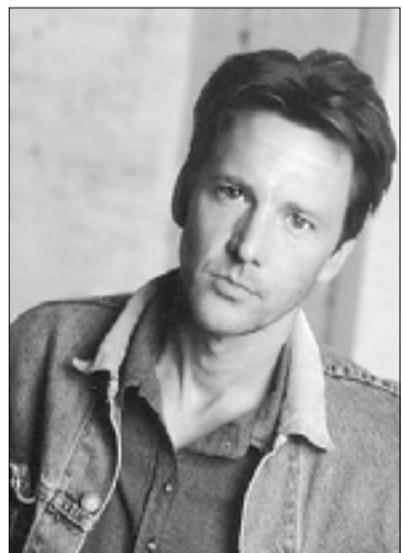
6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo; Italia, istruzioni per l'uso
8.05 Rewind la Tv a grande richiesta
8.35 Aktualno: Off Hollywood 2008
9.05 Film: L'assassino (dram., It., '60, r. e. Petri, i. M. Mastrianni, S. Randone)
10.40 13.00, 14.45 Aktualno: Cominciamo bene estate
12.00 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved
13.05 Nad.: Terra nostra
14.00 Deželne vesti in vremenska napoved
14.55 Tg3 Flash L.I.S.
15.00 Variete: Trebisonda
16.30 Košarka: Italija - Poljska (Meddržavni turnir - Bormeo)
17.15 Nan.: Squadra Speciale Vienna
18.00 Geo magazin 2008
19.00 Deželne vesti, vremenska napoved in športne vesti
20.10 Variete: Blob
20.30 Nad.: Un posto al sole
21.05 Dok.: La Grande Storia
23.00 Dnevnik - deželne vesti, sledi Primo piano
23.15 Nan.: La nuova Squadra
0.45 Nočni dnevnik in vrem. napoved
1.05 Aktualno: Gap - Generazioni alla prova

Rete 4

6.00 Dnevnik - Pregled tiska
6.15 Nan.: Chips
7.40 Nan.: Robinsonovi
8.15 Nan.: T.J. Hooker
9.30 Nad.: Miami Vice
10.30 Nad.: Bianca
11.30 Dnevnik
 in prometne informacije
11.40 Nad.: Febbre d'amore
11.50 Nad.: Bella è la vita
12.20 Nan.: Kojak
13.30 Dnevnik in vremenska napoved
14.00 Aktualno:
 Sessione pomeridiana:
 Il tribunale di Forum
15.00 Nan.: Balko
16.00 Film: Io so che tu sai che io so (kom., It., '82, r.-i. Alberto Sordi, i. Monica Vitti)
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Variete: Ieri e oggi in Tv
19.50 Nad.: Tempesta d'amore
20.20 Nan.: Renegade
21.10 Film: Angelica alla corte del re (pu-stolski, Fr./Nem./It., '64, režija B. Borderie, igrata M. Mercier, R. Hosseini)
23.35 Film: La notte della verità' (triler, ZDA, '94, i. J. Lee Curtis)
0.35 Pregled tiska

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Promet, vremenska napoved, borza in denar
8.00 Jutranji dnevnik
8.50 Nan.: Tutti amano Raymond
9.20 Film: Aiuto sono un ragazzo! (kom., Nem., '02, i. s. Hannemann)
10.05 Dnevnik in vremenska napoved
11.00 Aktualno: Forum (vodi Rita Dalla Chiesa)
13.00 Dnevnik, okusi in vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Nan.: My life
15.55 Nan.: Una mamma per amica
17.00 Film: Annuncio d'amore (kom., ZDA/Nem., '03, r. D.S. Cass Sr, i. T. Polo, Andrew McCarthy)

18.40 Kviz: Jackpot
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Veline
21.10 Variete: Ciao Darwin - L'anello mancante (v. P. Bonolis)
0.00 Nan.: Codice rosso
1.00 Dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

6.10 Nan.: Otto sotto un tetto
6.55 Nan.: Le nuove avventure di Flipper
7.50 13.40, 17.15 Risanke
9.55 Nan.: Sabrina, vita da strega
10.30 Nan.: Buffy
11.30 Nan.: Smallville
12.25 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
13.00 Športne vesti, sledi MotoGp Quiz
14.30 Risanke: Lupin III
15.00 Nan.: Paso Adelante
15.55 Nan.: Summer Dreams
16.25 Nan.: Summer Crush
16.50 Nan.: Un genio sul divano
18.30 Dnevnik in vremenska napoved
19.05 Nan.: Friends
20.05 Nan.: Love Bugs 2
20.45 Aktualno: RTV - La tv della realta'
21.10 Film: Driven (akc., Kan./ZDA, '01, r. R. Harlin, i. Stallone, K. Pardue)
23.25 Nan.: Prison Break
1.15 Studio sport

Tele 4

7.00 8.35, 12.00, 13.10, 16.40, 19.30, 20.30, 23.02, 1.32 Dnevnik
7.20 17.00 Risanke
8.10 Pregled tiska
9.20 Dokumentarec o naravi
10.30 Nan.: Papa Giovanni XXIII
12.35 Proza: L'Inferno
12.45 Scivolando sulla onda
13.30 Inf. odd.: ... su di giri
14.00 1.05 Klasična glasba
15.00 Talk show:
 Il meglio di 1x1 Giovani a confronto
19.00 Aktualno: Occhio a quei due
20.00 Mosaico
20.55 Informativna oddaja:
 Incontri al caffè de la Versiliana
22.45 Informativna oddaja:
 Qui Cortina
23.30 Film:
 Jack Reed V (tril., '96)

La 7

7.00 Aktualno: Omnibus
9.15 Punto Tg, sledi Due minuti un libro
9.30 Dok.: The Conquerors - La più grande vittoria di Napoleone
10.30 Nan.: Mai dire sì!
11.30 Nan.: Matlock
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: Alla conquista del West
14.00 Film: All'inseguimento della morte rossa (triler, Kan./Vb., '95)
16.05 Nan.: Il ritorno di Mission Impossible
17.05 Nan.: Detective Extralarge
19.00 Nan.: Murder Call
20.00 1.05 Dnevnik
20.30 Aktualno: Le interviste barbariche
21.10 Dok.: Missione natura
23.05 Film: Due sporche carogne (pust., Fr. '68, r. J. Herman, i. A. Delon, C. Bronson)
1.30 Nan.: Star Trek - Deep Space Nine

Slovenija 1

6.55 Kultura, sledi Odmevi
8.00 Na zdravje!
9.15 Risana nanizanka
9.40 Dok. film.: Aleksander se preseli (pon.)
9.55 Enajsta šola
10.15 Harmonije Evrope
10.35 Jasno in glasno (pon.)
11.25 Osmi dan (pon.)
11.55 Dok. oddaja: City Folk
12.20 Slovenski magazin
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.15 Duhovni utrip
13.35 Nad.: Bridkosti tropskega otoka Slovenski utrinki
14.25 Poročila
15.10 Mostovi - Hidak
15.45 18.40 Risanka
16.05 Iz popotne torbe
16.20 Mlad. nad.: Maks
17.00 Novice, slovenska kronika, vremenska napoved in športne vesti
17.35 Slike iz Sečuana: Tradicionalna glasba
17.45 0.35 Znanstv. serija: Mogični stroji
18.55 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
19.40 Eutrinki
19.55 Nad.: Vedrana Grisogono Nemeš Števerjan 2008
20.25 0.15 50 let televizije
22.00 Odmevi, Evropa.si, kultura, vremenska napoved in športne vesti
22.55 Polnočni klub

Slovenija 2

6.30 9.30, 1.20 Zabavni Infokanal
7.00 Infokanal
8.00 Otroški infokanal
12.55 Šport Špas
13.25 Film: Moj kuža (pon.)
15.25 50 let televizije
15.45 Olimpijski spreloh (pon.)
16.40 Doma pri ... Andreju Širerju
17.25 Mostovi - Hidak (pon.)
18.00 Slovenija danes, sledi Kronika osrednje Slovenije
18.35 Primorska kronika
19.00 Velika imena malega ekranu (pon.)
20.00 Dok. nad.: Horovo oko
20.45 Ang. hum. nad.: Odkar si odšla
21.15 Film: Kriv
23.05 Film: Popoln dan (pon.)
0.35 Nad.: 4400 povratnikov (pon.)

Koper

13.45 Dnevni program
14.00 Čezmejna TV - TG R FJK - Deželne vesti
14.20 Poročno potovanje po italijansko (lt., '66)
15.55 Artevisione
16.25 Dok. odd.: Potovanje po Nemčiji
17.25 Fanzine
18.00 Iz popotne torbe (Program v slo. jeziku)
18.20 Zlatko Zakladko
18.35 Vremenska napoved
18.40 0.20 Primorska kronika
19.00 Vsesedan - TV dnevnik in športne vesti
19.25 Vesolje je...
19.55 Potopis
20.25 23.35 Dok. oddaja
21.00 Nan.: Komisar Maigret
23.30 Film:
 Jack Reed V (tril., '96)

rarni nočurno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 8.00, 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.45 Kulturne prireditve; 9.15 Šport; 9.35 Popevka tedna; 10.00 Val v izvidnici; 12.00 Izjava tedna; 14.00 Kulturne drobitnice; 14.40 Izbor popevka tedna; 15.10 RS napoveduje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.30 Centrifuga; 16.50 Vreme; 16.55 Minute za rekreacijo; 17.10 Evrotip; 17.40 Šport; 18.00 Povzetek izjave tedna; 18.50 Večerni spored; 19.30 Nocoj ne zamudite; 20.00 Stop pops 20; 21.00 Nova elektronička; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Klub klubov.

SLOVENIJA 3

10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Jutranjica; 8.00 Lirični utriček; 10.05 Iz sveta kulture; 10.20 Skladatelj tedna; 11.05 Eppur si muove; 11.25 Concertino narodov; 12.05 Arslove spominčice; 13.05 Odprt termin; 13.30 Zborovski kotiček za mlade; 14.05 Oder; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.05 Napoved sporeda; 16.15 Kulturni dnevnik; 16.30 Podobe znanja; 17.00 Recital; 18.20 Likovni odmevi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Koncert; 22.05 Zborovski koncert; 23.00 Jazz ars.

RADIO KORŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Nasja pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-6.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sol in paper (105,5 MHZ).

Primorski dnevnik

Lastnik:

Zadruga Primorska dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
 DZP doo z enim družabnikom
 PRAE srl con unico socio

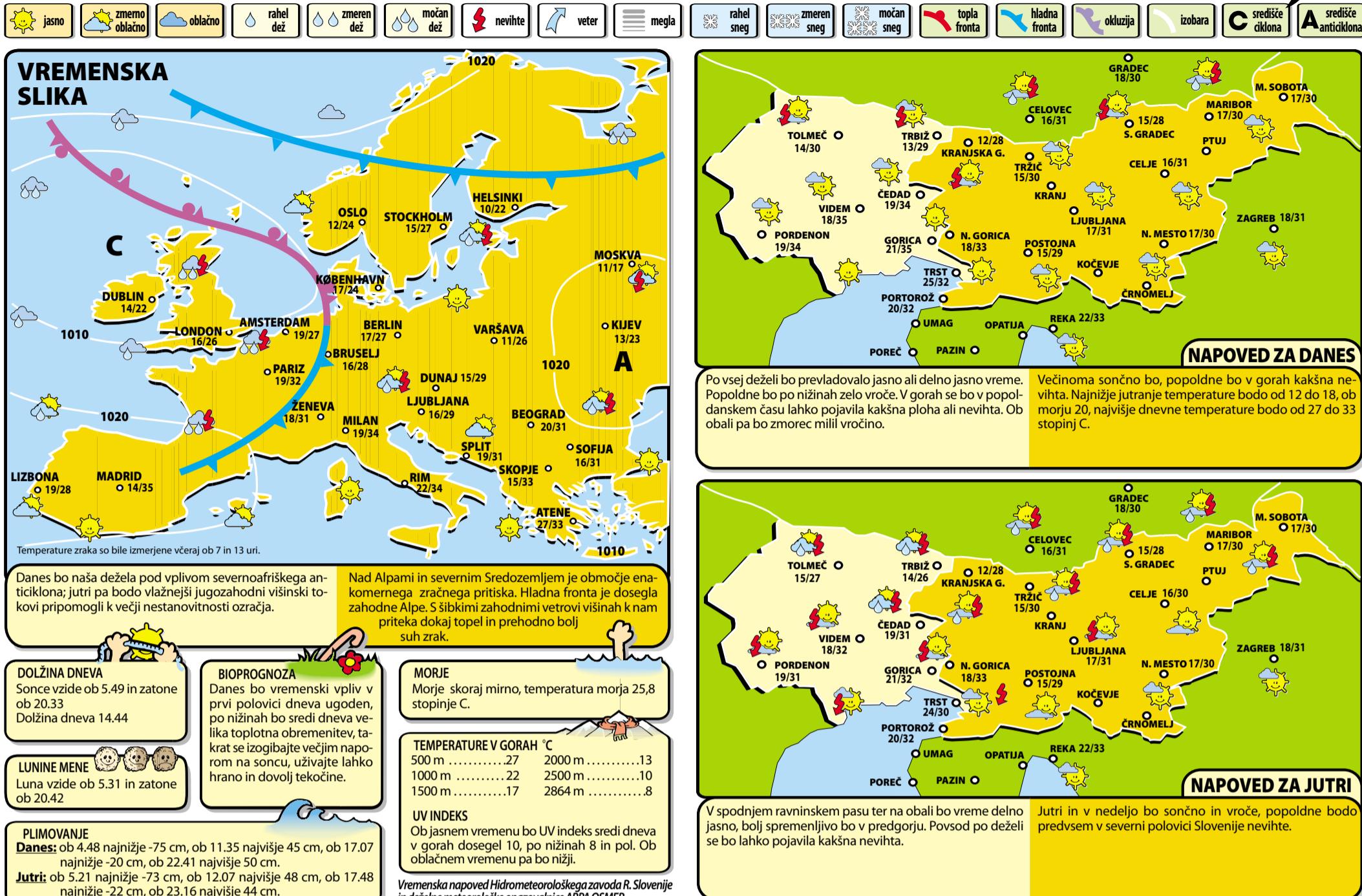
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786381, fax 040 7786381

Tisk:

EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik:

DUŠAN

KITAJSKA - Oblačilni kodeks ob olimpijadi

V Peking brez belih nogavic in brez pretirano pisanih oblačil

PEKING - Mestna uprava Pekinga je nekaj dni pred pričetkom olimpijskih iger sporočila nekakšna pravila obnašanja v mestu. Ta zaradi lepše podobe mesta v svetu med drugim tudi predvidevajo, da naj prebivalci v črnih čevljih ne bili nosili belih nogavic, poleg tega naj tujcev ne bi spraševali o starosti in dohodkih ter jim roke strešali več kot tri sekunde. Brošuro z informacijami je dobitilo približno milijon gospodinjstev. Zloženka med drugim predvideva še nekakšen oblačilni kodeks, oblačila naj ne bi bila preveč pisana, poleg tega pa se prebivalci po ulicah naj ne sprehabajo v pižamah.

O Kitajcih sicer velja splošno prepričanje, da so zelo prijazni in da se vseskozi smehlajo, a je situacija na ulicah vse prej kot takšna. V mestnih avtobusih se vsi preravojo, veliko je obrekovanja in kritiziranja. Komisija, ki je pripravila brošuro, pa se bo v veliki meri trudila omenjene ustajljene vzorce obnašanja vsaj med igrami nekoliko omiliti. Pljuvanje je že od leta 2006 prepovedano, tudi civilizirano vstopanje v avtobus je že dalj časa na dnevnem redu. (STA)

ZDA - Raziskava na Harvardski univerzi Soja zmanjšuje število spermijev

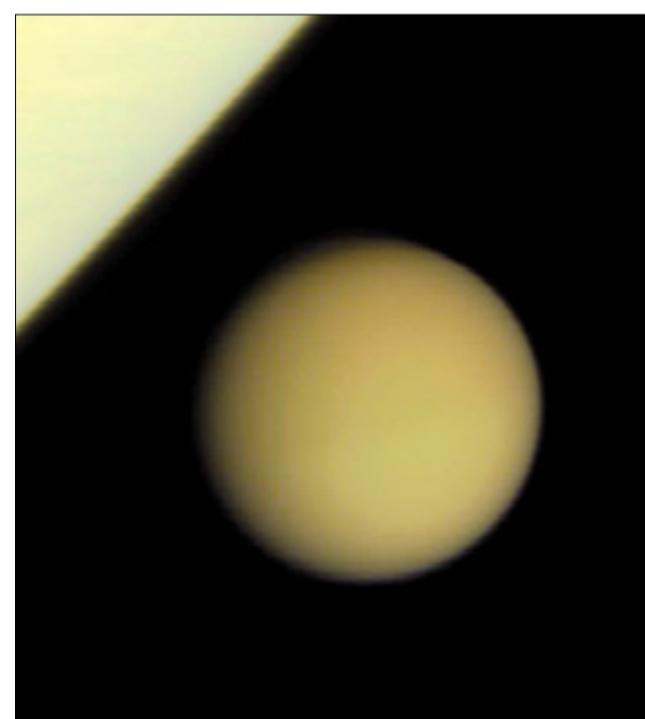
WASHINGTON - Na Harvardski univerzi so ugotovili, da lahko prekomerno uživanje hrane, ki vsebuje sojo in isoflavone, zmanjša število spermijev. Raziskovalec in glavni avtor študije Jorge Chavarro je povedal, da je veliko zanimanja za vpliv soje na plodnost, kar so pokazale številne študije na živalih. Kljub temu pa jih je še vedno pre malo na ljudeh, saj gre za komaj tretjo tovrstno raziskavo in prvo, s katero želijo ugotoviti ali ima soja podobne učinkne na ljudeh kot jih ima na živalih.

Soja namreč vsebuje isoflavone, organsko spojino, ki deluje podobno kot ženski hormoni, zaradi česar prepreči nastajanje spermijev. Po strukturi so namreč podobni estrogenu, hkrati pa lahko posnemajo njegovo delovanje v številnih organih in tkivih. Poskusi na živalih so pokazali, da imajo v nekaterih primerih pozitivne učinke, nikakor pa ni tako pri nastajanju spermijev.

Na Harvardski univerzi so tri meseca proučevali uživanje soje pri 99 moških, ki so imeli težave z neplodnostjo. Ugotovili so, da količina soje obratno vpliva na koncentracijo spermijev, podobno kot pri upoštevanju starosti, dolžine abstinence, indeksa telesne mase ter uživanja kofeina, alkohola in toba ka. (STA)

VESOLJE - Saturnova luna

Nasa na Titanu odkrila tekočino

Posnetek Titanu ob Saturnu

LOS ANGELES - Znanstveniki ameriške vesoljske agencije Nasa so v sredo sporočili, da so na Saturnovi lunni Titan odkrili tekočino. To je poleg Zemlje drugo nebesno telo na našem osončju, ki ima na površju tekočino. Do tega odkritja so znanstveniki prišli po analizi podatkov ameriško-evropske sonde Cassini, ki okoli Saturna kroži od leta 2004.

Po besedah predstavnikov Nase podatki s sonde kažejo, da so na Titanu velika jezera, v katerih je tekočina iz ogljikovih vodikov, predvsem etana. "To so prvi podatki, ki res pokažejo, da je površje Titanata prekrito s tekočino, je dejal znanstvenik z univerze v Arizoni Bob Brown, vodja ekipe, ki je odgovorna za optične in merilne instrumente na sondi."

Po besedah Nase so ob številnih preletih površja Titana opazili velika temna področja, za katere pa do sedaj niso mogli z gotovostjo določiti ali gre za tekočino ali trdno snov. Da gre za tekočino so lahko potrdili, ko so preučili podatke z instrumentom sonde, ki lahko razločijo kemično sestavo različnih snovi glede na njihovo ab-

sorpcojo in odboj infrardeče svetlobe.

Po podatkih Nase je sonda jezero Ontario Lacus odkrila decembra ob preletu Titanovega južnega pola. Veliko je približno 20.000 kvadratnih kilometrov, kar je malo več kot jezero Ontario v Severni Ameriki. "Odkritje tekočega etana je potrdilo idejo, da so na Titanu jezera in morja napolnjena z metanom in etanom, ki so obstajala že dolgo," je izjavil znanstvenik ameriškega združenja geologov Larry Soderblom. "Dejstvo, da smo lahko zaznali spektralno oznako etana v jezeru, čeprav je bil slabo osvetljen in smo ga opazovali pod velikim kotom skozi Titanovo atmosfero, dviguje pričakovanja za nadaljnja odkritja podobnih jezer v prihodnosti," je še dodal. Znanstveniki so že izključili prisotnost zmrznjene vode, amoniaka, amonijevega hidrata in ogljikovega dioksida v jezeru Ontario Lacus. Opazovala tudi kažejo na to, da jezero izhlapeva.

Misija Cassini-Huygens, ki so jo začeli leta 1997, je prva, ki se osredotoča na raziskovanje Saturna in je projekt, pri katerem sodelujeta Nasa in Evropska vesoljska agencija. (STA)